GOVERNMENT ORIENTAL MANUSCRIPT LIBRARY
INDEXING FOR TELUGU MANUSCRIPT

Sl. No.	Particulars	Details
1	Language	TELUGU
2	Material	Paper Mss.
3	Bundle Number	TEL B 0094
4	Work Number	D 0266
5	Page No (From... To)	1 to 76
6	Name of the Work	SALYA PARVAMU
7	Subject	ITHIHASAM

D. 2ll
B. 94

D: 266
B. 94
B.
B. 92.
D. 266.

Mahābhāratamu

.౬౨.౩
.౭౭౯.౧

72
27

12-2-42

D.No 266

Tel. D.
B. ~~7~~ 392

GOVERNMENT ORIENTAL
MANUSCRIPTS LIBRARY, MADRAS

[illegible]

[illegible] LIBRARY, MADRAS

12-2-42

మహాభారతము-శల్యపర్వము శ్రీ

1 క॥ శ్రీగిరిజాసనవాంఛితభోగరతాంశుఖగసంపదాలంబ
సదాంబరాగనిఘనస్తేమసవిరా । భోగస్థితదివ్యచిత్రహారి
2 హారనాథా॥ క॥ దేవాభినవేంకుయుధా । శ్రీవల్లభుఁడుతున
కళశేఖరా సాంపన్న । శ్రీవిలసితుఁడైయయులను । దావైశంపా
3 యనునయదా త్రప్రీతినే॥ క॥ దురమున నవ్వైయకర్ణుఁడుబ
రిమార్చుగబడిననల్పరిఘనుఁడైయు । స్వరుసతుయజ
యులలగున । యున్నరులకర్ణవిదపనెట్టులయ్యెమునీంద్రా॥
4 తే॥ ప్రసవముసవిన్నయుత్తైరవే(ద)పాండు । విభుతనూజు
లచరితంబువేర్కొనెనె । జవులచేయునింబుద్ధిఖ్యా శ్రజ
5 పుమునపు । వారిదైనయునంతరవర్తనంబు॥ వ॥ అనియడి
గినవైశంపాయనుండు జన్మేజయునకిట్లనియెనట్లుత
ర్లుండుదెగినఁదురయోధనుండుహతావశిష్టవసుధా
వరులుపరివేష్టింపఁ గాంచపుమూంకలతోవిడిదలకుఁ
జనిసుహృజ్జనులుదేర్చవిషాదంబువిడిచిసముచిత
6 కాదుపాశిత్యైకలువనిర్ధనకర్ణసేనాపతిఁగావించి
వేగుపయుబలుపునబాలుపునుఁవెలంతుఁబావిగలని
రినడవెఁబాండవులనులఁబన్నిరేవ్వెంచిననసురాసు
7 రసమరంబునఁజానిసంగ్రామంబురెచ్చినంతవద్రాఁ
న్నాంబునఁగమ్మ(చు)పతియుద్ధిష్ఠిరుపరాత్రముంబునఁ
దెగింపెపదంపడితనవలయులఁజాలులుఁకుట్టుంబులు

సుసపు సినసుత్య దక్షి యుత్కరు విభుం డని పని సారించి వెర
బాంధుడెం దంబు తోనె నెత్తురుం డను దాలం గనే బారితెయుత్న
త్రిపు డు పుసె జ్ఞి డాగి యుండె నంత గెలు పు సు బ్రుసుకు బాం
పెరిబో పుపాండ పులతం డెందు నిరె తెరిం గి యు రెన్ డతు నరిగా
౯ సరిరె గి బుద్ధు పుట్టు పిలిచి నవె శవి పడవులు డి తోం డి పెనంపు
వనె వె దయులు నె లసి భూనా థుండు ప్ర డు బాలవా విసపు
డబ్బు ముగదా షూ తంబు నతెం డలు చిరిగి పడి రియె నంతనిశా
సమయంబు నని ఖోద్ధా వు తప తలి త పత్నులు దన మునిపెరాండు
గాంధర్వ నందనస్త్రం ధ్రా వారం బు పా చివి పాం వారల ప్ర
౧౦ ఖిలితే శ పైసలం బు సమయుం చిరి మరు నాడు సం బుయుండుకు
రుత్నే త్రం బు నసం డి పూ ర్వ ప్తాం బు నకరిసగరంబు నవ
రగుడెం చేతు రిపారిమో పుబా ప్పు బు లభూ రభయులు గ్రుత్యుగ
సూ ర్య బావాపు ద్వైపరనా యుగంబు దాప్రు పడసం భ్రితౌ
రతరా బు వీ ధి నె పురి గ నిర్మైన పాము పూ తె వైష్ణవ పార్థితరా
ప్రపుత్రపో రి పురనా థుండుంపె లు గ కదిత నె దగులం
౧౧ గ నే త్తు ము సుగ్రీవు బు సనయు నచ తోరా నం దను డ గు నృపుల
ప్రు డ సు బి తం పైన విధుం బు న న స్తు మిం చె నం ము సు దనతో
౧౨ నన బరిత హ్మూరి పైనృపుం డ గుచుక్క వ ని ఫలితరా ప్రుపుం
దరంబు ప్రవేశించి లోపలి కొలుపు స సరి గాంధారియు
సునోడం డు సుని విదురుండును సున మరింయు నదగు బుద్ధుం
బులు సున పరివేష్టింపున గర్భు నిలే మిరెనె స్త్రీ పుడెం బుపులు
పులు వెల్లను ల్లం బు దురయుల్లను న్నా యు స్న రనాథు నిన గనిడ
౧౩ గ్నుత్తిరవెత్తు పు డనవేరా ఆ పులొంది చేరిపొద ప్రణాము
చావరించియే షున నెరయు నెలుం గు తూ నిల్లు న యె స్ని
బునసాధ రలునందుప వనె సా బలు డుగొడ డ గె సులూ మెందును
డెసె సరలు సంశు ప్రపులు లదచ నరి తాం భో బుళ తా నే పుయుత్

దెగటా రెంతవన పాచు తేయుల్లైపు బల్రముల ప్రుంగెన చి త్త లె పన్నె
బు దప్పు గలు గుం నరనాంరుపులు సప్పుడు చిరిపు పూర్ణిలు తలయు
౧౪ దరుదెగి రితర్షూ త్తు బులు సు తేపొవిసిరరయు పలె తోపాదరుప
లుతు దళ్లు కుండ దక్షదాం దడ ప్రపం దని పాత్తి రెండు దాడలు
సువిరిగి ధరిత్రి పెలుం పుగూం లిరూ పరిరా రాంబుం ద్రూ ళి బ్రుంగె
౧౫ వ భీష్ణు ముప్పుం డు సుల భు ం డింయు సు త్ర మోం బుంం డు సు
యుద్ధాము సుప్పం డు సులో సుగాగ లపాంపాలు యుసున్ హాది
వూతని ప్రశుద్ర రప్ర ఫలితి బలంబుల్ యయు విశిష్ట బలంబులు
౧౬ సునోము సుపులు ప్రతివింధ్యాది ద్రౌపదేయులు నుశతపు
రథినోపు దుప్పాయ తసుచ్చుసు వెంతంబుగా మృతి బాంధి
రిత్తు సారవళి చిరం బు సు బాండ వస్పంద్రా వారం బు సు
విధి వంశం బు న నిరవశేషం బయ్యె నిందుకు పుత్ర త వర్యా
౧౭ భ ద్రాము లు ముష్టురందు బాండవులే పు రున గల ప్పు సాత్త
కులున బాండవ ప్రుతే ప్రుయుగానే ధురుసు జపతునితుండ గు
యుయుంయుతు సం డు సు నిరవశేషించి రిద్ధంబు నసబదన
తెం డళ్లో వా నాలులునే దత్పా పాంగులు నక్షి లక్షా వాంగులు
౧౯ న ఖిల లక్ష్మా ణి కి దురెక్కు ధను న ధిపున గా వింప నుబుంపనుం
బూని తాలం బ గుతుంయు నా లం బు న నృశ్లే షు తృంబును
దెననిచె ప్రులంతు నప్పు విపతి పూర్తి శ్లె విదురుండు
౨౦ వివశుం డైయెంరి దె గాంధా రింయు తెరా ఉం పు సునటా
యుప్పా చి పు డ వినబడి రితత్తు ఉ బుప్పం బులుం మొగం
బులం వెలుగు డనె ఖత్రి రూ పం బులవిం దం పైరి సం
బుంయు ప్రంయు ప్తం బు న నం దరుదెలి సెర ప్పుం డు వెం సువడా
త నప్పా న స నాథుం డు సలు దిక్కు లరు పెంగంబు డి డివి
ఖురుసు ప్పెశించి పుత్రి పా సులం డనునాథుం డ న గుపొ రం
గ్రత్తి తప్పు డా యి ఉ మా దన్ వ నా కు గ తి యు గు పు సు బు

మగుడని గుడు మహాత్మా తిశయంబు నక పరవశుండైన నతండు
౨౧ పసుపనారీ జనంబులు శీతాంబుసేచనంబుల సులలితవ్య
జనవిధునంబులను జెడ్డ సేపునకు సేద దేర్చిన నగుర్వుండై
యుక్కు రువిష్టుండు తుం బ్రనిష్ట పత్రి శ్రీ బింగంబు బందం
బున నిశ్వాసంబు నిగుడించి మునూరకున్నఁ గనుంగొని
యుత్కంఠాసమున్దంయుంబు సువిదురుండు సంబయుం
డునురెండనంబు చెసెరి పదంపడియు ప్రవిత్రవీరవనందను
౨౨ డు॥ తే॥ అనఘ వరవంశగాదుము నవుల తెరాండంద్రు మాంగపది
నె బుజ్జుములు సుసదనములకు బుద్ధు మనియెపలు తుల ప్ర
౨౩ హంస గ॥ ఇదిర వైనన్ మెసగ విదురు తూడు॥ క॥ అనుడయునా
తండందరకు సుమెలంపున జెప్పవగలగుండు ముభునప్తుల జనత
మతమునిలయముల తుకు మునిరి మరియు నే బంజెసంఖ
యుడలతనె॥ వ॥ అప్పుడిన బ్రుండే దిగతియు సుముక్షా
తిశయుంబు నన జేతులు విదిచి యంసాతనందను దివ్య
౨౪ మొగంబై॥ క॥ చావరు నెవ్వరు పాండవు లేవురు ననిన వు
ఖ్యమని పులు తులు డుఃఖాపే శాశరర ముప్పై తెరావ్
౨౫ త్రిద వాంపజెన్నె దుర్నరక్షంగిర్॥ క॥ తనయులనిందరుం
బకిరనగావనివెళ్ళ పరిణయమై పోవకయి॥ జ్ఞునికారయువ
జ్రమంబుం బనితలపన్ దగుమదింబు మగుహార్దియు
౨౬ బుగ॥ ఉ॥ కన్నులుని కుతై సుతనికాంయుము బాలవివారలే
లలన జెన్న గుప్తాంయు ముందివిలసెల్లు తెరంగును బూడగా
నవి॥ జ్ఞునను బంధు కెూయ సముయె బితలాలనపల్లప
బ్బ లుక విన్న వివేనుల పద్ద గారవినదము బూడి నంయు
౨౭ జ్ఞు పొక్తై ఊక॥ వ॥ అనిదు రెూన్ధను నుచ్చెరించియుజ్ఞ
నిరాంకసే॥ ఇతర వృత్తునన్న గానిల షోర్పుకొడు నమా

యప్ప సూరాధురాజయునిప్పుడు లగు వంపు విడు పంపతసు
నెతొంగతి ఔరావు వారమున జెప్పం మంకారవేంద్ర యుంధల్పే
వితలు నన్నరయుతలయి జ్ఞు ప్రేమ్నించితి నామాదతల్పముయు
బ్రుంఠం వచ్చు నెన్నడ జూంతెం బర్గా మాశలుగా లుపంగసుం
౨౮ దునీ వెళ్ళుం యు సున్న వాడ॥ తే॥ వధికబలమునిన వారు
డవయిన నీకు॥ పాండు పుత్రులచేత నిప్పుడు పావు॥ ప్పు
నిపులు బృత్రుల పళ్ళాని॥ గారవింపనింతె భువిగలరు నాంచు॥
౨౯ వ॥ కయున్నంపు మాటలతో పుట్టిన పుడు నీపు నాతెలాడ॥ శాఃబాపా
చారున్ డుజిష్టుడుగ గప్పుడు నక్షత్రాముయుర్ గల్ల నా॥ తెపాం
డుపుత్తిపాలపుత్రు వెదురందె ఖండు దప్పన్ ఘ్నం బూ॥ హృపారుం
డగుకర్ణుడా కృరుడు మూలబునేజోయుమద్రానావి॥ దావిపారిగాత
౩౦ గెల్లు నొక్కరుడనే నరెూ పురనేత్రి డన॥ తే॥ ము న్న జెజెసవారు
గాతెన్న గలరు॥ సుమ్ముబా శ్వేతభగదత్త సొమదత్తు॥ శకు
నిఘూరిశ్రవసశలశల సెంధవు॥ రాబువందానవిందులు రధి
౩౧ కవరులు॥ క॥ ప సుసుద వృష్ణులు గర్జుడు॥ నానలు వురుపరు
వైనయుయూడు పృథా॥ సూనులనె జ్ఞుబయుం పెద॥ నూ
౩౨ నవ్యుపునా బలంబు సునగలితసమునె॥ క॥ అనిందూర
డిల్లబలికెన॥ విని జపదిందూనివారవవిత్రపుమున పాండు
నరేంద్రసుతులు దెగుదుర॥ యునితలనతినేపుతనితెయు
౩౩ నివారలచేన॥ క॥ అపుర సచేతన యుయు డుసిం॥ మాపుంగా
వనరుండె పొర్జుడ ఇట్టి పువాగి ప్పునె॥ గమియుంచెనవు
బుంబుకె॥ సముడగు నిశ్చుండగాని విధిత సాధ్వేముగ
౩౪ లదె॥ చ॥ శరగురు నజ్ఞు యాంధుడ ఉ సప్పు సనికి సొరగ్గా
నివాని చె॥ వెరవు సులావు సుకబు సులు వెకసముందగజ్జె
యుసిందుఘూ॥ వరుడపరిత్తమెూయె ననివారుపులు

శాంతిపర్వము శ్రీ

బాష్పాకులోచనయుతులున్ బరులపరిలఘుంచి శరతపశ్చిమదు
౩౬ నేమనినేను దైవవశంబున్ వనినమ్మిన ఘోరిత్రవు దేనితలావంతు
డెందునెనతేనిమగం దైనభగదత్తుడు సువర్మైన తెరగుపిం
౩౭ చునేవింటయుందు తమవారా౹౹ అనఘినత్తర్లు విక్రమముస్
బరవీరుల లయుండా తండుసున్ బుఝులవేదు దనమవుకల్పి
ష్టుబూవిభవంబంలారవమ్ మెచ్చి సంయమ్ము దండునెను
ప్రేమలువిసంబడదమృత్యుల్ మూపులజంపినష్టి
౩౮ పరులతెగటార్చిరిశైవమించిననుల తే౹౹ కాడుకతమ్ములు
డొడుగడగిశత్రువరులగెలిచెదసంయమవ్యక్తరుడుదళ్లో
కుండనెతమ్ముగురులసూవమంల్లుట కానింతెలవిధియుం
౩౯ తమోగతిజుసుడువెపుమ౹౹ కంవదిసెపవనజుడువెప్పుగ
గదవేసినతెండలువిరిగిపంప్పు పునేలన్ పుదమరిపడిన
౪౦ ప్పుడున్ మదినేమునితలచితోచుపూరవంశయెరుగన్
వ౹౹ అనిపెక్కుచందగులపలవరించి౹౹ వ౹౹ తలపగభాగనమం
తులకుదాత్రికుత్తంబగుగాకపుణ్యపాల్ సులతదివ
ల్లనేర్చునెతనూభవులారతబోయిరింతగాం నల
భరియింపనెవాపుటయునాకుచితంబటుగాకబం
డినట్టెనలచితన్ నిమాటలనునిచ్చలుశ్రీముడునాడుపుం
౪౧ డినట్టె౹౹ కం౹౹ వినుదురలోన్నధనమున్నా సునులపనివిపనివిని
మచాపుగనప్పా వనియులయుగానసడవిని బసుమయు
రమేశైగతెరగుసంబుంటనాదుకం౹౹ వ౹౹ అనిపవితెంపుత్తుం
తడుకిజదూషితసాబంతుండగుడుసమ్మవారాంతుం
డునిష్టూరుమనిగుడించిసూతనందనునితోం మరియు
౪౨ నిట్టనియె౹౹ కం౹౹ సురసరిదాత్మజుడుసుశర గురుడు
నుగర్ణుండుదెగుటచుకుడలతరమె ధరిబాహుబల
ముగానిగ్రత్యుష్మరకార్యలజేసిరెవ్వారమనవారని

౪౩ కం౹౹ వ౹౹ అనితనకొడుకుపలంబుగాపెంచినవము సువిదురుం
డునెపునతియుర్ధమునోగతిరాపైన యింట సురయారి ద్రసు
భరితంబుగాదుఃఖలబా త్రిజునంబులకునేజానంపునా౹౹ సన
మునిదానికొందరవిరారులలపారుగబ్బుతైరినాగు
నువదవారితెన్నటుల చెప్పితమరప్పున్ విద్యాత త్రిపునన్
౪౪ కం౹౹ అప్పుండితడిట్టువెప్పుగ దప్పుడలంచినపలంబుతగగుడు
వతపొ దొప్పుడునెసూతనందననీ ఆపుమనితెనే ప్రడవ
౪౫ కం౹౹ రెసేనాపతిత్వంబుపదురవయునసర్వసప్రకటమూర్తిభవం
బునెదుర్భుజాలునుఘోరుడుసుతండుశల్యనెవిద్యాతవి
రాధిబలుండుశలున్ డా ధరిత్రిజుకర్ణిజిత్తేతురువర్ణ
మునంత్సుండవెంల్లునెప్పైదుసురబలభా నియ్యమునగ
౪౬ కం౹౹ దన్ బడిరెవెన్ గురువులు బునడెమ్మయిన౹౹ వ౹౹ తలపతలతవ
స్వారవభావమునెప్పంగి ప్రతివిరిధర్మపుత్రున్ సమ్మతిఖండిత్రము
ఖపాంచాలురున్ ప్రతివిండాన్ దిక్రాంపదేశయులున్
దమ్మనున్ గలరాంధవీరుతపర్వంబునమృత్తిన్ జెందు
౪౭ కం౹౹ రిపాండుపుత్రపురునుబద్రునాభసాత్వకులుసుంయయు
తుసుండునుసేత్తైరంగునడెగటారతతప్పిరంతయునున్
బరిపాయంబవెపుముసుఘయుసంభుయుయుండుధృతరా
౪౮ కం౹౹ ప్రాప్తనతిట్లునిరాజె౹౹ అ౹౹ సూతసుతుండు జరయుగలశూరు
లుదపనసమగ్రభూపత్రిప్పుతులుపాండునందనులచే
దెగటారినసూడిపోయిరనీతనంయుండుపానరథుస్
నాయంతుధైర్యంబులయుతెగెనెప్పుగన్ వ౹౹ మందిరంబుప్రవే
శింపతలమొకతనంతబంయిలనఖిలబంధువింత్రపర
బునవలతుందైనిదిపెనయున్ వసరంబునన్ ప్రవారద్రచి
త్తుండై తెలపాచారుభుండన్నారెండుమ్మనతిట్లనియె౹౹

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

వ్యా॥ శలవపట్టము   శ్రీ

౫ పతివ్రతుండై యిదె తెస్సవెరవిష్ణుసేయుచు దమునిసముచితవ్యం
గకదగువారల తెరంగింపి కదలియుత్రయు కెరెండాం వుదయు
గుసరస్వతిపాంత బయు ఆశి బలంబు లక్ గొనిచని సకలజు
నవాహానసపాంతం బుగాం నమ్ము వార నదిరాం దిష్టార నురూ
పస్నానపానంబులాచరించి వలంయు తెరంగున వెసుత నడ
౬ తెంచి నవివిధాహారంబులన్ దృప్తిపొందియుష్టాలాపంబు
లుసెల్లుచుండను స్వామునార్థకష్టంబు నడపెన దారలును
బిత్రసేనాదిభవత్కా— వారు లు నుకర్ణు కొడుకు
లుసతన్నేనుండుసులో నైనయాపు బునంబులు నమ్మ
౭ సుబునాథుం నత్తిల్లని కే॥ వ॥ వెరవుసులాం వు నున్నగలిగి
వితృ మ సంపద సొం పు విూరి భ్రూ। వర భవ జ్యోయ్షై
నబలవర్గము నెఱుఁగ నంచ్రి వేక నై బురికాలు పంగని
స్థియుత జెరాంరెడు సత్తుగర్భాసుముంగలై। తిరముగ గే
౮ యుపోలుల నొకభ్రుసెం నర్పుపయు నై సన్నాం ఝుగనే॥ వ॥
నిసవినివశ్ షస్రంఘుండును శివజీర్ణు బుజూగళుండుసు
శకలబృంహు స్వంఁడు సుదవాం న్రసంవే దింయుసు సవాప్
హాతవిత్ర వెూ ఘ్రాముండు సునగు సర్వ భ్రా మనాలోకిం
చియాందర భరితుండ గంపు సద్యరణి శుండ త నితెూ ని
౯ స్సినియెు॥ ఆ॥ అసవుసీవు నాకు నా చారువ సత్తులయెుడుగ
డంయుగాం నవాధ ము చెప్పు। దగుబలాం ధి నాథు నిగజేయు
సహాయాన్ నెలమిని నగ నిశ్శయింపవలయుయు॥

నెలవి నగ—శాల విన గవ నవు
వి న గ రియు నిశ్రతశే దవు లుం
జే—నెల మివి నగ రంతాని వ్రా
ంయు ఉ తెల్లు నది — — —

౧౦ వ॥ అనుచుయుండు నా తడిస్సి నిరెూన ఫ్లు నవా లు నవా
బునైపుణాంబు నువు వానియుంయు శారవ ము నుభూరి

బలంబును సర్వశస్త్రసాంధనవుంచరాం ప్రవెన్గొన్న తియుం ద్రర్వ
సము గ్రతంరయ్న్ గలండు శకలుని నిరధిపతి ప్రువిూ మెూ భ్రూ
౧౧ లు ఖంయుము కారవేశ్వరా॥ క॥ నినుబట్టు పాండుపుత్రుల
దనమేనల్లురదారంగెధరణీశ్వరయా। తనిగదచిసపరమ పా
దమేనమంగవలయుతడులంతపరాస్తు బుగాడే॥ తే॥ కౌతి తే
౧౨ మ నరుగలడెంయు తడులశుమూస్త్రు బుగాడే॥ తే॥ కౌత్ర తే
౧౩ యుండదీశ్వరుగానవు రత్నవి। తెలమి బలి గానిదై త్యులగని దిన
ష్ణుమద్రవిభుడగ్రనిగ్రసేచిమ నవును నడవి। తడదిప గరబుయుం
౧౪ తయుకారవేంద్ర॥ వ॥ అనినవిని సకల బాగధేశులు ను బుంయబు
యుకష్టంబులతెూకలునినీకబరివేష్టించిసంగతెూతాఘవాం
బునకబాంగరితురంసాధుండు సుంగట్టియడిన్నసవినయం
బుగాం సమ్మ్రువవారవిభునకభివయుబుంతైయిల్లునిరెూ॥
౧౫ ఉ॥ పాప్రుముశేనినెయుయునపుస బురానివిపన్నశబాంధవుండ
గాం నెన్లైవిగాంవబూంపుమవానియంయులకెమ్ముదికాలమున్న
వస్తుపడంగనెవ్వబులాంతిశయంబుసనమ్మితంబుగె। మ్మికి
౧౬ తత్తార్థుజేయునసం నేనిసంక్షెందిసడూంలకొండునే॥ తు॥ పూం
సు వుంచమాంపత్రిప్తుముబు। నా సమ్మినవారునేసునరవర
బలసం। తానంబుతెూంవపరిబునే। సైన సంచె వనాత్ర
౧౭ వింపువరి నైసన్నంబు నే॥ బా॥ ఆసవినిశలుబ్దిన్నినిరెూ నమ్మ
సుఖేందురుగతిమృదింతప్రా। ద్రనచెలునరింప నేలవసుధా
వరయేనినుకేరినన్ద్రనాం। ధనపులునప్రాణముల్ బలవి
తానపుం నీకుసమర్పణాంబుచే। సినయవితాదేని ప
౧౮ సుపుచ్చెసెదకౌరవసేనతాచెదనే॥ వ॥ భుబువీరనంబున
కేశవార్జునులు నన్ బారంగనేరల్క— వ॥ వ్రిబుయిుంపంగగడు
గినకసురలునాం చెసెత్తురేనెచింయు। క్రబ్బుపున్ బెవయు
లాంవుబుంపుదశకగాం తేయుశేయెూర్యురాం। ప్రబుంయున్
నేప్రబుయున్ [illegible] గలంగజెలగన్ బాతింతునాటోపమునే॥

శ॥ శల్యపర్వము

౯౫ చ॥ అరిముఖరిగాగ భూలకుల నిక్కడి నైనిగుహాంతములన్ దెవుల్చెదన్॥
గురుకాని నాకు పూరుకైని కెలుల్పలజేసిన వీరవక్షముల్॥ నరతే
దబూంచుష్ఠచరగణంబులకచెరుపాటూ నర్చెదన్॥ బరపెద
౯౬ పాండునందనుల బారక నిత్తి నరూపువారాపెదన్॥ శా॥ గం
గానందనుఖ॥ ఘు వెంకృక గురులన్ గాదంచు రాధాతనూ॥ ఖం
గీడాడుచునీత దెప్పకొం గౌండు బున్ శలున్ జేయుచు
హా॥ నింగర్వంబుల దొల్లి గాసమసుమున్ వేభంశగు
లన్ బూపరే॥ ల్లింగిత్తి పధ్నసుష్ప ళూ నిపుణ్యోలా ఛీల
౯౭ తన్ బూపెదన్॥ వ॥ అనిపలికినన్ సంతుండుప్రీతుండై తన
కకలశలంబులసరస్సు తేబులంబులు దెప్పించి కార్యాకృప్ర
కారంబునన్ దగురాజులున్ దానునుసేనాముద్రంబున వ
౯౮ ద్రవీరాసనోపేతంబుగా నప్పుడ్రవిభున జిష్ణున్ జేసి బలా
ధిపతిన్ పట్టబద్ధంబు నిర్వర్తించిన శంఖ భేరీ ప్రముఖమం
గళతూర్యరవంబులు సెలంగ సింహనాదంబులున్ల్లసి
ల్లనపుడు శలున్ సుద్దేశించి దీవనలన్ బొగత్తుల సఖిల
బనంబులు సుముఖులైరప్పు సంతసిల్లిన పరివారంబు
గా కురుభూవిభుండు విశ్రామంబు నొందె నప్పుడు
డముక్కసమరబూంబున్ ప్రమోదభరితుండగుచు
నిఖిలబిరంబునకున్ ఘనిన పాండవాగ్రణుండు బంధు
మిత్ర పరిజనంబులన్ దమతమవిడిదలలకున్ పోవం బ
నిచియుచితప్రదేశంబునన్ బోరొలగంబున నుండిము
నవారివలనవిశేషంబులరయన్ జారులన్ బుచ్చిన వారలై
వారలు మగుడివచ్చి సంతసనేమి నివిసోదంబులన్ ద్ర
పుచ్చియుక్కడింయు తాబువాంబు తెరంగంత యువని
యుచ్చితునాననం బాల్రొలబియుల్లు నిలచె॥
ముక్షసమరతోబుధిరోదనము॥ బోవంబ ల్లనట
యుకనంతగ్రంథము గంపూర్ణము నందు

వేదవ్యాసమునిప్రోక్తరసోంబితముల్లు
వాస్తవము సన్నగసుకృపాండుడయినద్ది
౯౯ చ॥ కురుపతి మద్రనాథుదనకున్ బలముఖ్యునిగా నొనర్చి
సంగరమునకుం దనపొంచె నద్రికప్రమదంబున వారిసేనయున్॥
దిరవముయిపెచ్చియున్నందిది దీనికి నెయ్యదిసేయువారమా॥ వ
రంకుంమయుకారనిన్పృత్తి వొద్దయంబు నపాండవరస్సయూ తువాం॥
వ॥ నీ వెఱ్ఱు నిశ్చయించి పలికి తన్నుసేయుడు మునినవినయమ్ము పాకౌ
౧౦౦ తు నకుం మురాంతకుండిట్లు నిరాలు॥ సీ॥ శలున్ నేనెరుగుదు శౌర్య
ధైర్యంబుల గలవాతనికి బాహుబలమ్ము నుండుటు గాంగేయు
కుంభజకర్ణుల మిగిలె నుగాదెనీసముడగుగా నియుగడు॥ గాద
లం గరాదు కార్యపతివాన్ని జేయుటనధికవిజయంబునాంబు
బూపు శ్రీకు నకున్ నక్షుసునకు జేయుంగరాదుసాతన్ తెలుపొందు
౧౦౧ దుపాత్తున॥ తే॥ తున నమిత్తతో బుధరులకువారొన్నిపెసంగి॥ బ్ర
తురాదునీవేటనాబన్నిదునకు॥ నెదురురధిమునిగానసనేతవా
౧౦౨ తిని పునాకార్యాల విశ్రమని ప్రదక్షకమ॥ బరుసైన పెద్దదినము
లుపారిగానని బలముసెల్లజావిపొవనతం॥ దరివంబు
ననివైనను॥ బరపెంత్పానామునసెల్లిపడవైతతనిన్
౧౦౩ ఆ॥ అతడుమేనమామయుని పదక్కమము॥ రాజధర్మము
నబరక్షక్రించి॥ యతడువిత్రదుర్నిరూపాటవంబునన॥ న
౧౦౪ శిరోంద్రినాధుదునీ పవలగుణబు॥ తే॥ గాంగేయునికుంభజు
గర్లుంగడచిన తమిమంతను ద్రురుండగు మద్రే॥ శంగూలు
మంతతోండదె॥ శుంగురుపతిపనిబుయుంబుగా నుముత
దంతన్॥ వ॥ అని నవినియుధిష్ఠిరుండత నిశ్చెప్పినియుల్లు॥
౧౦౫ అనఘునీపు ఇచ్చిన ప్రజేసెదనేనుముష్టబలికెనాడనస్సారం
ద్రు॥ కడిమినాకుబాలుంగా బూనింయుమొగ్గ॥ వేళ
౧౦౬ యుండరెల్లవినుచు నుండు॥ వ॥ అనిసదనంబునకున్ బుని

సుఖనిద్ర సేయుచుండు మనిపలికెనయ్య పృథ్వీనాథునిన్ దివ్యులు
సుభలక్షణుల్ పన్నసాతనే త్రప్రచుఖ్యులను దక్షులుపరిఖసంబు
లను నిఖమందిరంబులకు బోవంబనిచి వీరల నెంబగు
పూతంగంబు చందంబు నరలయానల్తలంబు చేరి సుఖ
౧౦౨ నిద్ర చేసె బలంబంతయును తనంత సంతుష్టంబై విశ్రాంతి
పొందెనారాత్రి యటనిటువచ్చినిశ్చున్ గర్భ వల్లత్రాంతంబంత
చెప్పినీవసుపమగుడిచనితెలతెల మాయు వేగున ప్పుడు
౧౦౩ క్షౌరవసేనాసన్నివేశంబు చేరితినా సమయంబున॥ కీ
సురపతిపడవాళ్లోదగు ॥ దారలకడమసత్వరము గ
దురము నకుబలాంత్రారమును నిసేయుటకునై ॥ బరవస
౧౦౪ ముదలిబుబనివె పాడ్రివము బ్రాభీవంపనిచిననె ల్లవారు
సునుల్లంబులను తాపవాంబులు ల్లసిల్లన్ దమతమ
తురంగబలంబులకుసవరణాల్బులు సంఘటించుచున్
జొహంగిసన్ దూరని నినదంబులుసెలంగ నెుండొరులన్
స్విలుసునెలుంగులుని౦గిము ఱ్ఱరథనేమిగభపదతు
౧౦౫ రంగ ఖురపుటఘటపరస సంఘట్టితంబగు ధరణీత
లంబు ద్రువబహుళంబగు నరివిపుబంధ్రోదయ ఘూర్ణమా
నంబగు మహార్ణవంబు నినదంబు ననుకరించె నట్టియ
తంబైరలనేరుని కీర్తివర్ణ పాఠభద్రాములు దక్షుసునేగ
లమోదవరులు నునెుక్కడ ననుఖసహితుండైయు
న్నయప్పను ముపతిసన్నిధిన్ గాఢయుతండు వినన్ దమలో
౧౦౬ నిజ్జినిరి॥ కు॥ జడాకడుపాండవులదా॥ కక్కసైనోన్నేత
గా ఘగతినెుండొరుసు॥ కొకతలగాసైబడివా॥ కటక
౧౦౭ డఖంయుడుపంగవలయు త్రిశంయుపోవె॥ వ॥ మనము
తజ్ఞాతజ్ఞకున్ బ్రాపగుచునేపారిపోరినకఖులతననెల్లుగా

నవచ్చునితురంగుమనకుసమయంబుసుందిఘ్నినగాతయెం
ఉన్ చెనంగెడుపాడునున్ చెనంగనివానిన్ గనికూడుకెుసినిమా
డునుపంచమహాపాతకంబులన్ బొందన్ గలవాడనియెుండొ
రులకున్ జెప్పికొనికదలియుద్దాముసామద్దిన్ంబునసన్ద్రప
౧౦౮ తియుంగవిరొన్నడువన్ ఖునునప్పుడు॥ సీ॥ చంచరితాంవలియెుం
క్కతులేగఖిం ప్పుకర్ణ ఘ్నుళంయ్యాళకలనముంటూ సుఖరణ
పరాంత సంతానంబుకబళింబుగరసీకరప్పుటాస్ఫురణామ
ల్లునుపుంయకాతంకలితకాంసింపాదిక్షిప్పరబలంబువారత
నిస్వనములు॥ సంబరభాగంబునద్ధంబుగాపించునను
౧౦౯ తగా(తి)సముద్ధతులునను॥ తే॥ బూరుజొపరేఖలుబ్బా
రిమద్ది॥ ఖరాఖరామందరానంబులనా వాంమైబి॥ తూంగ్ర
కల్పనాఖంగులునుల్లసిల్లగరులుధాత్రీతలంబుగ్రక్కదల
౧౧౦ నడచె॥ బ॥ గతిబహుళాలనల్కురవిఘ్నం డితమేదినిజవి
తేశక॥ ఖతనఖరేఖలన్ జెలుపుపెంపువహించుపురంధ్రి
బాలసు॥ ధ్రతమగుబంధురాంగలవితంబులునూల్చితహా
తినేయనాం॥ కవతిపయిమోషులన్ దగనుదీర్ఘమయై
నియెన్ ~~[illegible]~~ తురంగముల్॥
౧౧౧ కపదనమునందుఘ్నుంయతాతం
కవితాంతియనన్నఘలమునంతాం
తరజ్జముయయపరాగఘగాయుం
శ్వరదు —
౧౧౨ సీ॥ విూరిసంయుఘ్నుగమింయుచెతమకాఖైసాచురశ్చం
బులచటులతయునను॥ కేలపెక్షికెచూంపుపోలికవిలసి
ల్లుసూంతఘనంబువిస్ఫూర్జితంబు॥ ఘతనంబుమెలిమ
బారుఘోరములగునవయువంబులవిఘ్నావాంతిళయ
ము॥ విరుదులనుధృతస్ఫురణాంబులైప్రాలుకేతనం
బులనము దోనితంబు॥ తే॥ నాంపుమిగులంగజా

ములయుంప బాహుల్యు। దేవ్రులను శతనగవుల దీధితులు నుఖో
శరత్సు మిఖ్యాషగా వళుల తెలుగ। దేరు అరిగె నుఙ్గా మత
॥ శారవేం(ద్రు)॥ వ॥ కడతయుంలా వునున గలిగి గష్టుం గ గూర్చిరాయున
ద్రినష్టుపే। రెండళుల దార్త్రియున గడి మియున గలయుం గన పుత్త్రయో
దునే। ర్పిడి కొనిగా డబ్బం గిరచియుంచినపుం దవునెవ్వనం
ములన్। గడు శైలు పొందను బ్బ పడి వాచ్చల మీగ గరం బు
౨౦. ద(గ్రు)తనే॥ వ॥ ఇష్టు తంరు చలంబు సపుర తలంబు పేరంబొ
వుసంత పాండవబలంబు నున్ శేరన్ జు సుదెంబె ననిన వి
౨౧ నిరయాం బితేయుం డు సంబుయున విష్టు నిరొంతేమ సు
రనదేసూ సుబావు సు గురునిచావు। కర్ణుబావు సువిస్సనా
కర్ణపుంలను॥ శలున్ బావుసు దు తెల్చా దనుబావు జెప్పి
౨౨ యుధిష్ఠిర తరము గుసంతాప మూచరింప్రు॥ వ॥ అశ్వ(త్థా)మ
నిద్రృష్ట్యు ఖులు। జెప్పెయు॥ తన్రావె గారవేం(ద్రు)ని శ్రీ ముఖం। ఫ
వ్వెయుచరి మాక్రెరణాం। జెప్పెయు పరిపాటు జెప్పెనెవుడ
శైపుళా॥ వ॥ అనుపయునాంతం దుష్టసు మిప తి రెష్టను
పగమి తెలంది గడ చనిరొనినం కద్రేయుం డపై వారల వధరా
౨౩ పుము॥ వ॥ గంగా సుంతగురుత నాలు। సంగరము నవాండు
సుంతులు పంపుటగన్నా। రంగనియున తనయులా। సంసుష్టి
రివారి నెలుము శలున్ండ నుమున్॥ వ॥ దు దెల్చాద సుందుది ష్పా
మూవియుండి యునడిం యాసన్ జేసి తన్న సంపన్నన్
౨౪ గాదలంబుసు॥ వ॥ అనుములు చాను శల్యుని బ్రియాంతి
శయుంబున జేరపొవనా। రు సనరయు నుగర్బ్బ దర్బ్బ శరా
వాంతి గూ తనను బ్రిభేయుడా। బ్రినన దలాంది తల్లి డిలు
చిత్తముల రుటు మెందవారలన్। దసు గొని పల్కులన్
౨౫ శ్రుతిను ఖంబెనరించె సు ద(గ్రు) మూర్తిగ్నె॥ వ॥ ఇష్టుసు
నురొతారవా సము(గ్రు)ం శైనన శ్వ(త్థా)పతి సర్తూ ష

శ్రీ

(త్ర) పూర్వాం బు ప స్థాం చి పుండు పు ఖుం ఖు గ కర్ణ పు త్రి ప్ర
తళ పరివర్తుండగు ను దాను నిశ్చై వయు షతు శతయు ప నసమ
తు ంద్ర తపోవాచారున్ండు సుదాప య(త్రి)రత్న సహాయుం డై
౨౬ తుల్ తత్త్వ లయం వె సుత తాం బ్రా బుసహో రక్షుం డై యు శల్
ద్రొ పు లరయు నదు మన్ గురు వీరు పరిపల్తుం డై తాం రవేష్
రంం డు నున తనిపుం దతుతేరి ప్రయో (గ్రు) బ్రా గ పత్రిరై
బ పుల చతురంగబలంబుల తొ శతు నిరతుల నిల్చున
౨౭ యు గా ను గర్వి ష్కిం పులరు ప రశించె సంతతము స్నపాం
ద పులను మలాడు తెలుసలు। గా తేవా పారించి రిధల్
ష్ట దుష్ట ప్రైరి ఖుండి సా త్సపుల త్రెసరులు గా జీపూ
ర్బు సుల (గ్రు) ఖుతస (గ్రు) ఖా గంబునశైలూ ఖిల్లిరి
రూ పదేల్వాత్తి తం ఖయత నళ లున్ శైతసం బు మాంచిత్రా
చిన్నదఖరనిగ వినిధల్ తరాం ప్రుండ ప్రుయుర్మిము నరుపాం
౨౮ దు సందను లతున్ గలసేనాంగంబుల తులం దిరొతెరిం
శారా వుపునపుడు సంబుయుండా ఖునసాడు నతెల్లుసు
ము నమున్ బ ధనతుం డు వె[illegible]
[illegible]
౨౯ [illegible]
[illegible]
[illegible] రెండు లక్షల పాయుంబులు
సు మూడు కోట్ల పదాతులు సు వారితె నారువేల రథంబులు
సు మూడు వేలంతె సుం గంలు సులక్ష్మ సుగ్రంబులు సు గొ
యు కొట్ల లంబు సు గ వి గి గియుండె నయ్యున్ ద్గాం బ్బోంజ్యా
౨౭ పతిన్ గెలుచు నగవి తడగ రిత డం గ రట్టుం లౌడె॥ వ॥ బం
డారులన్ బుయుంబుపతి సుష్పుడు వేలల బాలసుష్టి యుద్ధా
డ ప తొర పుప్పె న గు ఖుం గ గ సుం గొ సు వే ఫ సె త్రా

యాంతం డు పర్వతాద్రి నెక్కెనని పట్టించయి శైస్తగుబింబర్వాతి నఙ్క
డభిరాముడై పాడవుపెంచ పరుగెవెలుగొందె బురాండగన్న
౧౩౦ బలు అర్కసింరుసాగతరం పారుగు సృష్టి వలనరబులు గల్గుస్థా
పుష్పావరసుతి బంధుసం ప్తుతురు పుష్పసుం వార్య్బున నై
ములత్తుకొన బారజిన తే ప్రపెరాద వుం సు వ్వారి విష్ణ వ
మనాగనం పితజూంత్రరమ్ము విత్తా స్యింరు రెర్లక్షము
౧౩౧ దంపలెం మూల నవంత్య్లునెంత యుకె సుఖం బరని తు రంబ
తంం భ ష్ట శెసుంగ సింధ్యార రెం ముు వెలి విసె యు
తేత స్వాంత సంతే తి తవానిర్సరప్పులుగ డవశారం బున
లంపునైనిర నితర పక్ష స్థల పరివిప్ర శాస్త్ర రదీప్తులు
నాగలింపు దంండ సాద్వాత్ర రచంద ద్వార పౌ వృత్త
౧౩౨ పద్మిం ప్ర భలుందారు సరస పూండు తే ఘుంశు బూ
లంబుల్లు లభయస్సైనవం బులం డు బరగ ఖహ్వాని ప్రర
ప్రాస్త్ర తిరగా తతులే పర సింరం బరలఘ్ను దీప్తం పవెం
౧౩౩ రయు జాలవరపుగేంబు ఘగు బిత్తుఖ్యా సుడే ష్పైవ త్ర
ప్పు పూర్వసంద్రాన్సపుంయుంబు సనస్టుండారి నిష్కెర
ప్రముఖ తూర్య నిప్పసరంబల్లులు నిరగి హంగఙ్జలం
౧౩౪ గణ రేష బండాం శధాకీర్ణాతులు వుండ గడప్పుస్త త
తులు పుపారాలగసు ఢండ తకలంపుబెరసె నారం
డు మెు నలంత్రార తరపర్విస్సురగా పులఫై వ ఇత్తెరర
౧౩౫ గుసాదిల పడిన రు అర దాబలు నరపంబులు గరు
లు గరులు పారులు పారులు గాల్పురు సఙగాల్పు రుదా
బెపెనంగడుబ్జీ పరబ్రంగుల మెప్పుదేర గగనపరులకుఙ్ఞ
౧౩౬ బలు పెసుపు ననాకసం బవిరు గుల్ఫం పాతము డసు సగ్ర
గర్జితఫునముల తూడమె షష్టి ముల వందపులగాసె
నరింప వీగులరెం దని కర మెయిసంయు తవాం

నముల శరవర్షి గారంచుం బున వంయుతెన్న రెసుగుల
౧౩౭ శూరులదేరులుదే వెనెత్తు పరశు తే కరుల గమి బావిరథిరు
లు వెరల శయు వేరమరవిన హొపుతానిపను లంసు రిరుదుపు
గలమెుత్తుములసు బింధు ష్టి ము జోంరులు బరితం పునేరుల్లస్సై
౧౩౮ రుపు పెసుపు రపయురంరుపుంగ నాఖిపులం కృపెకృం
ద్రస్త్రి రథ నికరముల పుయతాల తలయుగా తవ్రతులుగ విప్రా
రింబుయురెపృడు వేద్రజెంబుసురగణ ముగరునె
౧౩౯ కపలు వుర సెకృం దాకృడుం బలు వుర తెగమాల్పు
ంయునుపలుదెరగుల మూకలుపలు దెరగులహలపడి
౧౪౦ పావియింబుట మెవింరుం యురులసు వెరిసు ప్రపుంగనఙ
వలపు గహ్యపె నగుంకాల్లులముల పైతురగ పుంలని
భింబులు నరధంబులు గూడకవిసెంం తంరతులుతు
౧౪౧ నింరులు సెతయు ధికదారుగా మంరెప్పుఙ్ రతెల్లని నవర
పు మెరంరుస ముల్లసి తములగుతురంగ పులమెుంత్త
పుం వం కల్లవితపక్షములకొం భిల్లగతులనెప్పున
వపెండు సుపాలెకఙ్ వ అయినరువాగు సుఙ్ బెరువాడు
౧౪౨ సపుడు కగుగానినదముల రథనేమి ఘెనానంబున
తురగఖురరవపుగరిపుంయాం రగానంబు పాతిసంప్త
౧౪౩ ర్ఘానాదపుదూరనృపొష సంపదగడపెనఙ్ సీమనె
తుపుదాగింరుని గుడిపొరెడువీరులలరెడు సడమ్రా
దుపుల విధపున గ్రప్పు సదెనిపడి రాలెడుబాణా
దండములులపు కాల్బు ఘంగపులతర నిం నపనిరత్తా
తంబులై రింరుస్ను రుప్పు బవధలలుతెండా పురకొలని
పగిది తరువుగానెరదప్పు సెరిగిసగవుములుపు
౧౪౪ వరథఘ గణ్మకల్మ ముల ష్టుతేయుతు నిసి తారగి నఖౌండుల

భా॥ శల్యపర్వము

తా. డలు సావు॥ బుముల తెరవులు నెం డాం యంచం॰ద వు సగ॥ నుం
గొనగవింతల గుభుంభయు సంగరాంగణంబు రవుడీయ మును
౧౭౩ భీషణావుల నుసంతాప॥ తే॥ పవింపె ఘుం దు రాత్రం పుటెసతమం
దు॥ తరుబు వెదళులురెం పులు సురలయు తైన॥ రొలె ప్మువిను
కలుశితమా మరష్మ్యులం చ॥ లరెమెసరుద్విరం పుష్పెరులకె
౧౭౪ పుడద్విప॥ కెు విను మరమ్మేరులలా వారి। హానములురెూ
డలుగ బూడఁ సక్ర బుపుగు సుశ్కృ సను ద్వావువివ
౧౭౫ రం॥ పెునరించిరి వీరిరెపో ధ్రులు ర్భీనాడ్రా॥ వు॥ ఇ వి
ప్రంబు సజ్జెూరు షో రంఠై ఛ ఙ్ఞసుఙ్ఞ సి.త విర్రపు
విబుల్ం భితులగు భీమపాండ్యులు నవిరేగ నారాంచ
ధ్రువుల బనా నావిశిఖంబుల నను మనముం నలుతను
౧౭౬ పురెువ్వుసవెగడాంద్రిమగుడిసన వ్యేయుంమ గలు జ్జిహాం
త్ర దేవదత్రంబు లాత్తులయు ధ్విల్ష దున వ్యుండుంశిఖండి
రయు గాంతేయు(గ) బుషున్న డుతెనితరు మన దొడ
నెకవలుదొడంగిరష్మాటపదపి తవ్వైనపాండవేయుల
రయురవడి శె నొటరిన బలంబులువాలా ళారం
బులతూ బలుదెసలన బరచినన గనుం గొనిశ
౧౭౭ లున్ండుసారధి విశ్లిని రెవె॥ ఉ॥ ఆజ్ఞదెకంటపొం
దుతసంయా(గ)నితేరుశతాశపెంయు శక్రమ్మై తెజ్ఞనియె
శ్లెనుపి సదిత(వ)తమూర్కా నియూనలపా లుశా॥
ఖిల్లుట మూన్ప గావలంయు జ్ఞషణా ఛంగిరథంబు
మెూవని॥ మ్మెఙ్ఞ బనంబు నావడి ముయెబ దనే
౧౭౮ ండెరు గంగ జ్జెసదశ॥ ఉ॥ సురల తైన గెలుతు దురము
నవిను నాతు॥ నాండు పు(త్రు)వెదురెఖండన ము న॥
నేము బలుపు భూపిని స్మ మె ఫింతునా॥ చేతిబ
౧౭౯ రువు బూడుసూత వర్గ॥ ఆనుటయుపాడు ను

పాండవబలంబు నెరెదురుగా నరదంబు సముచిత రయంబు నన డ
పనష్మ్ర పవిస మద్రస ముద్రే తంబయి నంయా తై సవ్వెంబు సంరంభం
బు నతుచె ఫ్రంలు లిక ట్టయుంబు వెనడు పులయు నెరు తై యుండె
౧౮౦ నడ్లుకారవ్వ వీరవెంబుల నుల్లసిల్లుశల్యునిన బూచి వునమూత
లుముగుండ నిగుడిన సంగ్రామంబు భీమంబయ్యె నందు నకుల
నందనుండు నుకర్ణపుత్రుండగు చిత్రసేనుండు నున్ దలపడియెం
డొరువుల తున్ గల తాస్త్ర ఖంబు ను సమర విశారద త్వంబును
౧౮౧ బూపుబున్ బెనంగుచనే డ నా సూత ప్రాత్రుండు॥ బ॥ నకులు
నిబాపదండ వయుష న ప్రదరంబు న దున్ని బ్రాఘరాం బకము
లుమూడు తీవ్రగతి శాల తలంబు నన్నాటె త్రుంచె పైా
కములు తేతనంబు ను బడ వి హారించి వధించి సూతు బ్రె
౧౮౨ ము ను ౩౧ గ మున్ గాని గ డం గిన వైదారగించె భల్లవుల్
ఆనిశితభల్లవులు దన॥ మేని కిరాకుండ పలుశవెర యబ
డియు చున్ వేని గుడిక వినెమార్గి॥ సూనుండా సూతపు
౧౮౩ త్రు సుతురథము నటున్॥ తే॥ కదిసి మాదిశిలం ఫ్రించి మద
మెలర్బ గళవుందు నివినదన్న స్త్ర శంబుడాళ్లె॥ కర్ణపుర
త్రిలీల సంకవితరత్నము విధ్రు తన్నరొచులు మెరయ ధరాత
౧౮౪ లవుమునగు వుడ్డ్లు చిత్రసేనుండు పడుటయున్ గనుంగొని
కౌంతేయుసైనికులార్చి వన్ బెడ్డి వ్వరొఘంబులు మనంబుల
ముప్పిరిగొనవాని సోదరులు సత్యసేనుండును సుశర్మ్యుం
౧౮౫ డును నప్పాండుపుత్రుల పయిన్ గదిసిన నతండు వేరొక్కతేరె
క్కి బలువిశ్చిత్ర దండదుర్ర ప్రకాండమునార్జి ర్సైమార్కా నిసి
ల్లిరుదుము గలంయు నరదంబు బల్లింబుల నరకనదొడంగె
౧౮౬ సురరచిరు నభిన నిచ్చ॥ చ॥ కడువడి సత్యసేను తురగంబు
లగూల్చి శరాసనంబు బక్కలు చినలెండుదెశితిరయంబు
మెయిన్ బునియు న వ్బాపమెున్ని డులయు నక్కమూరునిశితే
షుయుగంబున నెంలొపెుం వెగ॥ భ డియు ను బన్మదు(గ)డ

౯౫ వానిసహోదరులెండు దూపులన్ ॥తే॥ అతనిధనువాసు శల్య
డుద్ధతి దవిల్ల ద్రుంచి మటంయుసెండు వింట బలేదూపులాడల
బరపి వానిశిరంబు సురరక్తి సతనిసెసు విలు ద్రుంచె నప్పాం
౯౬ డుసూనుడద్భి ॥ఉ॥ శా॥ ఆత్యాద్భుతసూను డనద్రసు
పుత్రాకారుడై రెమెత్తృడు రావరప్రత్యంచు నేసె నావిశిఖుల్
వారించింపూ తండతి క్రూరసప్పిరశర ధ్వంయుంబ తని వక్షో
చ్ఛిత్తి గవించివే నారాచంబులురెండు తమ్మునిమెయిన్ గ్రా
౯౭ ఉుంరాచెదా బెట్టిగన్ ॥క॥ వారిరువురు నెల శల్యుప్వడి సారథి
దగల్పూర్చియూ ఆఖిమా పపుందు నిరుక్ దేరు విరలముగ
వేసను విదారితముగ నేసె ... ఉగ్రస్ఫురగాన్ ॥వ॥ ఇప్పి
౯౮ ధంబున ॥ము॥ విరథుండున్ విని కలత్రబాపుడు శరావిష్టం
డునై మేదినీ వరనీపుత్రుడు బంచదుగ్రతర ఖరవాచంబై నవం
దావానాగరవాక్షలత బారాల్పుశత్రు గానింరం ల్లన్ సప్వ
౯౯ ఉరుంతుణ్ణిన స్థిరసంరంభత సతనేసు బడమై బెన్ ఘూపర
క్షింపగన్ ॥ఆ॥ ఆసన్నహంటు ఖూంబు నం ఖుం డుల్లింబు
న నడలంగ నలుగ దుర నం పవాన గప్పెనతుటు నంతగాం
౧౦౦ ఉబిచ్చిపూ నిత్కె డుతెంటదెనతనింయురద చెల్కైన తడు ॥వ॥ ఇ
ట్లుద్రాపదేంఠుందగు శ్రుతసేనా వుుఁ నిరథుంబె లిలు
విల్లుగొనియుష్క మారుండు నుఁద్రాపుదనా సుశ
ర్మనిపలుశర పరంపరలన్ బాదివినన్ బావిషాం నత
౧౦౧ ఉద్ధమినతండు ॥తే॥ వాడితూపుల నకులు డైంపు
డు నాటు ఠుర పదింట తమ్ము త్తుని యురమునొంప
నత్యుపెంధ్రవానా వాతినఖెరా ద్రి శరవలుండు నివు
౧౦౨ నప్పాండు ఘూవరసంతండు ॥శా॥ పాండ్రోసూను
నిచేతగర్జ్ఞసుతుండి శుద్ధి నెబడన్ గాంచివేగ్రహ
రెండ్రేకం బెదలంగ నేసు తల బలంబా ర్కాష్పదెన్విప్పి

నన్ను ద్రాధీశుఁడు సింహనాదము రణాన్నాళిపసముల్లాసమున్ రా
౧౦౩ ఉద్రప్రత్రుపనుత్వనంబులుగ సంరంభస్ఫురస్ఫూర్తి రొట్టె ॥తే॥ హాస్ర
తలమెత్తినిలు నిలుమనియుదవ్వి శౌకతి రిగియమ్మ్రుకలు బెరారి
కమరె పాండవేంయులమైనలు సుద్ధంద శ్రుతి నురువనించి న
౧౦౪ ఉబసంగరము గ్రముయ్యె ॥వ॥ అరిద నంబంరూదులగు నక్షాత్ర
రులు విక్రమింపనిర్ద్రదభవదీంయునంద ముఖ్యనము ఖప్రభేలా
క్షతరౌద్రవర్గము లే వడిదరుమంగనపుకు బలద్వయము మున్
చిశబాగ్రనేర్పుతొ కృదయునఖేతి బెండారగాషోరతబ్రూ
౧౦౫ ఉాకరతమైమిచెప్పుదున్ ॥వ॥ ఇట్లు మధితంబయ్యెను పౌరుషం
బు చెంపు ననిరువాగు నువేగంబు నుగణాంతయున్ గుందతె
వింతచందంబునన్ చెర్లుప్రందుగగనచరులకుగన్నులపం
డువుగాబలంపాతభవనులు నుప్పంటూ నినాదంబులు
సునేమానిస్వనంబులు నుశంఖారావంబులు నుహేషా
హెసాఘంబులు నుభూసాల్పుల నద్భావనంబులు నుసిం
౧౦౬ వానాదంబులు నుచిత్రవచ్ఛేదనంబా సర్పనఘతెరాతానహ
బు ననావాచత్రీడ సల్లుబలంత పుండరీకాక్షదలిషికఠ్ఠితు
లగుపాండుపుత్రులు బలశౌర్యసంపదలసాంపునన్ బెం
౧౦౭ ఉపొదవుద్ధిలప్తదున్మ్నశిఖండి సాత్యకి ప్రముఖులైన దండి
మగలుగూడి కౌనితరుమదారుగానైపుగంబునబా
హాటోపంబు సూపెనన్ గార్హిజు గదిసి నన్ తలంగు మల్లిగ
౧౦౮ ఉమలంబుత్తైవడి గౌరవసైన్యంబుత్రైనవంబునొందినన్ ॥వ॥
పెనురాంపిలో పలను బ్రుం నినధేనువునెతుల పావితెనిశ
లునొందు మెల్లనదనఖ్రు బలము నగలిగనియుల్లు గనివైశా
రన్ గర్వము మెరయున్ ॥

గజాభంగము గళుల్యాదమ్మునయిఖి
యియుతే – శల్యునొండమ్మునంఖుని
వ్రాయుడుమయనది – – –

౧౦౯ ॥వ॥ నివిపివేధ్రినసమయంబునవునదికల్యానసుల్యా
హాతప్రముఖంబులయినదు నిర్మిత్తంబులు వాడమి

నకీకాడు శులుర్ గూడుకాని సేంయుంగల సైనికులర్ గూరుష్ట కొని
తిరంప్తై పెనంగిరష్టు పెనంగునె దగడంగి తల విగిలి పుత్ర పతి సా
రంపైసమాగ్రసా సారంభులు వరగిం యున్ను బాండవాగ్ర
ములన గ్ర భాగంబున నున్న ధీమసేనా ... శిఖండి ద్రుప
ద ... ప్రముఖులైన దండిమగలు గూడి కాని తేరు ...
పుగాంబున భాగ ... పంబు సూపెనర్గా ... గవి ...
నగలంగు ... ములంబు తై వడి ... రవసైన్యంబు దై
న్యంబు నొందిన ... ననున్న భీమసేన సాత్యకి శిఖండి ధృ
ష్టద్యుమ్న ద్రౌపదేయులర్ దాకి పదిపది ప్రదరంబుల నొ
... బ్బి ... నన్నరపతి శివ్ బదితూపుల వేడిమి
సూపెన నప్పాండవాల ప్రభద్రకప్రకరంబులా రుష్టులయి
... బుజ్జు ముష్టి ... బాహువి ... వం
... ప్రరాంచిన ... త ... గూలుగ ... బులర్ నెడ
... ... తేరులర్ ... లింబి నష్టు
... పుతండు ... తేరులర్ ... లించి ... నన్ను
మునుర త్రపుటేరులు ... ప్రోవులర్ ... మరియును
... తేప ... ఫులైన ... ... వల్లుశలల ...
రాష్ట్రములు ... రవులం బాంగ పాండు ... వారుల సేన
... దారగు ... బాణ ... అల్లు ... దారు
... సారంబున వెగడు పడిండు బలంబు పాం
... బు వెనుక కాదిగిన నమ్మను బవతి పురి కొల్లు
... రలునిమూర్తి ... నిశితవిశిఖవర్షంబు నన్ బా
... మ పద్మ ... పుమారంపు నారసంబత నివే నఖ్ఖ
... దివిన నప్పద్రవి ... పుపాంరంపు నారసంబతి నివేనఖ్ఖ
... నాధర్మనందనున ... దలత ... మువిదు
దమ్ములును సవాదేవుండై దుదూపులు నవరులు ... నవి
... రంబులును ప్రతి విందావి దిద్రౌపదేయులును ...
... రంబులును ... శరపరంపరలు నున్ బరగించిరప్పు
... దారలును ... శరపరంపరలు నున్ ... బరగించిరప్పు
... ఫాలం డును ... వర్శియు ... నియుద ...

తుండు లూరుండు నకీకాడుశులులర్ గవిసిరి గురుపుత్రుండుదర
హాసంబు తోనా సముందగలి ... గూడు తెనియొ నప్పా
... సైనికులు ... సంబి నవారథికవరులర్ దాకి ...
... తుపు దుసు ... వవ్యదుర్ ... దు ... నువ వూ తెత్తాతి ...
... టుదు ... పుదు సు ... ప్పదుమ్మ ... ప్పుడు ...
రంయు ... బున ... తపంబులు సూపెర ... పంబెయుం
... రులలమును ... ప్రేమ ... తులు ... తనిసైక నిపది పదిసా
... రతుశేవురక్రోధముపూ
... వులని ... వీరులగుపాండుసుమ్మారరదు దుదస
... డుమెయిగ ... తని ... వాంఘయు తనయుడే
పుదా ... బు ల ... ... తి ధరి ... గూ ... ప్పునతడు దేరు
... సైనిమ్ముల
... నిబు గదా ... బూ పెగా ... రవసై సైన్యముల
... రాజు ముఖుమునకు ... నిలబునకవ ... గూ ... విన యు
ఫుడు ... తనముత్తురంయున్ ... దనయుండ పెల్లు
... నము ... తమ్ముడు సు నిదుసేనలు దలకనే ...
ఆతని వాంయు ములును ... పతిశర ములు బడిన నప్పాం
... వెదివెన రాధా ... మ్మున్నదు
... దల ... దుపుదు ... గదిసెనా సహాదేవుడై తడిమి ... రయు
... దుపుదు ... పంసెనా సహదేవపైతడి మెరయ యు
... దికిన ... పంవదరు ... తనుల తెలూ ... పాంచా
... నరువనిదా ... యాతనిశరావ ... ంచు
... రుపై ... ములంబుసై నురికె ... మయు
మగిత్తుతెరుసై ... వడి ... ంచిపో ... వెసపొగడ ... ప్ప
... రంబు ... ంచిపో ... రెవెసపొగడు ...
రంయుండురథంబు ... దివిన ... బంబున ...
... సుతుండి ... నవుత్రువు పొ ... పతిశరా ... ప్రోదవ
... తత్తాల ... శితశరపరంపరలను ... ప్పతిబాం
... సైనికులమదంబడగించె ... పడిరథిక

జనంబులాదరవిచిత్రపారితనదుతేరు మెరయ సు॥ శ్రీ
రగతి కాంతేయాగ్రజు నరదమునకు గవిసె వాలుప
గ్గములు నిగుడ నుగ్ర నిశిత నుగాని జీమునందు తనప్పలని ప్పులు
రాలకుండాలక్కిలాలరంజితంబు నురి పుస్తైనవి తైన్య
ప్రదంబు నునాత్రేయవా వాసిపార్ష్వ ధరవుత నై
శతధార వంశాఖ నంగ మర్మ మాంధర శలింగ సప తనుద
గ్ర మగు చూచునె నిమిది రసంబుల నెస గు మెరుంగులదా
రాంరు నాంబగుశదాదండ ముగ్రత్రేతే॥ రేఖ సారించి రా
ద్రము ద్రేకమొందగ దిసి మద్రాధిపతి తురగముల జ
దియు వాదెనా తడు దోమర మున దీయ విప
నాలవర్ధంబు శైధింప నలి ప వరేణ్యు॥ ఉరమున నా యెన్న
తెలా॥ మరమంల నుడా చేత బెరిత మారుతి మద్రే॥ శ్వరు
సూతత్తైవదానిన॥ ధరసిన బోరగిల బడ నుద గ్రస్ఫు
రణాన॥ మ॥ విరథుండైపోవి మోనిదరు మలు ననవీరుండు
ఘోరంపు ముని ధరముల నేగలన ముఖితేరు దిగి ఘుదాంగ
తాత్రాక్ష పత్ర బ్రా॥ సుర శస్త్రుండు నుదండ చండయు
ముడునకులాల గ్రస్తా లాప్య దుల నే॥ సరిసేయన దగువా
రుగాగ బెలిచె నసంస్తుతసంరంభతన॥ మ॥ ఇట్లేవ
ష్టంభవిజులంబై తుంత్తైనయా సేనాపతి నబూవిజ్
మన్ననుండు ఉజ్జ్వర మసంబు ననతని కెస వర్గకుం
బుగా నదరి ననబవానాదివాదిత్త నిష్టరని నదం
నాబులు నెలంగెనఖు దయునరు పురవే నిత పోరు
చూచు విధంబు ననగనుంగొను మచుండగ దారనాంబు
నలు శలునొంపు దక్ష — మారుతి మూర్ఖ — ననఖాలు
వేలుమ మగలుగల రెంట పదమున జేవెలిగా నిమ్మ ద్రి పత

విరాదనగవియున ష్టుర ఝుష్ణ బిరుదులు గల రేంట సు బంనప్పె
గొఱరం వందు బుల డు॥ ఆ॥ మండల ప్రచారము వాంతా శ్రీడులు
నగ॥ ష్టులు ను బావిచి మారుతుల నెరంతె॥ లెసగ మోరికను
రింపే పారు వృష్టి బ్రయు॥ గంబు పగిది వారు గదిసిరదిప॥
నాడ్రు॥ పంధవుననె వ్యెయి గదిసె మద్రవిభుండును భీమసేను
డునగ దలమెరుంగులా కసమున గప్ప గను ప్పృటపథం గిద్రి
ప్రవేష్టిదము గత్రయు నిప్పులు వడి దారగంప సము గ్రవి
స్ఫురంబు ప్రదవర భుంగులరావు నుబరస్ఫురఘోర విఘట్టనం
నాబులన॥ మ॥ ఇట్లు దారంగి॥ తెదిక్క రణంబులు బరనాద
క్కారంబులు నమెరయను బలము వెరపు బె॥ రుత్క నువేగము
నవనిరుపురు॥ నక్ష్ము మలులగానుది నున లైపోరు నెదన॥ నవె
రపు ననంగ ముల్ నెనలు త్రేటుల వప్పుగ దాకు నష్టదిక్క
రిపరణ ప్రవరవముల గంపమును బొందకయుండు మేదినీ॥ ధ
రములబోలు బప్పుగు నుదగ్రపు మూర్తులతో యుద్ధరందుని॥
స్ఫురర భసంబు శారదము బయుతమున త్రాసు న బెట్టి నస్ట
నాగుల॥ మ॥ దిక్కైక్ష మారుబ్జు న॥ శ॥ ఎనివిందియుడు గులరా
లదికి॥ వెను వెనుకకు పోయిన గుడివేగంబు నగ॥ ష్టి
నయొడదగుల్లు వడిదా॥ కు నగంబుల ఛంగి దొంబుగు
రుమల ముగ్ధావు॥ మ॥ ఇత్తరంగు ననె బెనంగి నెత్తుటన
ఘుత్తస్సినయంగంబులు పుష్పిత కింశుకంబుల బో
లన బరిక్రమంబు నెందియను పొవి పొవనిదళంబు
నను॥ తె॥ ఇరువురయందును మూడగ॥ వెరవెడ వినయా గ్రవా
మునిత్రేసిన గదలాం॥ డారుల మెడల కెలముల బ॥ ల్కర-
ములందాకుటయు వాతిలన బడిరధిపాం॥ మ॥ ఇట్టి
ధంబున నమ్మ వారీరులు మూర్ఛిల్లు టయు నంభయ

సైన్యంబులును హాహాకారము లుఱరు వైర ష్ఠులౌడ త్రేపా
చారున్ ఉండు కలున్ దడత్పన్ దనంపరదంబు వెరయిన్ న
రపెంచిరి. కు. పడియును గదవిడువనియు, కృష్ణ డిదివ్యగతి
గ్రుచ్చిరెంత్త గారవము ననం, దిడి [illegible] తాల గగ గానిష్ఠ
సవడము డిదెభురిలెను సంతవసుధా భీశాం. వ. దెప్పి రివేచి
నైదదేరి సనిలరు వృత్రుపతిన్ దేరం కౌనిలనుండం దగ
దాదండము. డితంబైనతరంబున నబి విచె నయ్యు
ధృతి సహం పకసిం హానాదం బుల తెలా దన్ దల
రనిస్వనంబులు సెలంగన్ గతురుభూవరని చూ
దటు సైనికులు సంరంభంబుగా నతండును సేనన్
గూడి తరుపన్ గదిసి నన్ గాంతేయాగ్రభున గ
భాగంబు రథికులు చేతితా నపురసనరు వైయాప్ప
లునింగి ముట్టు నయున్ నిలతనయున్ గడచి వారలన్
దలపడిపె సంగిరమున డు. కాం. అకౌరవవిభుండు
వజ్రకరి సంస్రైరయము ఘుప్రాణాంబు దీప్త్రా తారెూ
జ్జ్వల వత్తి నత్తి ని ఖ సైనసంబు బ్బున్ [illegible] ల తే.
తళ్ళంబుగ మింట బుంటవెరు గుల్ నిండించి దీప్ర
మ. శ్రీరాంతలండగు చేతితాను బడ వైచెన్ బూప
... చేతితా నలండు విగతాసుం
రగ్నింప గన్. వ. ఇట్లు చేతితా నలండు విగతాసుం
డైనకౌంతేయులు మోహాటోపంబున సైన్యోన్నే
తగతిన్ గడంగి కౌరవబలంబుపై పటు బాణాభూ
లంబులు వరగించు బనదరి నకలున్ ఉండు ధర్మ
పుత్రుండు దుర్యోనధ నుండు ధృష్టద్యుమ్ను నునప్పు
శాపతిపను పు ననబీభత్సు యయున్ బ్రతర్తల
వలె మూడు వేలరథంబుల వారును మనోహాత

హాంబున మూర్ఖా నిరితక్క యెరెూదరులను నప్పౌరూది
వగవాద్రి నిన్ గలండు బెరయుం టయును నక్కడి బుంబైయు
డెనప్పుడుగెంబ్బూకిలైగ సినన్ బూడ్చు లనిగుడ
కునప్న సైనికులు సింహనాదంబును బేరువాడుటయు
బిరుదులు ప్రకటిం చుటయును గను [illegible] బొ
రాధరంబులుగా బోరినన్ దారగుశైలాశితంబు బారె
గా పునదంచినన్ బ్రియుంబంధి యెలరువాగునునే
లయుప్రేరయం పాడు పుండనునెలంగులు నింగిముట్టు
బెనంగిరప్పుడు. చ. బరవసమెంపు పుమద్రపతి పాండ
వములబున్ నిమీందర్పాండవుత్. గురిసిననా నలిహా
లకుడతుంరితు క్షైపదినా ల్లుతూపులన్. నరవరు
మేనగ్రుచ్చెరాల నభునానంబున నప్పువా శలవే, స్పరవు
ననాటె నారథితు డొక్క నవు జ్వాల బాణామే డ్డి
హాహా నాయెునన్ గనలియున్మను జెంద్రుండుం చంద్రుసనుం
డనుదధియుచత్రరక్షకునదు నివిననవనారాచం
బులు సారథి పెనని గుడించెన్. ఆ. అపుడు సినివయం
డునని లపుత్రుడు జెదిబలవుకలున్ శిస్రభంగి బా
దువ, నాతదాంధనంబుంయూగ్రఖుప ఉతరి. పంచ
మార్గణావుల నెంచెనధిప. కు. వి సుమిరు వదియే
నమ్ములు. సిని పు సువనింయు జ్బాంచిచేదిరథికులన్
దునామెన్ దిద్రశరూత్తుర. మునని రువదిలెు మురను
సవుంతృలు భంగిన్. కు. తవలందినవిూదరంయుము
నగవిసినదరనికితసాంయకంబులు పొంక్తిరవము
వెలంగగ వారల. లయువంకవయులనిని చెనతడవం
కలితి పెరంయుక్. వ. తను గౌని సూతసూతి బు ఖగ

భూమీశులఱుగ నట్టిగిట్టి శ। లునని మిఱుంబి ప్రమాణ్గనా సము
త్కరమునఁ బరగించి త్రేతువునఁ దుని మిననా తఘాతనిరి
ద్ధాపుల వేడిమి సూపి వారియు సూ। మునిశవలనేసి నిప్రవరు
సేంచె దర్శన పదిరెమెసి తూపులనే। యి॥ బంచి మదించి ఘో
చరమున నారు హారు ద్వైవడి ధర్మపుత్రు। ప్రసొంబిమెవా
గ్రబాణాపరితెలిత ద్దవప్షనిక్షేంరదానగో। పింబిశత్ర
స్త్రముల వేగవలు జీవము ఘసా తని తింయునేగ డంగిరు।
ఫించినవానిద్రుంచి శరపీడల ద్వేవాలజ్జొసె వారలనే
వ॥ చేసి నరయుండొర బ్రాసురధ్వజుం ఛత్రమెరసెన॥
సీ॥ శ్రీముండాతనివేం సబడిదంపునారసంబడరించి వెం
డరియునట్టు వేడు। పరసేనాతనిశరతబాణాంబులత
నిష్ఠెచిక్షేసె మాద్రితాలు ఘటరసేడు। తీవ్రాస్త్రములుసహా
దేవుండుపడునాలుగమ్ములనశీరుసంగములనుంచర
గించె నవ్వత్రపతిభీమసేనాదులైనంయున్నలు పురనతిర
యుముల న॥ తే॥ వరు సడె జదిమూంపను నిరువదేను।
వాడితూపులనేనింటమూడుమార్గ। గములవేడిమి
లుగజేసి నరశైల్యు। నివాంతిసహదేవుచాపంబునవ్
పవరేన్చ॥ శా॥ ఆమాద్రిసుతుడ నన్చాపధరుడైయు
తునిప్రబాణాంబులనే। మామాతుంత్రుడ బూరిదుండం
ము వడి నవత్రేశు నేంయుంగ నుద్ధామోదగ్రతఖీమసా
తనితులు శాతప్రస్ఫురన్మార్గణా। స్త్రామంబుల్గను
రిండుంగ ధర్మసుతుడునదూపువేవెంయినే గ్రావే
నగనా॥ నటకలయుగనెత్తురుల్ దొరుగ సైరిక నిర్మునర
బాతరం ఖతాం। బలమునుకోలె బాపైనగశలునడు
వారలనస్త్రపంచవేం। బులవెసనెంచితుంచె వరు
భూవరధర్మజుచాపమమ్ముతూం। బలమునుశా
రవిముల్ నసురలు ప్రస్తుతిసేయుచు వేగ్రమూర్తియై
ఉ॥ మూరెశమాశ వెత్త్రపలద్విపివరధర్మతనూజుడిం

తతూం। దిరగణ్గరలదల్ బగరయతిప్రవటంబుగనంబు సూ
తు మైటుూరరురంగవాంగమలులుదూ యులు పూవగశల్య
నెమ్ములన్ గరసెదంబుగాడ బరగించెసము ఖ్యాలతాండరాం
డవుల్ శ్రే॥ వ॥ ఇట్టిదంబునవిజృంభించె॥ వ॥ [illegible]
కోపించియుతడుదపాంగటోపంబుగ్రముగదశపటుప్రదర
ములాం। బ్రాపాలుమెనజునిపిన। బ్రూపాలతయరాం తే
డో స్లనెరూవుటంయుంశెసనే॥ తు॥ సైనేయుడదరియుం జైవే
లు। నానావిశిఖముల మద్రనరపతిబొదివెనే। దానలిగి
విల్లుదునిరుయలు। గా నెంతబల్లవుంననేసెగరావి ప్రుతు
శ్రైగ్గ తే॥ ఆరథితవరుని నతులుని। మూరుతిసహదేవుదీప్రమా
గ్గాములనే। పారగరయుదరాగవెర। వారగనెంప్పించెనమ్మ
శా॥ బిలుదధీపాం॥ వ॥ అంతనే దెవిసిత్రాంతేయాంత్రబుండ
శైనేయ
మద్రపతి నియుద్ధరంబున్నభిరెూ ద్విసా తనికి తూపు
రంబునవలెూ దరుండుబల్లంబునునతలుండు
శత్రింయుసహదేవుండుగదయునునే బ్రతాగించిన
నరాగ్ధవరుండు వానినన్నింయు నివింట వెంరుంగు
లదరవెడదయుముమ్ములు ప్రరాగించి తుంచియార్చినన్
చేదినరెూషంబునవాసనొగహానమంబుండు సారథిమూ
డువాడితూపులనశీరునిరెండు నారాచంబులనేచి
ప్పేసి నయుూతురాదిరుయుంతల్రూధవిప్పుండైయూ
శాలునెండు ప్రచండకాండంబులనయ్యేన్ పురస్స్రిం
చినన్ బూరుచినిసలుండత నిచేతన్ బాండుసుతులు
సమంయుదుర నితలంచెనిల్లుకుశాసమానుండైనయూ
సేనాపతిన్ గది భీమసేనుండు సహంపరతెంపు
తనన్ చెట్టిగిట్టి నశిసినివరుదునుగరలుసదోండనె

యురు వడిన దరిపోరుడుయు నగ్గలికన్ ॥ బెనగె నతండా నటుచు
రుతనలు గడంతంయున సరకుగా గొనత ద్విపా ॥ వ॥ ఇట్లు
పెనంగుచుండ పాండవాగ్ర జుండు మున్నెదన వేత ఖ
ట్గిన చంద్ర సేనుతో హీవానిదునేనత్తేసను నిదళ ద్రెవ్వ
వేసిన నుత్తరవ్యక్తవాసుం డంచయునిసు పౌవిపో వకళ
లున్నండుపటులు వెరిపెనసేగనలుసెంగంబు బందంబు నస
౨౨ మొరగా సుతాదుల గున నన్నలు పుర ఖోదులయుంగంబు
లనదురంగ నివరసారథ్రినితాంయ సహితంబుగాబ
హుంవిధ విశిఖంబులు పరగించి వారల వెగడుపరచి
నన్గనవివాదంబు సెంచియాధర్మనందనుండు ని
నగ్గనవిషాదంబులు సొంచియా ధర్మనందనుండుని
౨౩ ఖాంతరగతంబున ॥ తు॥ హరివచనంబుల సతన్తట॥ భూర
ంతు గనేరప్పనుకెు వంద్ర భూపతి బాహు ॥ స్ఫురగా
ముఖ్యవూదిర ధ్వితవరులూరు నియల్లుగాగ ప్రాకెడు
౨౪ దోర్తోర్ ॥ వ॥ అనితల పోసెతన బలంబునతున్ జొయి
వెచ్చిదోంయుద్ధి వీచివితాన విలాసంబు బందంబు నన్ ॥ వ
తురంగబలంబు నుశలున్ పైగవిసిన నాద్వైరవి ద్రుష్ట
డు మందర నగంబు లీలన్ గైకొనివానిన్ గలంచిపా
చాల పుత్ర ప్రశ్రుతరోధ ప్రవరుల సున్ బాండవా
బునిన్ బరమసాంద్ర శరాంధ తారంబు నగప్పి నవు
౨౫ గుడి సెంహానాదంబు చేసెన ॥ తు॥ దివి బుగరుడ బుహు
రాదులు ॥ వివిధ వచనరచన వెసగ వినుతించిరి శాత్ర
వశీకరుడగు నవ్య ॥ ద్రవిఖనిరణ విహారణవు ఉద్ధర
౨౬ శౌనాథా ॥ వ॥ ఆసమయంబున ॥ తే॥ గురుసుతుడు పెను
ప్రాపుగ నరుని జెందివి ॥ రధిపసంసప్తములు విద్రావ్రె
తతులు గపుసత కందరనబుండవాండదారి ॥ తాంగళ

౨౭ ఈలు గజోసె దోర్నలయతిశయిల్లు ॥ చ॥ తెరలవహాయిష్టప్రయి
సుదీర్గ సకుదత్తి గ్రమ్మి వాఋలులన్ ॥ హరింయు సెడంబుసున్ చూచి
యనాతడు జెప్పుడ వాణావపన ములో ॥ గురిసిరి కౌరవే
ప్రముసెనతున్ ప్రమదంబుగ స్వైరభంగిన ॥ ప్రురుషప
రాత్రవు స్ఫురణా పార్థివ సత్రవు ~~[illegible]~~ ॥
రాత్రవు స్ఫురణా పార్థివసత్రవు తొనుమున్ నడిపె సుగుణ ॥
౨౮ వ॥ ఇట్లు సవ్యసాచి తిర్ బొంయగాన్ రురాతుండ దర్భంబుసూ
పినభూపతు మూర వరునిండు వీరాగ్ర హవే శంబునవి
ఖవింఖంచిబ్ల్లాధ్రచంద్రమ్ముర నారాచ ప్రముఖవి
శిఖ ప్రకరంబులు పరగింపంయా సైనికుల రథంబు
లగూల్చియు కేతనంబులదునిమియుబాణాంబుల
౨౯ నలిత్రియునాతపత్రంబుల రూపుమాపియు నెత్తు
రులురవింపు చుతండలు దొరగించియు తాళ్లు ద్రుంచియు
చేతులు బిదిమియు బాణాసనంబులు విరిచియుసూ
౩౦ తులన్ గీటణాంచియు నరదంబులు పెట్టియు మైమరు
పులరువుళ్ళొజేసియు జూమరంబులు దునిమియు
వక్షంబులు త్రస్సింయుమమంబులు నొంచియు
మతుపంబులలలిదుచిలయు ప్రాణంబులు జీల్చియు
రౌద్రంబావహించిన ప్రళయరాలరుద్రుని సంత్రే
డనంబుమందంబెండెనప్పుడు రథిక వరసమా
ఖ్యతయంబున్ దిగలూర్చియు వాచ్చి మగండు వెదుకు
పడవిదహించుదా వహావతునివిధంబున వెలుం
గతదియుత్తేఖూవు పామతుసహింపకయు జాము గతి
నశ్రుశ్రాపు గదిసెయుర్త్తి ఖడిన్ దొడరి దురంబానరించె నంత
౩౧ సీ॥ ఆలరడుపంద్రండువాలవమ్ము లుశిక్షితునిమొంతటి గురు శిష్ర
స్థనిపేనింయిండుముహిహాడిలూపులు పరపినమదిలో

నన్నెంచియు వీరుడలతి నగవు తో దరహసితుల నూతుని గూర్చియా
తని తను వునరెరత్తగా నతనాతో ॥ వయాడు పరాక్రమములు పుష్క
లంబు పరిపుష్టంబు నాతండు నిగుడింప నశాంయు నతి వియు ॥ తే॥ న
న్నరుడు డగ్గుడుతూ నారునైచు నిశిత కాండములత్రుంచి పయుసా
యురశ్చష్టంబు గాని వెన వీరు సుడల మూర్ఛ నిరాడె నపుడు
రథగిరియుప్పొద్దు సంసప్తక ఘాతంబు క॥ సురథుడు గురుసు
తు పైదన్నయు రథము పరగించిరాపె నెన ప్పాంచాలత్రయు నెదు
నారసములనుసు నెరసేసెయుతం డుతిసుతయొ సరభసగ ॥
వ॥ అయ్యవసరంబున ॥ ఆ॥ సురథు గర్వింపాత నింపు రథంబు
పైకి నుక్రుంరత నరిగి గురుసుతుండు వుంత ॥ రాంతసమితని
గుడ గాండీవి దాతి సం ॥ సప్తకుల తులసంత సంవు నప్పు ॥ క॥ కురు
పతి భల్లసుదుని ఘ్ననీ ॥ ఉరురు వడి దగని లువ రించి చియు క్షత్రౌ
రయుగ్ ॥ శరపంచకముల నెంచెగ్ ॥ బరగించె నువరియు సప్ర
బాణములాడలగ్ ॥ తే॥ అతడు దజవదిరుప్పుల నతని
నొంపనన్న రెండుం డుశ్శుడనను ఖ సమితా బలయు
తంబు గనడరెనప్పలపు శౌర్యం ॥ గురి సేనానా స్త్రశస్త్రముల్
నరవర్ణిస్తు ॥ క॥ అపాంచాలోత్తముడుద్దేవి తత్రౌపద
యిపారి తిప్ప దరా ॥ లోపంబు నగల సరయుం ॥ సేవార
గనాత్మ సేన సేత్తరవిగులగ్ ॥ వ॥ ఇతరులగు సు॥ బు॥ రలిప
ఋతవర్మలగ్ గడి విగెత్తుకి బండి తద్బలముల్ ము పెరా ॥
గుప్పనడపోడు తంగళుళు గర్విపు సూపినన బలా
ధ్యులయిగ్ ॥ గుపితపుగనృ్త బలు పుకోత్తుల పోక్షి నలావు
జేవగ ॥ యుని తూ వెరవే పుదాత్మ నెడనమైయపాలు గఘవె
చాపములగ్ ॥ వ॥ అప్పుడు శల్యుండు ఉరుల చిత్రరథ ముగేనగ
కులసహదేవ సాత్యకులపై తింగ్ పలు బాణంబులు గు

ఘంచినక॥ క॥ నకులుడు నరభసమున నా ॥ యుతదశశతంబ తని
యురమున గండు సాను పస ॥ ప్పునకుమ యుగునుపు నయినన్ వేగని ॥
త్రికాండములనెంచియు తడుదిదించి నప్పా ॥ క॥ తత్కాయంనలు
పురుమెదివిన ॥ నెపొక్ష శరీరమున నవపెరా శస్త్రంబులే ప్రే
క్కావెస బరపె తావుద ॥ మెత్తు నకులుడు సుపుడు నిమెనిషుస
వాతవలుగనే ॥ వ॥ ఇట్లు శకులుం డుని బలంబ్రించి నన గోపించి ॥
మహనకులుండు డాండతవాప పుత్త్రపయు బాణాస్త్రేసెగ వషింప
శే॥ పతవి భుపిని గూప్త్ర ఉగ్రశరములైన్ నైనేయి యుద్ధ్యతసా
త ముల్ తెప్పదిరపెయపు ధర్మసుతుడు నైదమ్ములన్ పుదునా ॥
యుతుమైసన్నియు పెన్నత ప్పుడు సుదోహైనా టనాటేన వడిన ఘ
ఆతడు వెసనవసప్తతిశితశరముల గాగి సాంతనిని నెంచి మా
ర్గణముతోడ ॥ ధనువు ద్రుంచి రథ్యంబుల ధరణిగూల్చి ॥ పదిప
దులుబలు దూపులు బరపె మరియు ॥ క॥ ఇబ్బది మునసేన వేయని
ప్రాప్తు వెరచి పాండుపుత్రుల బాణంబుల్ నిప్పులనేసలుపు
శ ॥ నవీరుడు నెఱ్ఱనే సెనప్పు తపంగిగ్ ॥ ఆ॥ పాండవుల ఝు
మద్రపతి బాణములన్ దరలంగ బూ చితా ॥ నెండాకర్త రికిన్
బునిసముద్ధతి సాత్యకి దావె నాతనిన్ ॥ ఘండశర ప్రసార
రణవిశారదుడైనె సవారు గూడ దయి ॥ డండత సూపిర క్షు
పుదలు మెలపె సంగె నాతడుగ్ ॥ ఆ॥ పపురతోండ
నష్టులాక డేచి పెసం గుతుప్రారవేంద్రరోమా ॥ దారవరిఘా
ధీతూడు తెనింయూరథ కెరాత్రము శరివిత్రమత్రీ విల
సిల్లనంపనెను ఖాతయింపూంత సమెన్గగా ॥ శేవంబులా
పుఘూపుటంకుశ్శ దుశిరా ప్రతి వీరులందరుగ్ ॥ క॥ సైనే
యుసెత్తుమ్మ డిగ్ దరమినగ్ గని త్రిప్తా ఝుసులు నిబుపై
నంబుసే మస్తంబు నెవ్వ్ వెుగంబు చేసిమార్గ్గాని
రాసమయంబు నగ్ గిరీక్షపాపా రవికలితవర్మల నుసహ

దేవుండు సుస్నాతులు నిన్ ద్రాపదేయులు గాంధరు రాజులు సుశ
ఖండియశ్శర్మాము సుక్షేమసేనుండు సంరాధ సునిపొందవా
౧౫ గ్రహుండు దనకు నకులుండు బాసకుగాశ్శలున్ నిలువరించి
రితక్షుసున్ గలంరొద్దులు సుతప్తలు సైనికులన్ దలపడిరే
త్రమంబున నెల్లబలంబులు గలయన్ వెరసెనిల్లు మార్కొ
నియంతకంతమున్ జేసినరణం బయ్యెన్ సత్తశినమ్ముద్ర సంర
రాభ్రంబు రూపంబుదా వ్వనతెరంగున నెబెంగ పొంపె
త్రాలంయూదవాం దిరథి కవరులతున్ పొండుకం ఘూరులకు
వారింపగాలంబోగా తరథ విచిత్రగతులు మెరంగు నెక్షత్ర
జూచినన్ దారసత్రైసనాన విధవిశిఖవితానంబులనం
బరభాగంబు సంపివాతంబు జేసె సమధ్యనం దినగతం
బంరయున్ను మార్తాండ బింబంబుదూ పతండెనట్లు
రొంబహ॥ సిం॥ తరు॥ జెండెడుసపు డగిరులదు న్నాడుసం
౧౬ క్రండసుత్తైవడిగా నవఘూనరదమంల్ దెరలుబున ప్పు
డుబలు మొగుల్ విరియంచు బలుగా ఘువిధముమె
రయు హాయుములదిక్కునసడయనప్పుడు వేళ్ళగమిగి
ల్లైతెంరాల్లు లితరనియొలలయు భయలవరిగినష్ట పస
ల్లేనిపెసుగానదరికెంసంచిష్టుబందమున నలుగు ॥
౧౭ తసిమ సంగినయుంతతరసి సంత్స ॥ బాలరుదు నిద
ర్భుమతాల మృతున్ ॥ మం ఇమసు గ్రబావమదొాయు
మెునయు వీరః సమితిదగలార్భ నప్పుడాశలున్ సందు
౧౮ ఇజ్జు వి ఘలంఘించియుద్ధ తవిత్రమంబున సుజ్జనిజ్జున
మృద్రపతిసుభంయుసైనసం బులబునం బులు ప్రశం
సింబరంతకంతవగ్గలంబగు సగ్గలకన్ జెలంగియు
తండు భల్లాదిప్రచండకాండపరంపరలు పలురయు
బునన్ బరగించుపరమా ఖిలభంగినెనొాపాయు
౧౯

చిధ్ధమ్ము బుమోహారంబు దెరవిమరవిపరవన్ దామంధిన సన్న
శపరుండ దప్పుకరతలం జైత్రనిలునిలువు నివారించనిలు
వదరాన్ సంరయున్ ద్రిష్టిరుండు స్వారుప్యంబు పెంపునన్ దెంపున
సిషూవరాయుని పేరెలుంగెత్తి రయూశలున్ దాకెదనుం బుసూ
పినన్ భూచిమగుడనిగుడిసె నశారితె పురితెనియొన
పుడప్పాండవాగ్రజుండు దమ్ములనున్ దారలనున్ బిలు
వంబనిచి వారలతోనిట్లనియె ॥ చ ॥ ఆ మరనదీసుతాదు
లగుగర్వితు వీరుల వీరలందరున్ గ్రమమున బిల్ల
మార్చి మృత్యుగభిమసూపితి రేనశత్రు సై నవ్వుమందలుకం
గశలున్ దెగటార్చెదనా వెదిసేతన్ వీరా సముద్రన్ మము
నివారణ్ శైనెగడు నట్టుతెరంగు వినుండు సెప్పుదన్ ॥ వ ॥
నాతేరికెనవంలంరొండునసాంతనవెయునవలపటుసనాదే
వుండు సుధర్మ షష్ఠీదుస్సిమ్ముండుసుదాపటునుతావలెయ్యై
రావలంబునవెసుకగది సె విఘ్ను్రుండు సుముందలుతెలన
నరసిపడమండియుం సునడచునదియుం తయేమిలు
కనవల దున న్నెండెనతండునునతనిసెండెనేను సునస
యుంబుట్లయిం వస్త్రంబు సుగలుగన్ బూచితినిట్లదెం
పుసెసింపుమృద్రపతిమార్కొనునాకుదుదన్ మ ప్రయత్నం
బుకర్తృత్వంబు కల్పకల్పతమస్త్రాశవి ద్యామసొంఖలసు
రాంధ్రసుందరోవిధముబున్ నిరత్నంపక్షయుప
రా శ్రమంబుసతుమీరు భ్రతిత్రమంబాచరింపుచుం
బద్దసముద్దీర్ణంబగు మదీయబాహుపాటవంబు సన
ర్మ్యేశమగనిన్ గయరాంచువాడననిపలికెనారథి
సత్ వరులు సుదత్తు నున్ గలవారు సునమ్మానవప
త్తపూనికియుత్పేరంచియుతనియురదంబుసవిశేషత
ఖితంబుగావించియుతండావెఖనతెరంగునసన్నద్ధ

కైసము ద్ధతిం దేఖరిల్లు చుయు రక్తసిక్తాంగులై
౨౦ దంతిగణ రథిపుంగవ రథంబులు సురథనేమి నిస్వనంబులు సు
తురంగ హేషితనిస్వనంబులు సంభవింప నానాదంబులు
సునిస్సాణాదితూర్యనినాదంబులం సుభైరవంబు
ఋపక్షులు ఉద్దండ ధ్వనులం దిక్కులం నిండ
౨౧ యుద్ధంబు వర్ణించిన కుతూహలవిభుడు సుదనమెయి
బరవసమెనసగంగ చంద్రపతి లంకల నరులం
కదనపడరియు భూరి ధనిదానవరథ విదవనా
౨౨ అశ్వారూఢులు దలపడినయట్టి
పుసుధూపం గభీర నందనవులు దలపడి
రుధిరపూర ప్రవాహములు వరప్రభూత
నననముచారిసాల తెంచినయం భయదసైన్యంబులు విఘ్న
జించి సంరంభంబున నరుల భీరసేనతనయ
౨౩ బరాబ్దసంఘు అభిన్నంతనయుం డుసిం పాలయనీయ
రంబగు చెంతలుం నర్తనమురథ చంద్రశరతీర్ప్రవా
త్రిభువనసెంపలనిరాదాతి రథంబుతో సకలనల్లు
గజసేనారాసనంబుల లావతి రథంబున ఘనమెవా
౨౪ పరిపరాధిని చాపులు గగన అతఢుం ప్రదీప్తము ఖడ్గ
పదభూరత్న సురంబు వైచిన ఘనతియురథంబు పై బడియు
బల్గుమూర్ఛవు నిండియుండు ముకుళాయితదృష్టి
సూతుండు తలంగుల రుధిర స్వరుడై సరసుల్లవేగతులగని
౨౫ జోరుతురగంబులు మూర్ఛంగి సాంపరిలు
నియుద్ధాపుండు రమ్మనుచు నన్నెదుర
బరవసమున ఘనసేన సుదలమిగిలిన మును ఛేదించి
౨౬ విసపై దివుదమెల రారణ కలము అమ్ము ఖముల నస
మరములు రాత్రము వెనవి మహావిభుని దలకడచినసైన్య
మ్ము బవలు అస్త్రశస్త్రములు పుమ్ముల దర్శముని చెంది వె
౨౭ తుమ్ము గ్రమ్ముగ వచ్చు పొదవిన నయపథి కిరుండు

ఖలరథము చిత్రసంవరణ మగ్ర బాణవిలసిల్లడేరులున్ గరు
లు నవ పేగా పతంబులు లనగా ఖలముల్ దనచేత గూలగా
బోరులగవే దినకరుని ఉరుప్రాపులు గారుధిరం పుఱెంప
సరులుగవే దినకరుని వారపరుంపరి పెకొరవనాథుని ఉరుతర భంగుల
రసంగరణాపి శూరపురుష పరి పెకారవనాథుడై
కపరు లీల ఉడుపల దుర్మనగా బరగురు దృష్టిరుడుళ్ళు
లముసరతిని స్థురుడయునవుడం సురలు పైరుపుందిలిమాల
౨౮ రాత్రిం గాలక్షయాగడు ముఖ్యలు మందుపథుజయకైననవినే
దినయుష్మసు చంద్రుని దళితవిశిఖముల పునిగుడెంపు
భీమయుష్మసుచంద్రుని దళిత విశిఖములు తొడదరమెన్ బెలువ
మురళుల్నిడు దనరు ఖజాబలవుతొదదరమెన్ బెలువ
౨౯ తక అభిరునివాలం పరత్రై మునదలిత నధుండయు పనోలల
దరగా నప్పుడు ధీపుడల్లన నమ్మెలయుగ మూరుకొని
౩౦ తనమెనా తనినధిపొక కఇ చిత్రంబున వచ్చారాని ధర్మ
ఋషపతులు నిఖరం ఖంబులు పూరింప పైరిత్ర
ముఖనిఖిలతూర్యనినాదంబులు నింగి పొంగారజలం
గనయినరు పురు సెండారులపై బుందనాండపరంప
రలుపరగించి తనపులనెత్తూరులు రంచి పూచినమో
దుపులపాలు పుదాశ్చర్యం ముదవారల నగునుం గానుబ
౩౧ నంబులు చుచువెరపుసులా వృక్షవయు నుదీరలతార
యినెర్ర రూపదు స్వరబ్బు బుశక్తి ధర్మ భుజరుశల్ల
నిరూపదగించియు ఘనుం ధరగాను నెఱ్ఱని చైత్రని
దాసముయుం చెనపుస్త్ర మేదినీశ్వరు నిగజేంద్ర సేనా
పునెమెలుల్ దుకౌరవరా బునందనున్ వ అనియు
ఋసందేహాజోలా యుమానముానను పై పూబుబుండరప్పు
౩౨ రదుతము ద్రుపతి ధర్మజుని విల్లు రారశ్రమెసగ ద్రుంచినా
రమ్ము లేసెను క్షురత్వపుచేపి ఉయతడు వేరొక్క ధనువునవత

శా॥ శ్రా॥ శల్యపర్వము

శ్రీ

వ॥ నివిల్లు ద్రుంచి మిగిలె సనేసెవుం సప్తారు దూపుల ద్రిప॥ త్రిభు తె
డనె తేరి వాహముల ద్రుంచి పదంబున సూతుం బ్రాణము
క్రిందంబు పొలెవు వ్రాకొని తే తుపు గూర్తిన విస్సెసెన వె॥ యా
డంబు స్నానలున్ నిరయంబున నాత్మ రథ్యస్థ జేసి పెట్ట
డును జొంద కురండ దాలగించె సుద్రోణ సుతుండు శ
వ॥ వరా॥ వ॥ ఇల్లు శలున్ డుస వుర కైర లపంబు నెండుపు
యుం ధర్మనందనుండాచికినన్ వేర్పు తప్పులంబులు దరమైన
తనమ్మద్రపతి రెలుం దురథంబు స కవితంబుగా వి
చికెని కడంగియ శ్రాంతేయాగ్ర బుపై శంక పత్రింబుల
వ॥ పరగింబుబు నిగుడినన్ గనియు ద్వెస వేయుంగల స్తైనిత
త్రములు సరభసంబుగా నరవాన్విద్రవరుని నె దుర్యా
రతుండు సాత్వకిన్ బదిసాయకంబుల నుచ్చి ముసేనస
హాదేవులను శత్రుత్రయంబు ననుస్రుక్కించియొక్కడు ము
బున మొదలినయుంగంబుల తోనలిరేగినన్ పొగడన్ ధగి
వ॥ యుండె నాతర్కింపు వుల॥ సీ॥ కవులాం వరవులేల గలవిం
డెడు గంధదంతావళి వుల సవుద్రుండు తయాలు ను॥ దరవి
త్ర రవలు
శివులగస ~~మూ॥ గా~~ ఖైరంబుగా వధియించుచు
శిరపంబునే పు॥ నిరసారగాపంబు నిస్పురా ఉహప త
ల్ము దావాగ్నియు గ్రస్రపంబు॥ ప్రబల విక్రాంతి బుర
యుంబును సమయించు ప్రాలాక్షు నిరయ ద్వైరయు న
వ॥ త్రు పొల్లు బల్లులరాంప బ్బు బుగర్వితారన్ ప్రతాప దుర
మప్రమోపముల కు॥ మద్రవిభుడు తెలుము సగిర
వ॥ త్రివస్తైనన్ హాసనతేళినలుపున వసరమున॥ వ॥ ఇసి
ధింబున ధర్మనందనున కున్ దలమిగిలిన బతురు గబ
లంబులు నిహతంబులు చేసియు వ్యూహపతి పయిన్ గని
సినన్ గని తవలు సు ఖెనే యుండును వ్రమసే నుండును

దాడనడు వనతండమ్మె యు వగనివారొ॥ నిపయు మార్గ సాం
బులురంబునని గు ణించె నప్పుడు కురువిభుండు పను
పనతనిస్సైనికులున్ దలమిగి శలున్ నతం బ్రాపైయు పవనత
నయు ప్రజ్వలితులతో డన్ చెనంగ నతండ ప్పాండవాగ్రజు
మేనన్ ఖండతాండవ సప్రశంబు శానిపి నన జ్జి ననాధుం
డు నవనిశిత నారాచంబుల చీరుమే నన్ బరపె నిల్లుదా
నాంగి తోల్పుల పొవిశన్ వేరేనుంగుల తెరంగున న్ బలుసిం
గంబుల చందంబునన్ బొరిరెండొరులను క్పుంబర
ష్పుడు॥ సీ॥ శలున్ డుబలు నారసము పాండవాగ్రజును
రమున నాటగతున్ గ్రదీప్త ఘోరనారాచ మర్మాంతకసు
తుండేయు నతడు మూర్ఛిల్లిన నలరె నద్రిప॥ యు మ్మద్రపతి
దేరింపులు కతెంపారెడు కనుగవతో చండతాండవము
కటు॥ నరవాన్విద్రిష్టి రుసెంప నాతండు పసిడి పైవంరుసా
రువారు దూపుల నరికెపైచి॥ తే॥ వాలు టమ్ములు తామ్మది
ఒక్కమున ని॥ గుడు నరవాన్విద్రవరు హతి క్రూర భల్లంబు
గళ ఖండిత చాపు జేయుచు యునెండు॥ ధనువు గాని యుప్పి
మ్బుండు దత్రసువు నించె॥ కు॥ చాస లుండెచ్చె భీము డుపె॥ స్సైసె
నమద్రపతి నాతడిరుపురతోడన్॥ జెసెన్ గయున్ వముకెల
పును॥ ద్వాసితవిత్రమము తోడు వాటుగలుగ గన్॥
వు॥ అల్లు యెడకంక పత్రంబు ధరియించి కడంగి॥ త్తే॥
మద్రవిభుడు ధర్మవారు తసుతుల పై మరుపులు రకనర
శివార్గణములు॥ తెమ్మ దింపరెంట దూయులు జేసె డూ
దండములు ప్రదీప్త ధపున్ దగుమ॥ కు॥ అలా ధర్మ జుం సా
రథి॥ కూలగ గల్పు డేయు మద్రతుం బురుడుం బ్బు చూ॥ లీల
వెంరథుం గహాయు ముఖు॥ ల్లాలుగు నెత ప్రేత్తి డని నిలన్ బడ

సీ॥ వ॥ ఇట్టిధర్మంబున విరధుండైయున్న వారాం తుండ దండ తద్దంబున నేచి ధర్మ సుతుపై సంరంభము దారింత దశ వుమున నే
లతంబున దెసలు వుమ్ములు నీసని పరికిపుం తుం దుం జవింపంగ [illegible] బలదుర్వారుం డు [illegible] దుం బ్రుంగె
స్న బనిచిన వారా పులు తున కెందు నసత్వము గలుగ గనేర్చ్యాం బారగ వాలంనున్ బలశయున్ సే [illegible] ప్రతి
[illegible] హైవ ఘుటన బలము నన్ ॥ వ॥ అని పలికి శంకించి యుగాయ దిక్కా- ప్పుల తూరవనాదముల సత్వంతంబు [illegible]
మహావత రయు జ్జుగన్ హాఘ వవ సంబున తనద్రా భుంగి ॥ వ॥ మద్రపతి యుస్పుసున్ జేవంయున్ గల పరిబునంబులు
కలుగున నిరయుద్ధే పునదలంచియు [illegible] పుంయ మోషంబు రా [illegible] గంతపంబు సు గదాదండంబు నంధరియించియు దిశి
[illegible] లయుననిపలికి ప్రారంభించి వెండి యు ॥ చం॥ సుభరిత [illegible] మాధనురు వడి నడరెన భుండహాండ వా [illegible] బు నరుణ
నేత్రు నిద్రి శూలసము జ్జ్వలు నిగ్గునున్ గుణశూ త్రరుస ము ధా సంగ్రామ ప్రాంత [illegible] దుస్సుఖఖండి ద్రాప దేయులున్
త్రమూర్తి గలిత ప్రభవక్షితి సంహృతి క్రియా ॥ నిరతి వివ [illegible] త్రయులున్ వేయు సొంపుతం బుల సరమగా నవగ దవ
త త్రిభువనీ పురాణి యు నిద్ర తనీ పుద్ధ సున్ ॥ బురుషవయున్ [illegible] బుగా ఖడియుచు చడ వుండి విప్రుమంబు నున్ దగులు
300 [illegible] విధు భీమవారెన్న తుసా [illegible] యుంచెదన్ ॥ తే॥ ఖండ స [illegible] దడ నిగిడి గవసుంత సవాంతంబ గురభంబు మాధను
పు నేయు నరుణగ్రహా గమున బ్రబంధసూల గ్రహా సు [illegible] స్నయు నస్త సంధ్రుండు తనదెస కు సింహా పంత్ర మహా ఫుంబు
వైశ [illegible] మోటంగిల డంయుబున బూడగెలి సల్లు దేవ [illegible] సంపున సుందరుండై వపున భీరునాలోకించిన ప్రోద్దం
301 యు సెద్ది నైసం నుంతింతు పుత్తి ॥ వ॥ అనుబు బురు పె [illegible] వైనిరు వప్పం బంబు ననుద్దీపితలంకై ॥ క॥ ఇత నిసమయా
త్ర మధనము గంబున నిలిచెయు సృతం బైన పూర్భవాయ పు నరుల్చు తుండున నును నిచె నాయసునరించిన వారి డ
బుతూంమంద ప్రతారంబున మూర్ధంబుల [illegible] తడని తలంచి మొగము ॥ [illegible] తమరం యుగ్ను దోయియుంయుస్సు
ననిగధున తండ విచెండు పదుపగా దలంచి [illegible] ర చియురి వ ॥ వ్యాక్షీకేశు సుద్దేశించి ॥ ఉ॥ నీదెసనాదుచిత్త ము సునెవ్వా
302 రి శరంబులు గురిసియు పుయును ॥ చ॥ పవన సుతుండు [illegible] నియుండెడు భక్తి శ్రద్ధ సంపాదినిగా పుచ్చెరు పు భక్తి బూ
రవిబాణాయుగంబున వేసు సుం చి [illegible] పులు దలం బిమత ప్రదాయు విదాచ ద యు తత్తు మేరుపు డ బురుం బాడగు
సార ధిరుర ధ్రీ పుల నధ రగూ ల్పి సూ తురం తవి [illegible] పుమదేవ సం కీర్తితాం వెలిదళ నంబు నీను గలయు జ్జము
ఖనం మొనర్చు ప్రతప స్పుర గాంబున గంలం బు ఖ జ [illegible] నా పయు నిల్పు విత్తరిన్ ॥ వ॥ అని హృదంబుం బునన్ బ్రా
తతి పొర సంపాతి నిల [illegible] బడ నెసరంయు రెబల ఖగన్ [illegible] దించి యుప్రా ద్రిమోత్తమంం దు ॥ ఉ॥ ఆ చె పు ప్రై కెన మది
303 వ॥ ఇట్టిధర్మంబునను ॥ విరథుడు న చాఖుడు ను వ [illegible] ప్రియుం బున బొందిన ప్రాలలోచ నుం డె చ్చి న ప్రీతి రమో
రహితగాత్రుండు నైన మద్రనిధుడుఖా సురబర్జ ఖడ్గ [illegible] గమున నెక్కుడు భక్తి యునా వమాల్లగా నిచ్చలు గంధ
304 ఖి తనకరుదైతేరు డిగిక మ్మగవ కెంపారన్ ॥ ము॥ బుముస [illegible] పుష్పముల నిత్యమెయున్ బరిశీలా భితా చనం బిజ్ఞు

౩౧౦ బలదానుగా ల్చనంతికైక్షినయు ష్మహానిరంశక్తినిన్॥ మ॥ ప్ర
తుండై రథసైలా దరంరా బిగవదలు స్మూ త్రిశరా బిల్లు
వుశిదండ దుష్టతిపుంభవి స్ఫురణా వులునసంశరా బిపురత
టు॥ ఖగాసంబులర్ రిపుస్సైనిక ప్రకరద్య్రష్ట స్వప్రద్రవ్యంక్షయ
షుగారేఖుంబగుదాని పుష్టికెను నిబంధస్థ్యషితిల్ప్రాప్యతి
౩౧౧ వ॥ అభిరామ శ్రీమాతారుండై॥ తే॥ నెరయుతి నుకపె నెవ్వ
ర్లైనిఖలులురులు। తన్నగ వశలున్ బూబిన యున్నరంటని
యుతడు నీరుగా కుండు ఉయరిదియంత్రు। మాతుబూడ
నఘుడు మునుబునాథు॥ వ॥ ఇట్లు రామ్రోత్రకంబు నన్ బు
త్రయ దాహా దోంవాల్లి రెలయినగు శరాలాంయుద్ధు లేల
౩౧౨ ననిరీక్షించ్చె॥ ఉ॥ ఘోరతర ప్రతారవలగం బుంబి తప
వుంవిలాసమొప్పవి। స్తారవుం వింతలయంరయుర ధు సార
రంబుగ బూంబి వజ్రధారారుబిసన్నిభప్రభరకర్ష
వఖుగబిల్లు వైచెస। ధారుణా శక్తి న ప్పుడు దాత్తు సవి
తిరలుపేశలుల్ నిక్కు॥

విం తమ్మలు లాగ్ధం పాడు
విం తమా ఉలుపొంయుడ
వథ సా — — — —

౩౧౩ తే॥ అట్లు పాండుభూపాలు నియగ సలతుడుం। ము
నాథునివైచినరాండు వెంస గ। తంతలవమాదూరి వక్ష
బుగాడివెను త। వెడలిబనిరుపవ్య వలశక్తి పుడమి బ్లక్క
౩౧౪ వ॥ ఇట్లు శక్తివెట్లు దంబుగ తి సుక్షి పోయిలు న॥ చ॥ ప్ప తవ
నవులు త్య— నన్ బెవులగ నన్ల లనౌ వై— డురత్నె మంగళ
ప్లుతముగ బేయుగానతడు బోరగిలన్ బడియెన్ ధ
రన్గర। బితరయువులసాబిదర్మ్య బులు నిదిత్యశరంబు
౩౧౫ గవజ్రధారరుసా। వాతిబడ్డుచట్టారి చూడ్రర వు వాత్త
రశలెంగమాజంగి భూవరా॥ ఆ॥ భూమి మీదవ నష్టు

జోరగిలంబడి పుత్ర నాథుడొప్పె మానవేంద్ర। వేవురయురము నందు
శ్రీలవెల్గ్రాలి నా ప్రాణనాథు బోలు పవ్వళించె గాంక॥ ఆ॥ ధర్మ సంగరము
న ధర్మ బుచేబుద్ధి। పావిచె బూడ నవుత్ర భూవిభుండు। విధియు
నాయుడలవు పోవి విడిచిన నావిరియున్న నగ్నినను తరించి॥ చ॥
౩౧౬ తంబుగాం గవెలిచి విడిచి న। నావి యున్న నగ్నిన నుతరించి
తనికలాన్ నబుడ్డ్ చిధర్మసుతులశ్ స్త్రిస్మూ త్రిశరా బిల్లిదా
తనిశలాన్నబుడ్డ్ చిధర్మసుతులశ్ సమప్రత్యయన్
తినసాం భూపతి చిత్రబాణధరుడై తెళసమప్రత్యయన్
ధనువున్ గెత్తువుద్రుంబి తెరాడనస ముదవ్ ద్వీప్తభల్లా
పాతిన్ దల నివెన్ గుండలతారంతమై నశిరము న్ దునా
తదప౯ంబు నన్॥ వ॥ ఇత్తెరంగున శల్యనందు సోదరసహా
౩౧౭ తదపరంబు నన్॥ వ॥ ఇత్తెరంగున శల్యనందు సోదరసహా తవధ
తంబుగాం బడిన న్ బాండవసైన్యంబు బునంబులు వలిత్తవధ
జేసిన పాంతకాస నున్ బ్రశంసెం పుచు బలందారకులవం
దంబున ధర్మనందనుదొర్త్రించి రంతనమ్మెగ్గరంబు నసిం
దంబుల తూరవ్ నినదంబులు జెలంగ కలంగి
౩౧౮ హానాదంబులు తూరవ్ నినదంబులు జెలంగకలంగి
కురుసేన విరిగి పరచిన పోనీక పాదు వుండ సుకు సాంతవ్
తివెసు త్వెనిసుట యుకనుంగాని కొత వర్యుం డుపూర్వానియె
నప్పుడు నయవదవసింహాలరగాం బుదారుసాం బయిప్సనం
౩౧౯ దు॥ సీ॥ కృత వర్మసాంతవ్ వినతి కాతశరవులనుంబితర
గములలరులు బ్బడంబి। విలువెస ద్రుంబు పవేరాశపెం
పనబ్బలింయుడాతనిమేన బదివెరంగు। యువ్యలు వర పెర
ధన్వుల్యులు నరదము సూతు నిసరతెన బూంచిక పుడు త
నత్తరిపై బెట్టు కొనితాల గింపెన ధీరులు బూంచినమూకవెర
౩౨౦ బిపరబెట్ టే॥ గగానివెను కాన్నపాండవైర్యు రమునెకడు
నిలువరించెను ద్వితులద్రైన్ తసూం బుం డంతవే రాజ్యతెర
౩౨౧ కైయురుగుదంబి। తాంతెవార్ ధిన్ కృష్ణ రిస్సెనతలు డల్లు॥ వ॥ ఇ

GOVERNMENT ORIENTAL MANUSCRIPTS LIBRARY, MADRAS

ష్టాదివిపేటీనరులు లుర్క్షాంధవాగ్రభుండా వృత్తపర్వని
టకంబులన్నియు నాంనించినగురునందనసంహావర్వ
దనుని బుసంబంధనంబు ననిభీకానిలాలంగన్నిా నెపా రయు
డుకలిపా దారున్ండు గదిసెనవనయన్ధిష్టి రుండారు
తెమ్ములన్నిలింపనతండు పదారుతురాలనా మ్ము
లు వినదదీయ తురంగంబులనేసెనాసమంయుంబుసను
ఇద్రకరినెటైవాపుర ప్రవరవీభూనవులుభవళ్ళా త
విశ్రమమునెరయంనలిశరయుల్లిన్నెసూ త్తానవాము వ
మునువిచెనంతయు ఖవదీయపుత్రుడధిపుతుండవ్వను
డువుండయువెనాపులతెూబునదెంబిశల్లున్బు
మ్ములుసప్తరమ్ముగగరంగింయనేనులంవీరరాణూదు
రమ్ముగవిరదేరులు వాగద్రరుపెత్తి గవిప్పతై
మోంపమ్మునసెబిపాంతవులనైన దరంగవిపెరలు
గునన్ గవ అప్పుడన్నరగాథుండును తేమారశేఖుడవిడు
శ్మీనిలిబనగ వలదునాక్రాలబెలుపారి నిలు పుడన
వారునిలువకపాండవబలముపెచదరగ తెలుపియుచ్చి
రుదారిరధిపు వ ఇట్లు బలంబుననచ్చె భుండలపడివి
ద్రాస్త్రంబులులు గుప్పించువనకవ్ప డెంయు నువడవు డెంయు
రవలు కుద్రాపదిరొడువువేవులునసూ విందుత్తమ్ముండును
ఇందరయుధృష్టద్యుమ్నుండును బుండరయంబునసుడు
డవతురంగబలపమేతంబైరారధికవరులన్ బొదువు
రయువారలువీరావేశంబున నానైనసేనాగరంబున
నకృతమకరప్రవరంబువిధంబునవిహరించిరట్లువాం
వసేనానెంరెస్సొవనంపాదకులగువ ట్లు దలయు
టపంబునాలోకించిగాంధార రపతిగాంధా రే

సుద్దేశించి ఉత్తమద్రవిభువారిసవెర్రయుమార్గర కా
సగమునవుపేక్షింపబునునెయు ప్పారిసుడు నతడునా
పవిసకపాండవరిగేరెమి సేంయువారముతెంబు వతాంవితవు
నింరెలుండవ అన్నినన్నినాపరివారంబునురక్షింపసుదగవెరిం
గింపనునవ్వుండు వివతావెలియునుమాంపయిుసాడినసాతం
డుసంతసిల్లి బలపరిపాలనంబునుకడుంబూనె మ్ములు
రయున్ దగపనిగామునంబునన్బూనియుపుటింవెన్ బో
చినయుబితవచనంబులనవు సుమత్తపతికెన్ బ్రియం
బాపాదించి విదువునరేంద్రసైనికులువిక్రమవ
లనరాంతినేసబాచ్చినపతిగావతుస్తున నరసేనలుమెత్తు
రెయుస్తుగాతుగా కనిబవాంతురాంసావధులులునాప్పు
లుమన్ జలగంగ్రోచియుజినపతివిక్రమైసదరెశైనవ
యుతంబుగ సత్వరంబునన్ రవు అంతధనంబయుతెమ్మా
రాంతరవుబుయెూధవరవపాస్త్రప్రకరంబంతకుతడ
రనిచెపరిక్రాంతంబగుమద్రనాథురథికచయంబున్ న
వునవిధంబునమంత్రులన్గిపడగించిపాండుసుత
సైనంబుబిత్తమ్మునన్ గురుఖూనాయకునేననుభీకల
యన్ గూలెనధర్మగుంపుసైతిరుగన్ బారగజెుప్పవిస్పె
చెన్ దిప్పాంతివాటుల్ సైస లువరతన్నల్లదబారెగన్ విన్ బ్రాడు
దధపనంచెదివెళ్ళిగన్ రవునవారికపుడు జీవప్పకు
ధనుటయుబెూదండగురునిసముండయుటయునురి
నిపాలంయుటంయునుసెలత్రైవునవులలపెసుబాయుగ
దిరవునుబుద్ధికారవ అపుడజిహ్మబునంబులు
ధరణిచెనింతనాయకుడుధర్మజనూబుడునేడవళనెయున్

శల్యపర్వము

గురుపతి గూలు టెఱిఁగి కలఁకన్ గుందు రారాజు డెందం బెసఁగ దుర్యో
ధనుల గుప్పాండు నందనుల దుర్దమ ఖంగిరెంతయు రంగదృష్ట తు
ష్టురుల కుంగెల్పు ప్రాంత పారితపస్సుల బాంధవెత్తూరి సంపద దేవ
౩౨౬ వ॥ ఆ నిరష్టుయై డనీ తెంకంతు నిఖు సారధిన భూవిప
నబలం బాహావంబున తెవాటించి పారెదు నిత్తరి
నేను బరవసంబు వెసి సంగా ని నిలువదిఖి ద్రంబు నకు రథం
బను వైరిరయుం బెట్టి సిక్షర శెమ్ము నినవాండ శ్లేయు నతం డేసుం
గుడిగ్గియర దంచెక్కి రెంకు డుము గంటమి పొంగు సంగం
౩౨౭ బుల తెరా సైనికుల కత్తిం బుసనిరెంలుం శైత్తు॥ ఆ॥ ఎక్క
డబావ వచ్చెం గిరు లైన నుగాన నభూవంబై నదెరా నె క్కియు
శుచ్చియరుల్ బగతురెద్రరగి ష్టుబలంబు నర్ద దలలే। ద్రావ్య
కలత ప్రరష్ఠయిన దుర్గతివా యిలు పోకనిల్లి పే। రుత్యాన
౩౨౮ వ॥ ఆ ల్లుగాదు॥ క॥ పాండవబలవ ల్పుం బై।ంయుం డగతోష్ట
డుర్ధనం బుంరయుడు నుదష్టిన్ బెండుపడగగని మనమున। గండడ
౩౨౯ గనేల గెలుపు సైకొనవచ్చెన్॥ వ॥ అనిపలికి కర తలంబుత్తా
నిలునిలుమని సనఖలం బతనినక్కం ముఖుమరలె నప్పుడు
ముగండు నుంగలిన్యైన వివెపొంగారన్ గదియుగాంతేయ
౩౩౦ సేనా సముద్రంబు నబెన్ జెవింపులికల్పుయరయ్యె నయు
వసరంబు సందువుము సుతెనివడిన్ దరుముపడపు డిన్బు
డివిమనపదాంతి ప్రవరంబు దర్పంబున నాఖుయు మెచ్చెలున్
జెలంగ బవుమ విధ శస్త్రాస్త్రంబులు వరగించి సన్ పెరగి
౩౩౧ గనమదాంతిరేకంబున గదాదండంబు ద్రిప్పియుంచి మెప్పు
రావారుం డగుచున్ దేరు డిగ్గి పేరడవిగూల్పు
పెను గాలి క్రైవడి నత డేరవింశతి సహస్ర సంఖ్య నసు
౩౩౨ శైలబలనేల పాలుశేసె నప్పు డుదకు తరి రథ హయ ఖ్యం
దములు। క్షురత నదకుపాండు నల్పపుతుని శయూలక్ష
నరుడ చెలంబునను నిశరణ్ వగాండివపుత్తశర

పటుత్వము చూపెన్॥ క॥ సమల సహదేవులు నుసాం। తని శింయు నుర
భసమున పాలుఉమ్మలు నిగుడన్ శకునిపయి గురిసె రాతదుత్ర
౩౩౩ శట స్ఫురణాంబున నదిరంబై పోరెన్॥ చ॥ సమదగ బాంధియా
ధుండగు సాల్వుదు పాండపసేన జుంప్పి పైరా। టముల గలంపుచున్
గరిప్పు బల్విరిరంబుచుగా ప్పలంబు జి। (త్రి) వుల గవద్రింయు
ఛున్ రథ్వశదంబు వులన్ సవంతం బుచున్ వువరా।(గ్ర)ము
గ జరించు విస్ఫురణాస్త్రవా నితెరాండ సము దృబాంధ్యత్తిన్
దల ష్టదవ్వు వ్వుం శుదాతున్ నిసనత వన్ ద్రాక్షింబు వాడ్తైయు
౩౩౪ వీరుండు వారణావిచ్చిన్ బురితెఖు శ్ర॥ నతండు॥ చు॥ పయునా
రాచంబుల గంబు తుంఛయుగళి భాగంబున నొత్తి నా। యు
తుంబున్ ప్రాపురి పారెనస్త--బు ముసాటూపంబుగా ప్రవ్వ
రిం। బుటతున్ సాల్వుని వెబ్బెగ నెర్గసు ఖున సత్తామంబు తో
రిం। బుటతున్ సాల్వుని పెచ్చెగ నెఱ్ఱ సుఖుని పట్టె నదిన పాబుంబాలు
పోక మో। దృష్టప గంబు నవట్టి పట్టెనది నపాబుంబాలు
౩౩౫ తేరు (గ)తన్॥ క॥ ఆతఁడు గదచేతనే గాని। శ్రేలిగ దురరు
మనముల తోడ డప్పద్రి విరిదాటన్। సలాతా శప్నవేంతం
బగు। నాతెరయ్యె నుగెత్తె నాకన వయి నరున్॥ ఆ॥
౩౩౬ బగు। నాతెరయ్యె నుగెత్తె నాకనవయి నరున్॥ ఆ॥ ద్వివుల బుదుప
పత్తి (త్రి) ప్పింయూడయిల తోడ త్రెసెర। దృవుల బుదుప
బూవిదారునా స్త్ర। తతులు నిగుడబవనతనంయుశిఖం
౩౩౭ డిసా। తనకులు సాళువదాతెరలిరంయుము న॥ క॥ అ
తదంతరబాణాంబులు। వితథం బులు లులచె సిరంయుస్త్రవిదాన్
పాం రి।ంత సూపనబిద్రంబి। ఖుతము పెనిపెగగనమ
౩౩౮ రతతుల బిత్తవులన్॥ తే॥ ల జ్జవాలయుంచి మదివెరపుజ్జ
గించి। రంయు పలు వెరంయు నప్పాంబాలరాం బుసుతు
డు। గదిసింయుక్తారి తుం గ్రంబు గదబగులు। తెలండ
౩౩౯ గూలిన గతి తరి గూలె నది పుచు॥ ఆ॥ లూనన నివరు
డు। శాలా సుప్రదరనవ--తి సాలుబ నిశిరమూ। బ్రెలగ
తిద్రుం పనా తడు। గూలినమ నమూ కపిప్రగురు వంశ
౩౪౦ నిధి॥ ఆ॥ వారి రెయులుం గుసూచి తల్తమ్ముడు సైన్యము ని

లవరింబియుఁ గృశిత విక్రముండగుచు వేంచె మెయిని నాతని దా
తెనస్త్ర విద్యావిలసితుండు సాత్యకియు దగ్గర వారలు ఘో
రవారి డోలికలలు సూచి తొట్రుపడెఁ రెండు బలంబుల
రౌహిణా ధవీరులన్॥ ఈ పదనేము నందు మెఱయు
బరగా వము నందు వారి-
వారియని ప్రతి చ్ఛేదములు యుద్ధ
విహారియు నే ప్రతి చ్ఛేదము ల
రాధాపా నగవనత్తిరేకములుగా
యున్నవి పాఠియునేల తాంత్రిపా
సంఖ్యార్థనగు గావు తాంతరు

సీ॥ శల్యుఁడిట్లు పెనంగుచుండఁ గృతవర్మయుం బ్రావెనిమ్మది శరతరము
లశినివరుండు శినివరు బాహుబలత డుదు నిమె బలుపు
గాని యుతని పాండవుల నుసూతుడు నాతడుగూ
౩౨౧ కన్నెరన్॥ మఱి విరథుండై యుద్ధా మఘాలము గ నవ్వీరుం
డున్నైనేయుపై బెరయన్ బారన తండు బల్లము న ద్రోణ
చెక్కు తుండంబులై దారగన్ ఋజుబి విషాదిన్మైన నసుర
ధృష్టద్యుమ్నుని సెతద్వాణ, వరతాండు దర్శకా ధృష్టద్యుమ్నుని
ముకలిపా బాలుని ముదబ్బించినన్॥ కు॥ మనసేనవిరిగెను
౩౨౮ తే॥ సవ్యసాచి తనయుం డొక్క రుడు నతుని దగ్గర తుంతితిత
నంయులమెఁ సదెసగలరా యొ భని రాండియవు బొదివె బాణద్రా
౩౨౪ రలచేతన్॥ మ॥ పతియుద్దైనమున దీనాని ప్రమత్ఖా పాండేను
ద్రైవిధ్యిష్ఠ చతురంగంబులండు యుందునెత్యుయి యవి నిస్ఫార
ల్లసన్మార్గగా వాతివేదప్పితరయుండు నట్టుగసము గ్రా
శ్రరపి సంపాదకెూం ఉత్తవా పావి భవంబు సుపాపె
౩౨౬ సురబలంద సైన్య తపాన్త్రా క్షతిన్॥ వ॥ అప్పుడు రెండు
వీథ్లఁ గసనాతని పాయు మేయుమ గలు వేరనతబు క్రినాకెక్
మెడవెంనపుడు పాండవులు సున్ఖాయుగలవారును
నవ్వీరుని బొదివిననతండు ద్రుపదసుతుని శితశరపరంప
లనెంచెఁ భీమసేనుడెప్పుడెండు మాకునాంబుల నతసహ
దేవునేడింప నునకులు నరు వదినాలుగింట నుధల ప్రదత్

ముని నసప్రసాంయతంబుల నుద్రౌపదేయుల పంచవాణంబుల ను
సాత్యకి నిముఁడు కాండంబుల ను నెుప్పించి సహదేవుధను వుదు
౩౨౯ నిమిష నవమ్మ మారుండు వేరొక్క విలుగొని బలంబున నమ్మరుని
భుజగదిసైన దక్కయుఁ రథికులుగూడు మెనియొుక్కరుండు మ్మై
మ్ములు పంయిన్ గురియరున్ త్రేళి చందంబున వానినన్నియు నివా
రింపుచు దత్తను ప్రలకాని తంబులు పూరింపుచునారు
౩౩౧ ట్టిబిరుదు బెట్టిదుండై పెనంగ మనయెూధులున్ బురికొని
యుద్ధార లమార్గా నితి సైన్యంబు దైన్యంబు విడిచి మర
౩౩౦ విపారిబలంబుల దలపడియె నట్లెంయెడన్॥ క॥ భీముడుగు
రుత నంయుడు నుఁ బాము ద్రు బూ వీరవ కౌరవ భైరవము లుబ
సస్త్రామముల నింపగ సంగ్రామము నద్భుతనితాంత
౩౩౨ గాఢ సూచ్యత్రిన్॥ ఇక్కడయు న్నగుయసుతే దాచది
పదనే ము యుత్తా నవాదగా
యుండు ఉపెతప్రాయితేడు-
వ॥ పరుషపరాక్రమ స్ఫురణ పాండవ ముఖ్యనివాబ
లన్ బలతుఁ గృ రముల గూడై సాబలు డు సత్వరుడై స
హదేవు దక్షు వార ప్రరుత నతేరిమ్మీదనిశి సంగరము ఘ
మునా సేనాత డొండరథము వి బాదితిని బునిరయుంబు
౩౩౩ ననయవరిదా తెసుద్ధతిన్॥ చ॥ శరములబొందివినసాతడు
విరతై యెసయంగరణము దివిబుగరు డప్పై బరసిద్ధ ప్రవ
౩౩౪ రాధ్ర్పుత వరప్రకారము గనుప్పగొరవనాదా॥ సీ॥ శ
కుని నందనుడు నుసరులుండు నెండారలు తుఖండ
బావాబలం బుసూపి రతుల శౌర్యము నసాత్య కి
తవర్మలు బోరిరవిలు దుంచి కౌరవేంద్రుఁడే బిభలిష్ఠ
డబిమ్మనే నెుండారవింట నతరు నాతని నెుంపన క
ములుమ్మనేసెనుండార వింటనతడు నాతని నొంప నక్క
బింప గయుపు మురుపురరా ద్రౌపది పుత్రు
లేపురుత పుగ్గిట్టయుం ద్రియము లుత్తేసావిశనిచిక్కి ప
రుబిన పగిదిదలత ఖంయు నత డేడపూ వతసాయతే
ములు పెక్కరయము నని గుడించియతక్క మారవిత

త్రిదశపదతసంగరమతిశయిల్లె॥ వ॥ మఱియు సేనలు సేనలన్ దొ
డరి కౌరవుడనంతరంతరప్రేరితసత్త్వికమొు సంగరంబు లయరం
డునున్ గలయం బరసి వ్రేల్చిన ధరాశిఖాగు బింబంబు
౩౬౦ గఖ్యాతసకుదుదారగుతరిసరత్తరంగరథిరద్వారలన
డంగిననధికంబైన సంగరంబు నగడంగి నకాంతే యు లురు
వడించి ననురు వడితె నాహుంచి మన మొారారం
బుదారలు పురవిన వరలనీ కనీ వౌడు కులు ౧ురి కొలు
౩౬౧ ప్రమెనితరమిసన్ గనవి ద్రృత్త నంరయుండు॥ మాకు
నారసములకేళిపు వాడిచర ఖ్రాలి కల్త వర్గ వాంయు
ములనాలు గొంటు గూలవదనతేరిపైనిడి గురుగుతుం
౩౬౨ డు తాలగగొని పెంరం నవిరథుని నొవ్వ అభుపు
కురుపతి బూవిచిత్ర మును గాపుము పెంపెసలారనే మునూంర
రద ములాతనిన్ బాడువు నల్లుగ బంచిన నెక్కౌప ప్రబం
ధురరథవారి వా వాయులుదొ యుబు బాంధవు గప్ప
బాక్షు దొం। పరంయు మాత డంగియు నిలైమని యుద్ధి బల్లు
కసు గాని బెండి కుబుద్ధి ధనికొందుం బదరియా రథ (రు) శరంబున్ సునిశిత [illegible]
కరములన్ దుర్దుమాత్రె + సు రాధ్రుర సముదొల్లు [illegible]
[illegible] నంగగన్॥ వ॥ అస పురుసంబు ననిసెన దేసునుల్గా పా తరతన్
రావహాన్ దులగు సుత్వాబతంబులు గవిగె వాయు తెళం తెం పతె
శకుని గడంగియొద్ధవరులతో మారు కొల్త లస్సయుం
౩౬౩ దే సు సువశ మడిన్ దావెధృష్ట నందనాదులసపుయింపె
దనను కుసము ధృతాన్ బు నిరెపెన పుడుపుత్రశబలపుర
సురంపైనంయు పెమ్మకారంబు రభసంబు నదరమిహాం
డవసేనాసంరంభంబు నతెం ధృతరిగిననా సుబ
లసూనుండు ప్రబల తురంగరథదశసహస్రంబు
లు వేగంబు మెరయు విరిసి నవదరి తెసుతన్ గి ల్లి యేసు
౩౬౪ గలుగ జేకు శ్రంయుంపలయు నింయుకౌ రవసైనికులన్ వే
రుకొనియు దన్పి యాక్షి పేర్చి నయుూ నక్కొంతేయు వాని
నితలంగన్ గని ధృష్ట నందనుం డు సహదేవు నాలు
౩౬౫ తెంచి॥ ఆ॥ వేగతాతు పెడు వెలగ క్రంబులు ద్రౌపదిత

నూంబుత తింయున్ పు శకునినను డునతడు సంరంభ బిల్లంబి
౩౬౬ రప్పై యు ప్లి బేరుపై రవు రెన్ బౌరు॥ వ॥ అట్టి రెడు॥ సీ॥
శిలగట్టు యులతోగూలంగ వైచియు డాంకె న పొటులపొంత వు
నాబి పదద్రోచి వాలున శడి ఖండలుగ జేసె
శటడంగించియు గిట్టి రెం డారు బట్టి పొనిచు ట్లు
చందముననతి శౌర్య నేలకు వచ్చియుగి విశ్వరథవయుత్తె తెక్కి యు
౩౬౭ పెర్చం (శ్రీ) లాక్షమెగిన॥ అ॥ నెక్కుడు తు సవాంచియుక్క నేపెనగి
యుా సురశవివిధగతులనుజ్జ చెలగి బాహ్య లాడిన ట్లు
౩౬౮ వీర రిరా వాతు లబిపనెర యు పెరసి రందు నిందు॥ వ॥
మరియు నవెశ్రప్రకారంబుల ఖండనంబు జేసిరిపదం
పడియు మ్మాత్రి కుమారుని వీరాద్రెసంబు న మోవా
లుంచిగాంధారిసోదరుండారు వేల తురగంబు
౩౬౯ లతో శద్దరిగెనతండు నుద్రి సహస్ర వాయు శేష సే
నాసవెంతుంతైయున్న రథ శరిత్రి నాసా బలుండు బల్లు వ
చి ద్రౌష్టదమ్మ నిమెు నపయున్ బడిననతండు సముద్రం
౩౭౦ పైనన్ సంరంభంబు వెసగ వి త్రసూ టోపంబు సూపెన
యు పుడుపంబశతహాంయుంబులు వడిన రాద్రుంబు రూపుదా
చిన యుల్లా యుబుధ ఖండనాక్షిభంబు న శ జు(శ్రీ) వనం
౩౭౧ బున నరత్తమాంసము దొక్కిమసెహ్మా [illegible]స
మ్మ శన బుదారుగార్దరశనంబునను తదీయవిగ్రహ
ద్రా ఘ్రూణానంబు ననుయెాదుల వితవెతస్ఫూర్తి
౩౭౨ రితె గినక్ర తలయెుక్క చేత నెత్తు టన్ జొత్తి క్లినకర
వాలంబెరవీత నుక్ బట్టి కొనియు ప్పలాడెడు నట్లు
పెనంగియు శకుని వాతావశిష్టంబులైన సప్తశతా
శ్వంబులతోడాలంగియు ఖలుం బునంబులతో
కురుపతి యొక్క టనున్నవాడనియడిగి నవారలతోని

౩౮౦ తెల్పి నిరీక్షించి అల్లదె తెంపుడై పూర్ణశశిరయుల్పుదడున్ జక్కులు వెంటనే
బూడపెల్లురథప్రధానపుదెరువు పునసంగర శ్రీశిఖాలక్ష్మీ
బల్లిదుబారాబడె నెది పువిశేషణా విత్రపునా ప్రసారదగా ఢీకొ
ల్లసనుండుచూప్పత్తి మువెన్నాతినొప్పదుపొల్లు జెప్పెరన్
జేరశాయనియుంటే
దేరజ్ఞాయలుపోయి
తనా ఉత్తనదే

వ. అనినవినితలరొత్తచూచి తత్తదేశంబు నరరినాయుక్త
౩౮౧ రణకళన్ గనియుతనికిల్పనిరొని కొసపోవియుంచితినే తురగం
బుల దేరుల వురితెయింతళ్ళూరి రయము వసన బావియుంప
వలయు ప్రాణంబులు దాచినవళవెపొందు పుత్తులగె
౩౮౨ లువర్ప వ. ఆరథంబులుగ ఖంబులు దెగినన్ గా నిస్తా
లు బలంబుల సమయించుటపనిగాదనినన వర్త్రాప
కుసైనికులు సంతసంబంది బరవసంబు సేయు నవ్వో
నాయువుండు సవుత్తాసవాడెూ వాళిఖ్యాతరమిన
మనమూకల్పుకడకరొలపనస్ఫురితంబుల గుచుమనల
రువడించిన తనుంగానిగాం డేవిగెలా విందు నకిల్పని
౩౮౩ రొంటెం కట వెయి నసివను తెంచుదురొంవి ధనుస్సునా
సవుదయింబు దరియునలయవడె నబునని మ్ము వన
రథమునా సునిశితబాణముల నవంయు బూ
౩౮౪ దధినిక వ. అనుమునమున నాలోకించి నిరూపించి
కపెనుకువసెడి దప్పుకపడు నెని విదిదివసములు సని
యునెపెనగంగా వననిధిబొదిడు కురుబలమునపూ
౩౮౫ తను గానగగూ ప్పదాకల్తి యురొబిక ఉ. శైవమి
ల్లువలచునే వీరి మదిపదిస్సుండి పెస్రారవయి నయుక్షము
నవు దాడుగవలయునట్లు దాదరులుగా విందు పానిరి
౩౮౬ భీకురా భుజెదుంవెపిచు ఆమరనదిసుతుండుబడినపు
డవీరలబుద్ధిసంధి రసమునవుజొలస్తు నింతననియాత్తి
దలంచితినవ్వు పార్థుడున్ సవుచితవాక్పవిత్త

గురునారయవుడెప్పగబూజెబుత్త దోషవువిపవునప్పురా
౩౮౭ త్తుదుండు ప్రకాంతత వెందడెరెునిన్న బంగులకేశగంగా
తనయుండుదెగినను సంగరము నతు తన విపంపబుద్ధినేత
పుకున్ వెంగలులు నియు ప్పుడత్తవిలయుంగా నరిగి
౩౮౮ తి సంతరా ధీనా దుశ్శాసనుడు దంతియు దాసునా బలి
జగదత్తుడుగూలినబూచి సింధుపుత్రాం తుని బావుతె
ల్లపు గగనెగ్గ నియాతనిగావబూనియొల్లుం తలురా బుదె
ల్లసవుయున్ గనిద్రోణు నిపొయుసూచియా వంతయునాత్తి
తో నదెలియుండు సుయోధనుడెంత మూఖున్ దాపోలకు
౩౮౯ తనయను బుల తటదుశ్శాసనుడునులోనైన వారుసమసిన బందర
బునబంధుసమాతము గగబున నగ బడచిన విధంబు నుంబూ
౩౯౦ డకాతెంకు అదియెల్ల నేలజె ప్పుగ దుడికలు నిపాయుగ
నింయు ద్రోపది తడుబల్లి దుడనిధిర్మ బుదెసదల పెదిరు
౩౯౧ రుపతి బుద్ధికాలదియేలయుతెవగువక త్రైపాస్త్రా బూనక్షము
బున ప్రాణాపుంకలు గంగనీ డురారా బుబుగ త్రాణాపరా
యునాకారనధురేశాండగపాండుసుతగరిష్ఠుని తెరప్పక
౩౯౨ కావునగారంతయుదిపవలయుననిశల్యండు బిప్పన
తెప్పినిరెంటు ఆ. అర్జునసంధిత్రివిబునినయు ప్పుడునవ్వి
దురుండు శల్యున విక్రమ జకేలవప్పితివిపొనవివేకి కు
డు దుర్యోధనుడు పొదక్షనె సంగరంబయుబితంబు గుక్తి
తనముగాక యుమ్మెయిన ముఖ్యనవారుబగల్లసుల కుబునం
౩౯౩ డు సుయోధనుడు డువ్వియుప్పునే. ఉ. అనిమోదించెనది
యుసుక్ గారదురోబిధనుండుబనియుంచినమా డు
వమునుల ప్రాప్తుండు నిఖిలక్షత్రియప్పయుపాతు వగున
నియూదేశించిరిగాదె యనినబున నుండతనితెల్పినియెు
౩౯౪ తే. అప్పుడార్యులు జెప్పినయుక్తులయొబ్బ సున్నవారినిపా

వియుంచిత గర్వవిజయ! కానివి డువడు ధృతరాష్ట్రసూనుడు
౩౯౭ కర్ణ! ధృష్టసూనుసవెదినిశ్చితంబు శల్యక్షణ! శత! దుర్బలులగు
నీమూకలు! దొరబలవెసగంగనిపు కద్రుంబెదనన్యూ
దుబల్ధి పరుడు తనకు దగు! దొరబలని మదగ్రిపుత్రకాక
దుబల్ధి పరుడుత సద్దగు! దొరబలని మదగ్రిపుత్రకాక
౩౯౮ సుగానగన్! వ! రయం బున నరదంబుగ దుప్పమనయు
రయుంసుత్తుంగ మత్తమాతంగ మువావాలిశరాంబితంబున
బహులతాంతరతక్షాప్ర శీర్షంబు నుసమంత ప్రుటసుభటులనె
౩౯౯ తంబు నసైన సుదైంధానసేనాశానసంబు నందుమా
శవమహావాయుపుధనంబుంరు దారుణానలంబుచి
౪౦౦ వారికెపినతి! తత! అశ్వత్థ పద్మదుష్టిపల! ఖేవరతర జిహ్వ
లదర వక్షినవిక! మాద్రీసులత! మెందెరాఎదవి! నాశ్వా
౪౦౧ కానసుతి మెచ్చునన్ బాదలంగర్వ! వ! ఇట్లు దారుణావివారం
బుసవివెనవనసావియూనైన్యంబు నిపతిత నివాత
విభ్రాంతవలాయితంబుగా జేసి సర్వవరలవనిలిపినవె
రతలంజెత్తి నిలునిలుమనునెలుంగులుసూపినదివంగు
౪౦౨ డర్బు రెదనిని గుడిరద నేమానినదప్పంటానిల్వ నాన తెంచి
శీఘ్రనంబులు చెలంగ పాండవబలంబు దారిననభిత్పప్ర
సూళిఖండిసాత్యకి శతానీకులంయునేకంబు ననవె
ప్పళిఖండిసాత్యకి యుధిష్ఠిరులకాగవిర పుడుధృష్టద్యుమ్న
విధసాయత నికానరయుంబులకాగవిర పుడు ధృష్టద్యుమ్న
౪౦౩ నరదంబు పక్క-యుతె సంరంభంబున! ఆ! ధృష్టద్యుమ్న
యాదుల పదభూపతనూజుసురంబుని బోరా! యూవ
తనుల్లసిల్లగ పటుప్రదరంబులనెంపనాతడు! శ్రీ
పితమైవత్తైవారలద్రౌణిగ సారధిహాళ్లనెఖరుగా
సేపరితేరుదిగ్గిలంయుతడనై వారెమ్మాత్రమ్ముకారవే
౪౦౪ శతరా! ఇచ్చెకొండాతదాలంగిమాతంగమువలన్ బరిహాచ్చి
నవి పురందరనందనునరదంబుచెదివి ననఖేరుండుపై
రనారాచధారలవారణాంబులపయిగురియగదా

వానస్త్రంత్రైందరదంబు డగ్గిరయునిల వ్రత్తుండుగవిసినసవితాం
౪౦౫ రదంబులవిసెంయుదంతంబులు దునిసింరుపచుంభంబులువగి
లింరుప్రహరులువదిసింయు దెవ్వలుచి లిశీయ!నగ్గజుంబు
లారలుబునె తుత్తురులక్రతుచుర్ డెరలుబుసుడివడుచుర్బ
డుచుండ వెంటింయు జైసురువశించుధర్మజునకులసహదేవు
౪౦౬ శలుసుధృష్టద్యుమ్నాదియోధవరలుసదికళ్ల-నకున్దర
మిరబ్బిలెడనఖడ్గామతిం తవర్మ కృపాచార్యులు దురా
౪౦౭ శంఖధ్వనుల్ వెరుగవలలలోగానకిక్లకనబడిరెనెతొంయునిరు
సమానిందుబునద్రయుమూనవపతులతొగురుపతియొక్కట
గున్నవాడనియుడిగిన్గొందరుశరునిదెసదాలంగెనన్
౪౦౮ దర్భుత్తవారలతని బ్రతిచెంయుండనెనికసుంగొందమపం
డవులవిర్నాధనురుత్రిపొడుతముగాకనిపవిరెయిట్ల
వెంటనారదితిత్తతంయుంబురథానీకంబువెడలిసా
బుయనింయున్నరన్నయుచర్బునిరట్టుదివ్యమానినరయుమ్యా
౪౦౯ నసుల్లుముట్టి! శ! పొంచాలతుమారాదులు! దంచితమ్ము
బులమెరయునమ్ములవెళ్లిన! మందిరినిబుతరిపా-
౪౧౦ రథయరథ! నంమయ సంరంభమెసగధరత్నాధిరా! వ! అ
మిడేనసుధృష్టద్యుమ్నుబారికెసుకవంగిస్ దబ్బిదాలం
గింరుసత్త్వసనుడిా మచతుర్థశతసన్దనంబులతొ
నడరునాసాత్యకిచేతన్ బట్టబడి తినయాన్నదవదమునొ
౪౧౧ బురప్రకరభంబునపారిగాతన్ చెచ్చెయూచ్చినన్ బూచి
రెండుననికొడుకులుదువిషువాదుష్ప్రవాదప్రముఖులు
శతవికనికరంబులునిగుడెంయుమున్ గదిసింయుచ్చులుము
౪౧౨ గర్నిన్ సుదివిననతండరదంబుచెక్కరెరెత్తుడుమదంబునన్ఫ
ట్లనారాచాదిబాణాంబులన్ ప్రాణాంబులుగానిన్ఫ
గనుంగొనివారిశేషంబైనభవదీయబలంబు ప్రెరాధ
సేనారావేశంబుననఖేరున్ ఇట్టుమయుత్తత్తినవారుఇట్

౪౧౧ తొడుపం బకతరథంబులను దంతికతసప్తశతంబులను
తురంగాష్టశతంబులను పదాతిదశసహస్రంబులను దన
సాంపరాయగంబున సమయంబునఁ గాసంక్రీడనంబు సవి
పెత్తనము వారు నున్ దెరిచూడన్ బాలతరయంతంత నె
౪౧౨ లు వచ్చ వత్తుమారు వరరాంబ ప్రతివాతంబై చెల్లుట
కు నుల్లంబు వికసిల్ల నష్టసోదరుండైన దుర్యోధనున్
దెగినవానినగాగాని తన్నన ఖుడుత్ర్తాత్రునిన్ గాంధ
౪౧౩ లంబుమ మల్లచరచిననగ్గించిర వసిష్ఠంబైనయుత్తరవన్
సైన్యంబు వెగడందిరిచ్చపడియెనయనవసరంబునను
ద్రుంపుదళంబులతో నసుదర్శనుండనుతమ్ముండుదా
నునున్నన దుర్యోధనునాలోకించిగోపాలదేవుండు
౪౧౪ దేవేంద్రనందనునకిట్లనియెను. సీ. పరులఢంగిరియు దిక్కి
రుడాదియు శుభవస్త్రాతలునీపరిపాలనము నకు నుల్లసిల్లరి
సంబుయు నిపాడు దల బట్టు కాని వచ్చి సాత్త్వి వి నుతి
తెక్కై నెలమి దుర్వృత్తదుర్మ్మ్యడం తరయునెప్పెని ప్పుడుకూ
డితరుమ మాప్రాపు గట్టి నిలిచినవాంయ ములపావియు
౪౧౫ పవలయు నిందున్నాడు సూచితయు శుభచక్ర యుత్రే. గా. న
చర్చ ముఖాద్యలు గలయదెస లబ్బారి నిగుర్తు చుదర్వత
రాష్ట్ర పుత్త్ర దల్లి వాడె తెల్లని గాడు గుతూ. నిపురు
గవిసింరుల నెప్పారు నిప్పు వెంటె.

అక్షభంగము గా
రాయు.ండు సత్కగా
యు నిరయుం జే
రాయు దుర్వృత్తా
లయు నిగ్రాయ ద
వు యనావి

౪౧౬ వే. ఇరువుర్ చూపదిరారా బ్బలసితనారారామప్రవరరళి
ప్రాజ్ఞులా స్మృతిగత ఖిపుకశ్మయుగ కల్పతతల తాకదవ
౪౧౭ గుదు బుగతిక్షేత్రంపంగన్. వ. వినుముద్వతరాష్ట్రనం
దను లనిలతనయుచేత బలిసిరందరునింమే. తృగుబయిం
డునితడునని చ్చినవారిరుపురు ననేడు నెల్లుదుర
ఖిర్. వ. అనిన వినినపలికి సాచిసవినయంబుగా నయుపం

౪౧౮ బుబూచ్చనివిష్మించి. చ. ఆవురనదేశనూభవునినస్త్రకళా
గురుగర్వనిర్మమరా సవురముననందనేక బలసంఘములన్ బ
లవన్నవేపాలవర్గములను పద్రాబుడుదిగా దెగటార్చె
భక్తసాంద దివ్యమహిమయుంకనల్పతరమైరిస మూరాపా
వుల మూకనక్ష మే. వ. ఇంతమున్నారథవంబులు సూరుగ
౪౧౯ బంబులు రెండువేలతాలు మానిసిరయు సాలులనితూడి
రోసనూరు గుర్రంబులంనింతిరయుకాడెయానేనయుదికలపా
ళ్ళ ద్వావులు గలనెనిల్పునిత్యినంరయదినేసుదరుమసరుముట
గలిగెనేనియంతవట్టుసుమ మయించెదని ముగ్ధకవడియున్
౪౨౦. వారించుతనబుట్టునున్ బయుక్షినజేసుయోధనుండల్లప్పె
డిసేయయుయసూడుమమాంగో నిల్చెనేయుపదించు
మార్గణాగ్నికనావంతిజేసివ్రయదూవితంబున సహ్య
తంబులైన సకలధనంబులంనలుగుచెయ్యననముద్రినవాడనై
౪౨౧ పాండవాగ్రజుచింతవంతయంన్ బుచ్చి రైవద నేడల్లపను
లున్ బుచ్చినయొనహనగరిపురంబుపురంధ్రీజనంబులు
తమతమపతులనుపుత్రులను పొవింయుటవినిపాండ
వులుదుండవావాలు వెరసినమగ్రులనిరయురింగెదరు
౪౨౨ గారయునవుడునతండు. చ. అరదము లెరాకవెం ద్వా
దెసలైనడుపంగ కెలంకులన్ గడంగి రినములానమ బున్న
డునగవెత్తరింయులెరాకచ్చెరున్ బారిగాననుత్త
డునంవిడ. మ్రావరవారికెదిచిన సాంబలు. డరిబల
మున్ చదింపురడైతెవవింయున్ విను తింపను గ్రాస్తై
౪౨౩ వ. తక్కటువారు నను నెత్తమొగిపురికెనిరాకవనియు
సుశర్ముండునుసవ్యసాచినిసందర్శనుండు సమారసం
దనంత్రివాని యుగ్రసందనుండు నటాండ్రపునిన్ బలిత్రాదల
౪౨౪ పడిరక్షోయుడు. ఉ. కట్టులమై చెన్ననుదురుగాడ వ్రవత్తన
యుండుమాద్రికే బట్టనతంరునర్ర విరయలునబావి
రిచేవత తెరింపువిష్ణుగిట్టెనిశాతబాణాచయుతే

లిత దేవరుని షేసెరా పాంతురీ గజ్ఞు పతా సుమైనరు నిగప్పిరి శక్య
తాళ లతా మరంబుల నీ వ్వగాంధారదేశీయులై సంరాశ్వీకుల
యులాద పుటను దివిన తె సురన్ ప్రారబ్ధంబుల నదచ్ యశిరంబు
లుద్ధరన్ దారగించి నన్ ద్రి పత్రుస్పందిన సందూపాంబు
హరిగోవింద పురందరానందనుల పైపయి ప దరపరం
పరలు పరగించిన విభ్రాంబించి యాభి బులయుండెను
తాళ సీయ సత్యకర్ణుని తల బారుతుండల పరిస్ఫురితత్వి యుండు
బంధురనీ తొల్లి నేసి వలిగంబు పైనేగంబు సింగముపో
తెగిప్పితతూభతుని గీపడంచి బహాంధిగసంచితప్రతమా
పానల బాలులు సారారశీల బరపి తరగునసరుణాస్త్రి
తాళ క్షిప్ర బాలంబు సుశర్యపైని గుడించి సాంయుశత్రి యా
బుద్ధి నాటులయుదవిజ్ఞంబులా ర్పై పెప్ప గవిసినసన్నింతు
బలుపు పన్నిరథ్యపులుల గర్వాప్తియుతనిరుపరంబు
తాళ సారథ్యులును పవ్చి నిగన తస్పాను షేసె వుణ్ణ
బీభత్సుని ప్రతర పతిన్ ప్రేతపతి పాలికనిచినవు నసే
నదేసబున బులు ఖేదంబు సుద్ద వవారు మెందం
బున బాంధనతనిసంద సులనే డవిరసునే నవుం
బుసున్ బాంధవతని నందసులనే డవి రనునెనవుం
తాళ తన మురాడు గోటలదలలు నరకైత త్తైలనిశేషం
బునున బారిసవురెఖ్ పుసేసుబారి న బడినసుడ
రనసుండసుత దయుశర బాలంబున నదర్శన
గతుండై పదంపడి త భుజ ఖ్యాండి తనంతుండైన
నర్గు మూరు మూర
తాళ గోపంబు దీపిడు గవబిగుల్లరియ వృ్యారుత సుతుం
డు బుల్లు ముల్లు నయుతండు పెట్టిదంబులగు తూపు
లనదిరూపణాంగున చ్లేపు నవి వారింపన నంటాని
సరాంపరవు పాపలతి వులుం దళబలంబు
తాళ బరవసంబునన్ గవిసిన సాంతే యుసైనవ్

బు సంరంభంబున నవిరన్సన్ చేసిన సముంటంబున సాంబ
లుండు స వాదేభంధావదత్తతం డు లూరుండు నబా
సటరాసైయుదరవదముడి క్ష్య నిరన్ దాపుడిరెనా నాకరుని
యూసవాదేపునిప్రదీపభజల తిరుంబున నెబ్బించినబది
తాళ నారాచంబుల వ్యాధితనంతుం డుత నిమేసన గుచ్చించిన
నయిన రుపురునం సాంచుకనిశాంతుంబులు నిగుడెం
చిన గాంధారరాజు మొగ్గరంబున పత్త్రఖంబులును
కరవాలంబులు లునునవు తా ళ్లును మొగంబులు సుకంత్రం
తాళ బులు నువరణంబులు సుశిరంబులు సుదునిరుపమై
తారగిన ధాత్రిచిత్రాకారతమైయుండె నల్లుదనబలు
రంగసవుడు దయుంబున పుంయున్దనబలంబె హెలతసే
తాళ పురందిరున్నతలాన బు గొల్లి వుపెను గాత
దాక్షతలామరమునసైచిననతడు మూర్ఛ వునిగరథ
మున బాదనపడి నన్ గనలు బుబా వని పెదివన్ గార
వేం ప్రవాపానిత దరన్ వు పాదుపుటయునాబారంబు
తాళ తాకు నాయకు ఆదిగాంతపుడమి బడము న్నదిపారిన
గనియదప్పియు వనీశు డు బెప్పుదవుగనె లుంగు సురాపె
తాళ సునుదవూరగన బ్బలంబు మరలు నటులు గన్ వుడి
దంబున మోకయ రవిల నవుగుడి తరమున కారయుమెల్ల న
వుతా ఖాపాంబు గారథం బెలి శరా నిన్ గూం దురోనితవ
తాళ సిన తేపాండవులసైనవిము నుసముజ్ఞండవేలమూ
రుకానిరెనంతతుమూర్ఛదేరి నవుల తప్పు దవ్వా వు
పైపబడిం గుమ్ములంక్రె పెట్టుల గాల్చి యూతనిబిట్టుబె
తాళ వట్టుండునిమె సీ ఆసాబలుడుశరాసనాంతరదీపుడగు

యంరయు నరులుండు ననిలసుతుఁడు దానిశ నవారి నతండు
పెర్వ్పుల నెపెంపనత నితనూ ఋడ నిల సుతసహాదే
వుల సునిశితశరవర్షమునగప్పనంరయునెలంారుని నశెత
సాంరతకంబుల నొంచిశతుని పై నరత వడింపుమ్పులునాయుం
౨౪౪ బింతు సువిరుల నుతే బెగడు పరచెనా గ్రీవరిడు బిట్టె
యాకుఁడ డరింయునన్న రులాం గు ఋల నంప వెన్నె ముంపన
తడెబి పయు ఖళ్లపు నశిరంబు త్రుంచెనన్నల రెందలు
౨౪౫ సంతోషపుండు ఁ తనంరయుండు వడినశకుని గను
గానిశాకంబా త్మనారగూరగన కెల్గ సుగవయుం
దును నిసుచుచుమును జెచ్చర విదురు బుద్ధిమనవంనదలచెన్
పఇల్లుదలంచి నిట్టూర్పుల డరసహదేవుపై నడరి మూ
౨౪౬ డునారాచంబులు నిగుడించినఁ బఁ అవివె సద్రంచియూ
తనిశరాసనమున్ ధునుమాడ నక్కుమార వరుడతండనెం
దిత పరాక్రముం డై పటుఖడ్గంయుష్టిదీప్త విపులముద్గరం
బున విభాసితశక్తి నిపైవ ద్రోడుతొ నవింయునసే తబాణా
౨౪౭ వుల నానవ పసూను డునుగృషెనెఁ ఁ తసగాని
పా ర్థునరులు వి జినశతు నింరయు బారెనుళ్లసిస్తిరి
కుంతీతనంయులు దడింయున్ నా ఋసులాఖ్యిరికు
౨౪౮ రువిచ్చడు విషాదపు నొందెన్ పఇల్లపారి న బఁ
రథము సత్వరంబుగ శరావలి పెల్లుగ బర్వె సాండవా
పరఖుడు సైపానిక పాదము వడి శెంగు మారు
పోరికెన్ బురికొని త్రెంచినను బలపుత్రుడు నత్తు
రగ కుంబుతూ బరవస మొడు ఘగాన తనిపై గ
విసెన్ కత నిశ్చయాత్మకై వడ వి సినెన్ గని గుదాం
బుసారించి శరాసారం బడరించి యూ సహదేవుం
౨౪౯ డత నిశ్లిష్టనిరోధము బఁ తలకుఁటయొ షునేనపతిద్రు

షుసూదిరాదిద్ధిరంపత్తొంయున్ నిలుచు యం రెయి వుంగారకమహా
నెంయుల ధర్మతనూభవాదులన్ బవిశితి నీపు ఋూదపు
నెపంబుగ నత్తప్పల మండెదిస్త దూ చలామము బలంబుగ బడింపు
౨౫౦ ఋష్టిరి విశాంరవివేకులం దరున్ వఁ పమ్మ నపహాసించిన
వారిలో నన్ గురుకులదాహాఖుం డొన్న రుండు జెకొన
దూరాత్మ్యుండు చూబు చుండ ఖవదీంయుశిరంబు తాళఫ
లంబుపడ వైచు పగి దిపయు ఋష్లంబు నడాల్చిన్ జెసెద
వేం యూరాకారతల నిలుపుమాంయు నియుష్టి బహూశుం
గలన్ బవిశెంయు తండేంరయు నాయుకంబులు ద్రుంచి దక
౨౫౧ మార్గణంబులు మేనన్ బా నిపి తఁ తురగములులు సెడ ముగా
దుగునుశరాసనము దునిమింయు రూపసావహాసముననె
త్రు రశక్తి పూన్పింయూతని యురథ్థలము పై మెరకుని యురి
౨౫౨ నాధా మము సహదేవుండతి శాతఖళ్లముననుత్తాననా
గ్రజై త్రుంచి దుఁ ఘహాభళ్లభితంయుంబు నన్ గరంయుగ
స్ఫుర దాతెఁ విస ప్రహాస చిత్రవిలాస మొప్పసగ
నాజీలదున్తిస్ఫుర ద్భుల్లహాతిన్ గంథము ద్రుంపమ
౨౫౩ స్తకముడాల్చిన ద్రెళ్లె నెమన్ మహా పఇల్ల తెరర
ములదుర్భినంయుంబునకు మూలంబై నశకుని నదె గడూ
ద్రి పెట్టింయూర్చినయను ఋణ్ణ నాలోకించి ధర్మతనయప్ర
ముఖులు పర మప్రమోదభరితాంతఃకరణులై నిబ
కంఋంబుల తపూరింపనాశరింయున్ బాంచ
౨౫౪ ఋనిరావంబు రొంద సినింప సురమొందనుండు వెద
రశడరల శబదరత సాంబలు సైన్యంబులు సహదే
వుపై నినెన శస్త్రాస్త్రంబులు గురియుచున్ గవి సినన్
గప్పెడంరయు వడ ముడియు సునవియత్తియు నువి వెలా

కం. పుంబులుగాల...నట్లా ...సెయుల్లా సబ్బా సిలులశ్రీగ్గన్
గనియుష్టినప తెసెన రాత్రాం తమతి ఠస్త్రు వా తశే ష్టుతై
గని బుస్తై నికులన్ బురి తెల్పిన వారు సురధ్వర వీశ్ నుల
యున్నసుదెం పువెం పున శంతెం హరియూ సవ్వసా చే
బాదివిదదస్త్ర సందోహంబున ద్రుంది పోయిరక్కూరు
క. రాజు దనవు ల్టునన్ బయి యివ్వుల వేల యరన్ బూచి
వట్టై దురన్ బలంగు కొంతేయులవెలయర్ గర్వ సుంగాని
తలంగి పోవం దలంచె నసుల యను నాంబ తేయుండుస
వ. బులయుదిక్కు మొగంబై తే ...దృనసైన్యములుదె
గటూరి నపుడు గొంతికొడుకులతో బలమెంత గలిగె
ననవునాతాఁడు తెల్పువాఁడయ్యె ఇప్పుడు యనుడు నత
క. డిట్టుల నియె సభ్యను బుపతి వినువు అట్టియెడ రెండు
వేల రథంబులు నేడు నూరు గజంబులతి నునేడు వేల
గుర్రంబులు పదివేల కాలుబలాని సేయుసుందానునా
ధృష్టద్యుమ్నుండును సంగరావష్టంభంబున మెరసె
ధర్మ...
యుండె నట్టియెడ ... పలపల మారలల్ ...
వశగుర్రంబుడి నీకెండు వెలుగదా ... జితబ్బు బుద
గుబు నెరకుడు తాలగి చనియె ... నే మిబ ప్పు దన్ సుర
... ధా వు అనియిట్లు ధృతరాష్ట్రు నకు
... సంజయుండు సు...ధ్రను పలారయనం బెరిం
గింపె నసుటయు వినిరువ వీరాది వర్తింతం బెట్టి
... నసఁగవి ధారతాత ...
... ననవు ... సంగవి ధారతాత విత శా
తరస స్పుట దిక్షా ... గసమా శ్రితాపదుద
యబ్బలి నస్త్ర శర ప్రవర్తి ... గమరీచిరూప
వితతా మూర్తవి ... నాస ... సంగతరో ... శా

... లఘ్ దసంస... శార ... ధారణా ... ఆస్త్రరవ్త రణాత
రుణా నిశ్చల శుచి ... ధయభావ భవనివార్య రణా ప్రకృవనాదీ
శ్రమణాపు ... రణా ... రయ ... రవణా నిధ్యేయా ... మా ...
... రమణాపు ... ధరా ... రయ ... సంవేద ... చర ... మర
ప్రణావ ... గరి ... య సంవేద్య ...
గదూరా ... విస్తార ... గుణా ... నిరాసా ...
శిత్రూల్లా సద్మా ... గనా నరపా తళీలా కల్పనితా ... శిరా
మా. గద్యము. ఇది శ్రీమదుభయకవిమిత్ర కొమ్మనామాత్య
పుత్ర బుధారాధనవిరాజి తిక్కనసోమయాజి ప్రణీ
తంబైన శ్రీమహాభారతంబునందు ... శల్య
పర్వంబునందు ప్రథమాశ్వాసము

౧ తానరథానికుల పదప, ద్యూతవేళ సత్త్వ సభ్య మాంధాతా వన్
వధూ, త్రైవర్ణికాంతరనగ మహాని కుడు, రాజతి సర్వతత్పరమ్ము
౨ హరి హరనాథా॥ వ॥ దేవా శైశం పాండు సుందు ఖు నవేం బు
యు నకిష్టనియె నల్లుం ని ఖు పుత్రుం డు పరా ఖుయుంబు నెం
యు నకిష్ట నియె నల్లుం ని ఖు పుత్రుండు పరాక్రమంబు నెం
౩ దుష్టంయూకర్ణిం చింరూం చిత్తయుండు॥ క॥ మదమున గిరియుక్క
రుంబునకు, గదచే కానిరా ఖరా ఖుక్తాల్క డనె యపో, మది
దలచితుల నెఱింగియు, కదవిష్ణు విశలవెమను ఖుపతుల
౪ కరుసెందరు॥ వ॥ అనంతర వర్తనంబు తెరంగెరింగింపను
నతుయునాం చిత్తయు నకుల సంఖయుండిష్ట నియె॥ సీ॥ వ
కాదశాంత్యా వాని సా కురుక్షేత్రమున బాంపెరి బోవునపుడు
మిరేఖు, వెనంత నెక్కరు డును ఖున వేరయేకానిర్ణైల పోయి
నవయునిన నతిదూర, శైలయుత్తర వలు ముష్టి నల్లి తూర్పు
న నెక్క వండు వున్న దాని లోననాగియుండు, వాడుగా నఖుడ
౫ వ్వల నిశి వని వనివి దురు వారపంబులు వదిదలంచి॥ ఆ॥ ఆ
ధిక్రమతి నలపాలు ననుఖుం డుసెప్పెని, ష్టగుడు దానిగా నవయును
ఖుశౌతు, తప్పవిత్తు డయొద్దైవ మెప్పరి శేఖు, సే యనేరదేఖు
౬ చెప్పకలదు॥ వ॥ అష్టరాండ నీదు మూరలు వివనె దుబరనయు
బాదినిర వశేషంబుగా సమయించి కలిష్టు సారథి రత్నంబును
ధవళ హాయంబులు సురవేంద్ర కేతనంబును నగు నక్షిపల
స్పందనంబు నర్కబురందర నందనుండు బంధుర మిత్రాజి నంది
తుండై యెఱుపైన పుడు పోరికలన నిఖిలంబు ఖిలంబు నర్క వె

శల్యపాఖ్యను శ్రీ

సుగాలిన్ బడిన షేరడవిపగిది పుండె నందుకప్పొరవ్వష్ఠావుర్వ

తపర్వులలపుంఛురు(బ్ర)తికిషోయిరా సపుంరుం బునవర్వ్వ

౮ ముప్పుండున నన్నన్ గనుంగానిన గుచుంసాతనికి సుభ్వేరింపుతు

తీనిన్నేటంచి బప్పుత్తి వేడుబ్రతికి యెరుపప్పత్తింబి పునరునెగ్గేమి

స్యయిం అతన(పు)రెయోఖిన విదివిడుపుని నసేలవిడుతునే

౯ శ్రోపింతలదెగన దుంతపనరుపుంవు (శ్రీ)న్నైవెంరుంకుడువాలు

వెరిశిప్రీయంబూనెనంతరవర్వ్వదైవపాంరుసుండుడు సన్నభిర్త్తా

యుతనిపారింబి సంపుంరుండిన్ బుంపుటరుసుచితంబుము ంద

లవిడుపుపునియూనత్తపనసాతండువినటుండైయుజ్జ్రా

౧౦ తయునిపలినినన్న విఢిపెంనిపుంఛీయూ ననం బాలంకెంబిబ్ర

త్తినిత వెళ్ళిడిమైనన్ బూష్మసుటయుసష్మపోముసనివేర్త్రాం

పునతండంతద్వార నంబు నేంరునేను సున్ద (ప్ర)దేరంబు

వాసినీ సుతుండుప నినవక్కంబినిన్ క్రోరపూత్తంబుమో

యుతిపోయిదైవపాయనంబుసన్ బ్రసిద్ధుండైననవ్మడుపు

౧౧ సవిరాపంబుసుతేఅతనిగాంచితినతదత్తులడ రనద

రుపూభీసామో పుపర్వగా బూడమోర సూపుబూరు

పుచేనతపొందిరుయున్నా గని వునంబున నౌరాపంబుగదార

నేను పంచక్రింతసేపు పలుకు వెలుపరింపన్ బాలరయూ

౧౨ రముండెనెట్టి తెలనునెలుంగుదెబ్బ కెనిపారాం రళ్ళ(ప్ర)

సాదంబునన్ (బ్ర)తికినతెరంగునెప్పితి నవ్మవిరాం

తుండుసున్ గాంతవ్రా మున్నిచినిష్ఠ్మైతుండైయూరమం

తుండుసున్ గాంతప్రా జ్ఞునిచిని నత్తసన్ (బ్ర)తికినవా

౧౩ దెపదంపదినాదెస బూచిమనదెసన్ బ్రతికినవా

రుసున్ గలరేంరు నిరుఢిగినన్ గలపాచారావిదిత్తి

కత్తిరుంబు సున్ చేరుకొనివారలు బ్రతికిరి తక్కొ

రుండు(బ్ర)తుకుట వేదనిరెరింగించిననిట్టా ర్షుని

గుడింపుబినాపూపుప్రైశ్వయి డుకొనిరుస్న్నరపతి నన్ను

౧౪ నేదతపునుపంబనిచియుట్లు నిరెముత్త మారుమాని

సికెతుండముడి సిరెళ్లి వారు నిద్దెసపొందుభూ వరతసూ బుంలా

ప్రబునుడారుసన్నవారా పా పపుడుసబడరతాలగతి షో యుల్

౧౫ బడరనిసుపుఅనికు కౌంతేయులబారిన్ బడ నింతియుసేరి

బాలురా బుపెమ్మి సుదార్మై పొంతనవువెళ్ళుకొనిరెముకమో

౧౬ తరుయుగరనింరు ళ్ళిరురా డేమి యుంతెన్ వు అసుభులరసయులు

మత్పురి బుసులసుసముయింబివారుసమరెరా ల్లా సం బునమెరయు

౧౭ బూడనెర్తునె బునసాధ్ధునకింతవత్తుసంబుంరు వెపుమా నుఇమ్మ

డుపులల డాగిదనివుల్లులనెచ్చయుకినైనసేనిదదగుపవ్ తప్ప

నదాలగినవిచిమరి నెమ్మెలంనేనిరుయు సుదీబ్రునేబగంభ్యుసుమా

౧౮ పుఅనివెప్పియుమ్మ డుపుసొచ్చిమునింగిపూరుయూవిశేషంబు

సబులంబులుశరంబు జారుండసంస్తంభనంబుచేసుకొ

నిరుయుండెనంతరత్నంబులు పరిత్రాంతంబునొంరితూరా గా

౧౯ డసస్త్రశస్త్రవృత్తంబులగుసవరుపంబులతూరాబూ

దర్శనవిష్ణు స్సా త్రైన కృతవర్మా శ్వత్థామలక్ష్మడేకెగమె

లంగింరుష్టోటుసున్నన్ గనిసంబురు బ్రతికితేయనిపలికెను

రుపతిప్రాణంబులకలండేయునిరుడుగుటయునట్టినర

౨౦ ఘుండార్తరుండుసుబారుతెంచినేటుఆనదాగియున్నతెరు

గరింగించిరూ ప్రాదంబుసూపియుట్టినపతియుల్దాసు

సునెండారుపులతోనా డెసపూటలుతేటపడన్ జెప్పిన

౨౧ వారలతనంతవిష్పాదంబునొందెబ నరపరుడేముసం

గరపులునన్ బడుకుంటరెరుంగదత్తతూ బరపసవెంచిపెప్పె

బిదపన్ వినిరుయుకపుముగూర్చితెరాలుదు స్వరముసుబు

ఘీనిప్పుయు కిశతెలగన్నైరగన్దలంచియు వైరపునదాగ

సర్పపృధివిపతిదుదర్శనిట్లుఖేందునేను

బడనుంటరెరింగియుస్నా ప

బడపుండుటరింగిరుయునియుంటె

సంధిదాష్ట్రపుఖేదుం-

౨౨ వ॥ అశ్వత్థామ పైనుప్రాపైనిల్చిన నేము పగరతెరా పై సంగరభూ
ములు దుమును సముదయంబు నవి ఘంటవి ఘలంబి తలలంటు నపాండ
పులదెసన బలంబుగా నష్టెరువనడ తెంచి ననారథిరవరులు దా
రజ్ఞోటనిలుచుట గారవంబుగా దనితలంచి నన్ను కృపాచార్యు
౨౩ నరథంబుపై పెట్టి తునిపునసి బిరంబు నవరిగి రందురు॥ వ॥ తలగా
నవారుమన్ నతులుకన్నుల నక్రుకణాంబులొల్ల వీ పులపయి
పెన్నారుల్ విరియు బాధ్యగలాలలుకెూదనఖ్రీసుల్ సెలగగ
మోముల్ దలలు జేతుల గెంపుగ మోదుమెంము ఛత్రల
సవా ఖన్నలన్ సుతుల దంప్రులచోర్కి నింయూర్తి సెందు ము॥
౨౪ వ॥ వాతశేషులైన వీరాతపత్ర బామరరధా ధిపతులబు
నంబుల వలన సంఖ్యయుంబు విసుమూనేలన్ బడిపోరలు ముశేఖము
నిచెయుతంతథు॥ బకరంబైయుండె నపుడు మూన్ని వధితా
౨౫ ఖనంబుల రాపవారలు దగినవాహనంబుల పైనిడు కొని
యుద్ధ జితిపుడి
తర్కినభృత్యభునులు ను
పలుదెసలన్ బారిరట్టిరాయు డనే కాదు కురు యుంయుతునుండు
౨౬ కౌరవసంతపు బిత్తుండై॥ రా॥ గంగానందనుడాదిగా
గగురు సంప్రుంబెల్ల సంగ్రామమధ్య త్రిగర్తాలెన్ బతెయు
స్వరుండపయుకెూంతయుఘాతాపంబుపే ర్మిన్ కడపుయునతొ
తారె
బ్బిదినా మృగ్రాముఖ్ నివైనాం॥ మన్ గాంతాబునులన్ దగంగ
౨౭ బురిశీన్ గాంచెగుటహానంబు గున్॥

విధినామైల ఆనియుల్తి
శంగమలుగాయుట్ చే
విధినామృత్యాగా ఆనిపు
యెడమయునది

వ॥ ఏకాదశాక్షౌహిణీ ప్రత్తమన్నింము మూనవతులుగా
యుగుడురేయునితలహెనిరథంబుడి నిమనియు తెరంగంతయు
౨౮ కారికిని నఖూతత్త్ర నవెరింగించిననష్టాండవా గ్రొముండు
పరమపపాపరుండగుటయుయున్ బ్రతుండై కౌరియానసం
వాలోలింపియిదిమేలుగా వర్ష్యునిపవిలెంపు తండ్రనుమతిసె

యునప్పైశాచపుత్రుపరిరంభణంబు నేసి వెన్న తలంపు తలంచితివనిసం
౨౯ భావించి కృపా విపినానాతండు రథారూఢుండై రథ్యంబులన్ త్వరితగతి
నడపి భూపతి ప్రింఛ స్త్రీ ఖనంబుల కాద్యవస్థల గుప్తిశంబు తఖనం
బులన్ గలసి వారలు నర్దానును వారలనుచితప్రకారంబుల దెప్పిపు
౩౦ రంబు ప్రవేశింపు నప్పుడె మరవిదురున్ గాంచి॥ చ॥ అతడు గంగర
లవి సుబలాత్మజులున్ బలమంతయున్ రణాగ్రమ్మున బడుటె పడ్డన్
బలికి చెప్పి తురంగము డిగ్గి మేదినీపతియెుకరుండు పారుటయు
బాండవముఖ్యుడు ప్రీతిబందుగా॥ నతివేల నిట్లు సేశ్యుట చెప్పే
౩౧ యుటరాత్రయు మూన వేళ్ళరా॥ అనినవినియు తండు కౌంతవా
మలుండగుముననప్పైశాచపుత్రున్ బాగడి కౌలో చితకాలతాం బా
౩౨ బరించి వెసననేసి తనిపవికామ వింయుని ట్లనియె॥ తే॥ ఎప్పుడు ను
సంఖయుండు వచ్చియెరుగ జూపుపతికిసమరవిశేషంబుల
డునేట॥ తెరగు నెప్పుడుగా తెలిచెంచి మున్ను॥ మన మిచ్చినుపెం
౩౩ పగావలదనప్పు దీని॥ వ॥ ఇందుమునుబునన వార్త నగూరా
రవెండునట్లుగా సంవిధానంబు సేయు వలయు నీవు దారెన్
ధనప్రియాంబునంబుల మదప్రష్టుల నుద్రోక్షి నిభవదీయము
దిరంబు నతున్ ఖనము తక్కినవారికి నంతంతనడకెువతో
౩౪ నిలువనితెరుమింపవలయును ని పలికితాను నయమయి
తునుండునుసావధానప్రయత్నంబున నష్టంబున సం
భుయుంచి నితమ్ముండు పెద్దము గసాలన్ ఖాలు మానసుల్
ప్రయుంచి నితమ్ముండు పెద్దమగసాలన్ భూలు మానసుల్
గాపవిబెట్టుండు యుథాంతరమున దిరంబు ప్రవేశింపెనక్క
కారవసనానన్ని వేశంబున్ తవిరళ ఖునంబయ్యె మున్న
౩౫ మూ తంగతురంగసుభటబలంపాతవాసితభాగ్యా
బులవలన శబ్దాంతరంబు కర్ణగోచరంబుగా నియు
బ్బయుహాసి శిరంబు నిశ్చలంబైయుండె ననుటయు నాకి
౩౬ బికెంయుండి ట్లనిరయె॥ శ॥ నూతనుతయు ట్లుపగతా
ర॥ పేతమనబలంబు రామునింపచాలులు బంధుర॥ ప్రాత
బును నమునిననాయె॥ నేతరగునడచి తిరిగి శోకంబు డుమూ

శల్యపర్వము   శ్రీ

రున్॥ వ॥ అనుటయు సంజయుం డశ్వత్థామకాంతునకి ట్లనియె నంతన
యెవ్వడ కౌంతేయులున్ దానును సుయోధనాన్వేషణాపరులైర
తలరలంబు వీతెంచినట్లు వల్లభవృక్షయు
35 యుంబున నరుగుడెంచి తలరలంబువీతెంచిన ... డుబోయుతె బ
వ్వపుడనుగురు, సుతుడును నసుగానుబునెం డుబోయితె బ
నిరట్లు లిరభసంబున తుంతే, సుతులబయితి వచ్చినీదు సుతు
37 నలుగడలన్॥ వ॥ అన్వేషించి కాన వింశవి షాదంబునెం దు
బుమరలి చనిరి బను నఘుడయ్యెన్ బూ తశత్రుండు నీపుత్రున
గరిలాని బుసంబులన్ గల్పతెలా డన్గ నుంగాని వెరవరుం
డుండ నుచున్ బునియెనట్లు వారలు నిబుశిబిరంబున కున్
కం బునుటయు మనరెలాధవరులునేను నుమనంబు ననడలు
గదుర నష్టడు పుకడకున్ బోయుతిడు కృపాదులగు నవ్వు
రు నభసంమతోళు నకున్ దవురాకయెరింగించి యుట్లనిరేను
కగ కు తెవ్వుకురు నాధ రడగంవయు, మవ్వున్ గాని పొండు పు
మధనమున కుస్సై, సవ్వధింపుము నీచేతగ్, శవ్వరెల్వ్
త్రడు సంవ్యులదుశంకింపంగన్॥ వ॥ ఇట్లుంగా వగలి చిబ్జా
మయెలుంటరెలుండ బుచ్చినా శల్యేసుఖంబనుబ్రవిం
బుటయెలుండెడ నున్నగానినేయెసట్టివా నికెట్లుతరంగుగ
శ్రవ్యంబుగాం దనినవినియు ఖిబ్బుం డువారల వెట్లునియె
రశ బు॥ తను పుష్పనా స్త్రశస్త్రములదాకిన నెలప్పున దఖెశు
ష్టునా। మనము వశంబుగా నైడవె మాటలవందము యూ
డ విహారుడ॥ గ్నినయుటులున్నవారలను బోవులతెరుచ్చదా
లంగి నేయు మా॥ త్రనిలుపుడె షైకైతానియురాతులశైలు
కశ వులా వుపచ్చి నన్॥ వ॥ అనపుడు నశ్వరునందనుండు॥ యూ
పలను మానమేనుసవుయించెద వైరము నేయుతోడ బాంధ
బాలురనె ట్లతి ప్రకరబాలము లన్ బాధింయుంబవె రావి బూ।
పాలకపుష్పకత్ర కమునాయుగ బట్టు మానాదు మాట నే
యాలతనంబు వారెదప్రియుంబానరించెద మాట యుట్లయుంటిర్॥ నీకుతంత్రమిదె
శగ్య వ॥ అనునఘుడయ్యెనిలనందను వేయికాం ద్రుమాం సభా

రంబులతోఁ పరిశ్రాంతులై బలహీనాఙ్గంబు నష్టదంవు నవు వచ్చిరం
తకుమున్న ధర్మనందనుండాశ్వబోయిన్ బూడగని దురెలాన్ధనయు
రశ డుదాలంగనెట్లు చెప్పు బాషుంయుందడంగియుండెనెరా మారము
లంగునెడ నరయవలయును నియెవాడు నువల్లెలాదరు వుగ్గయు
లలో వేటకాడగుటన్ దవువారికెదురు వెయయయప్పావటెరు
గరింగించుటన్ జేసియు పుని వునంబులన్ గలయప్పయూ బొయి
శ౭ల గెలననవురిసల్లాపంబుసేయుచున్నయిన్నశ పొడగనియారది
కవరులవచనంబులవిని పూర్వబ్భ్యాసంబువలన నునయుక్తి
పుత్తుని కెల్ల ల పరిపాయుడేటపడిననన్నియు లోనెహాడుమదాగియుని
రశ నిశ్చయించితమలో నిట్లు నిరి॥ కు॥ అరక్షితులుదను నవ్వెయు॥ యూ
రికెదరువుంగదాను పురికొనకెవటన్. గౌరవపతి దాగియు
శశ నిశ్చొరునబుని చెప్పవలయు పుత్రానా ఖనరున్॥ తే॥ అ
తడు పసధనవెలుసగువూరుతతనూబు॥ మున్నసనిమె
మ్మ్రవడంయుదవున్నరెం ద్రు॥ నకడెకాస్పం బువునవుఠరయాం
వునసెలాన॥ వలయువూం సప్తారంబులు వలదురం డుడు॥

అక్షభంగము గా మఱలంయునింయుడు
మనమయుంయు నివ్వాయు డమయునది

౫౦ వ॥ అని ప్రౌఢవుయువిడిచివెసన్ బారిరయ్యెవసరంబునన్ బా
డునందనులునేనందనునెనికినేకవారులన్ బాలిగల
నికెలంకులకున్ బనిచియుతండుతమకగపడమితెన్ బుం
తొంత్రాంతుం ప్రైయుండనాబెలాయలు శ్రీమసేనుషనిపో
౫౧ రులన్ త్రోబికానుచుదన్నుంధిరంబుధరించున్ బొంబ్రియుత
నీన్గాంచియువ్యడు పునన్న పాపతిడాగియుని కియెం
౫౨ రింగించి॥ కు॥ తపలి నన్నమాటలన్నయు॥ గ్రమములనశె
ఖినన తండుకడు ప్రియమున నడ్డి మలలా. సగనివారికె
౫౩ ననే॥ కములునవాంపంగరాలదిగా ఖుండంగన్॥ వ॥ ఇసం
గియూలు ఖకెలనగ్రబున కున్ గానుపెంచిదేవాదు
రెలాన్ ధనుండు దైవపాయునప్రాదంబునకరిగెయుతే
పుత్రద్రవిడన్ జేసి బలంబులనిబుశిరంబుసోకరుండు
నట్లుగా జేసికానిడాగియున్నవాడు వారింగివచ్చిరనియు

౪౭ నతులు విన్నవించి యా సుయోధను గురునందనాదుల సల్లాపంబులు
నెరింగించిన నతండు పరమహర్షంబున నశ్వత్థామ యతులబాహువిక్రమ
బలగుప్తసధనంబుచే శత్రుసత్తముల గెల్చు నవలీల విజితకౌరవ
దళసకల బంధుమిత్రపరిజనంబులతోడ నబలుదేర నుజ్జ్వల
౪౮ గమనంబున తేజ తురగశకట ఖర రథ పుర రథనేమి త్రిపదాతి చక్ర
ఘోషంబుల నేలయక్కదల కంబు పణవ నిస్సాణ గభీరనాదరభస
౪౯ సంబుల నేలయత్రక్క దలకంబు పణవనిస్సాన గరావారవ దళాన
ఎల్లదెసల పరదంగ దక్షిణ దిశ సమరప్రవాహ అష్టాదశాక్షౌహిణీ నందనుడే
తెంచు కలకలం బాలించి యంతకు మున్నర సేనాపతిత్వంబున నై
రాజా బల నిబద్ధింపుము సన్నద్ధులు రుపుత్రరూప దేవతావర్గ లతనివెళ్లి
౫౦ నిరిమమ్ము దుర్యోధనాయుధపాండుపుత్రులు సమరోద్యోగ ధృతి
వీరవచ్చి రివిడి రిపుడ దాటి పోరుద మునిచిత్తంబు ఘోరాహవమున
బూరటోంచి పుణ్యకీర్తులంగని చెంబో వైశమున ముండెనెత్తెర
౫౧ రూపించిన వేళ ఖడ్గ ప్రసంశకు విరోధం గనితెంతు మోహము
సుడునాల్పొలుడ రయోధవరులతో నిప్పుడనిత సుతసి
హాంపకేవటం తేని పాలాగి చిక్కురు యుధిష్ఠిర మగుపంగ ఘంఋ
౫౨ పగలు వనగజం తొలగిన సుడుల వారణావారణాపురంబున
వారణాక్షో యెదురు పోదురుగా వయక్కేరు వన బెలాయి రే
నిరయ నిప్పుడు వనమాయు నిరయురుంగ వేరల్లులుగా వేయు
౫౩ రింగిరేనియు నన్నుక్షేత్రరాజు మదిందు విధాన విశేష సం
స్తంభితాంభోధు పర్వంబు సని ఖడ్గయుండ నైయుండెదో
బాండవనిక భాగలు మనంబులతో నారథిక ఖసంబు
లుపోవక బలి బలంబులుకిలాసదళకంబులు గా పరిస్తం
భించె నేను నుబాండు సూనులు వాయువెళ్ల శల్యదల మెలంగు
౫౪ ఎల్ల శోణితా బున పుడుపు వెలువరింపు కీటకంబులుగాదని
యుసతనితో యస్తంభనవైద శరీరశయుంగ పలుసెనయా
రవుసముందరయు ల్లవారలతో బునిచనిచిత్తంబు కలం
గినక్షణక బాలకులరదంబుడ క్కైయు వల నెంత్రౌర వనుదిగినిని
చెదనని వారల వారలకుక్షేత్రయు మృగపుశత్రంత నెంతృప
రపుగల పాదయురారముదురారి పొంచియుండి వారలు మారంబు
సనియుక్త విపులంబైయు స్వవసుంబురుంగ విశ్రాంతినొంది

నెనంతుడు వలనితి చనియుద్భవయుంబులఅధియు కారణ చింతా భర
బున్నట్టు తానితన బంధుసంభాషణాంబులు సేయు చుండెరంత
౬౧ నక్కడ మునుకుర కలంగ నభసు పెలువక బలంపు మదమంతలకు లందు
బాంచాలవరులు సహదేవ బాండుసుతులు వచ్చిరిసం
౬౨ తసంబు తో వసువు నమస్కృతి నిక్కు వచ్చి ధర్మతనయుండు
పత్తనంయు మాంగుయాస్త్రంబిత మంత్రైనయాబులాకరయుంబు నిరూ
పించి తత్ప్రకారం చెరింగించి యుల్ల నయ నుబలు నచ్చి నిరొమటుం
౬౩ బారరాదు పసుబు లకు నెప్పురితా నిక్కుల వలె కౌరవపతి
నిప్పుర పమాయ సంరక్షా పరిణత మయుగాన వీత భయుడా
౬౪ తండు నేడు అనివెంట నయుసాపతి గురు బనాధుల గూర్చి
పలుకు శత్రుడు దోర్బల యుదం బనే నిబోవ చూచెనా చేదపునురొం
౬౫ దుబాళ్ల నదనమునకు వ అను వయునర్థులు డతనికి సల్లుపరం
బు సనిఖ్యనిం మూంయులు గల్లు దుష్టుల పంవమాయ పుత్రం
గుల పెరుందు గాక నిమాఱంయులను ల సుజ సెజ్జుదు పరాక్రమలో
లలగో లుపో రెత్తై లేయుచులు వదాక్షిమా యులనతి ప్ర-
బలాతురులైన దవదుఃఖాయప్రాయమున లక్షబుయింపరెనలపా
౬౬ లతయుండ్రుడు విష్ణుడుసదశమునవారలకు సపువధ ప్రకారంబు
వినపురావ గాండుదేవా పూది మాయాత్రియా విపూ
తంబుసగాదెరా పుచేతనిబిరం పసబడి రెను నరతా సురునినే
౬౭ ఈనుకబలిపూర్వి నతెరం గెరంగ వే శీఘగన బునమ్మ వీ దగు పడు
సల్లువిధంబు సూచి తెమను మనుటంయు సప్తాండవారలుబుం
౬౮ బులాంతగక తుం జైయు స్మశవనాందను నుర్వీకించియ
ప్పనిరంతం ఇయుతగు నేసుయోధన మహావలయుంబు సనిత్తి
ట్టినస మెచ్చుట విన బూడగ గ్గె నెయుసంబులురా బులు నీకు
గాంగ బుక్కుపుంయు నబంధుమిత్రులు విశుద్ధ పరిత్రులు మోరన
ట్లుద్రాంగు యుంయులను బురాబితే త్త్రికపాంగతి నేక్ష నుబాబు
౬౯ దర పులనే శూరుడవంద్రుని మృడు పుచాంబ్లుట తారన్న వదు
ప్లై మానవి యయూరికి మోరామెనా బనిపులాడు మరెనప
పుడన్నమాంతలతులు శానిరప వంశబూతుడ పురశ్ప పుబు
షట దె ఖౌకాం యుని పేరు ను పెంపు మావింయురిభ్యందపున

[illegible]

[illegible]

రుష్టోదధిము నవ ధరిత్రియు నైన నరుబలంబు నవని
౧౫ ఘట్టా రడిచెం దనెల॥ తే॥ శాంతి చెందు పక్షైర్ధ్వసం విబా
గ కరణమెనరింపవచ్చి నవములనా బ్జు [illegible] వలత్త్రా
ఖం పకవా డిసూది [illegible] తంయుశ్శీయా నెలా కునం
౧౬ [illegible] విధంబు నయూరియు [illegible] మిరురు గల పాల
[illegible] నగరా [illegible] మెయిదైన పడి తిగా [illegible]
౧౭ [illegible] దేర్చు [illegible] రులకు సిరియు
[illegible] గలదె [illegible] వుమునా [illegible]
[illegible]
౧౮ [illegible]
[illegible]
౧౯ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
౨౦ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
౨౧ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
౨౨ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
౨౩ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
౨౪ [illegible]
[illegible]
[illegible]
౨౫ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
౨౬ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
౨౭ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
౨౮ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
౨౯ [illegible]

౯౯ సందసునశిష్టనిరోం॥ వ॥ అరద ముత్తెర పౌరవ విద్రావ ప్రవ
దంబులు మున్నపౌరవే౹ నరవర ప్రోత్త వందవు రకాం
బుగరంబు బ్రియంబు సేయు నీ౹ క్షురగదలన్ బదాతు
లయశూరతంబయున్ వంవా నీయు ధీరతా౹ స్ఫురనాము
౧౦౦ ఘన్ బాగద్రవశపౌరు పశేంలనిని శ్రీయుంచితోగ తే॥ విం
తమారలుతుడు పునవేశ్య సేయుబ్బంగి సంగ్రామము నసూ
త్రశ్శంగుచెడద౹ గా తుకము సేయుగా పునగదధరింబి౹ నిసు
౧౦౧ సవాబాదరులను లతెలాద్రులనుబుయుం తు॥ వ॥ అనుటయు
బాంగి ధర్మసుతుడాతని తోగవ నెత్రరుండనే౹ గాని
యెదనేదు ప్రాణము లయుంలితబావము విలాసబ్రాసి
నై౹ యనవుడు బుష్టిలో పవిమవాబ్రంబు గేం (దు) డురో
బునబ్రిరో౹ జనభిపయు వ్విభుండుద నబిత్తము నప్పు
౧౦౨ లు మలిగలంబినన్॥ వ॥ ఇట్లు నిశ్వాసంబులు నిగుడ
నెడలు పెంగపయు గదాఘాతంబునన్ గెరలు సూతేరా
శ్వంబుబందంబునన్ గెరలి బులస్తంభనంబు విడిచిమ
డు పుసంస్థ్సాభింపన వహాసి త్శైలసారయెందారంబు
సు తనవపష్టాతాముండితంబును నైనగదాదండంబు వి
పులాంసపీఠంబున నమర్చి కాని వెడలె నట్లు సంరం
౧౦౩ భవిజృంభితుండై॥ తే॥ గదయుబదాను సురుచిరశైలంగ మునబూ
లుమ॥ పఖ్యాతము స్రేసి సేయు నీపట్టి యూబి౹ కాలదండంబు సేవా
నిలీలదోమ॥ బుమునిగా మదిధలచిరి బునము తెల్ల॥ వ॥ అతనికి
౧౦౪ గసుంగొని పాంచాలురు పాండవులు సు॥ తే॥ చిరుతనగవులతో
నెండారుపులచేతు౹ లప్పుళించి నిర్భరసంతోషలీలనుబ్రి౹ రమ్యవా
నాద్రుడయ్యెపవరన మెరిగిబూ మలు ముడి వడలనుదు చెలఁడ వచెం
౧౦౫ పు॥ వసుతేరాపావేశంబు నొందియు ధ్వవిత్ర తారకంబులవా
రలనాలోకించి॥ వ॥ ఈగెలు పెల్లావైద వా౹ పౌగర్వము మెర
యుతిమ్మునందరసువువాని౹ భాగవమున గూంత్రినేర పె ద౹
౧౦౬ నాంగదబలుపె ట్టుళైన నకుడందాకోగ॥ తే॥ అసుమపౌఖులదెం
రగురత్నంబుధార౹ లంగమెల్లను గప్పుంగనపు డాష్టె౹
గాలి సెలరేగెరువెల్లె౹ శవలయిబ రవి౹ బాలు బు నెలప

ఘ్ట తత్తఖుపాడ్రునన తంతు॥ వ॥ ఇట్లు పౌరాకారుండై నిలిచి నీకొ
డుకు పాండురాజుకొడుకులు బంధుమిత్ర పరివారసమేతంబు
గా నడరి యెక్కపెట్టిన మ్మున్ బాదుపుదుర నిశంకించియు ప్రారంభవా
౧౧౨ (గ) బుదెస గనుంగొని॥ ఉ॥ రంకటయెక్కడ్రొత్త దమురం బానరింప
గవోరుపల్వురొ౹ క్కండ నయ్యెను పొంతిపాతతాయుడశ్శనివవా
డనన్న నా౹ తండబిడ సబ్బావాలు నిన ధర్మతప్రాభులనే వయో
.దులా౹ క్కండన వెల్లుసంపెరియుగాగా నుమిసి వరంబునా
వుడున్॥ వ॥ నిరుత్తరుండైయున్న భవత్తనయు నకు నాధర్మ
౧౧౩ తనయుండిట్లనియె॥ కు॥ పనట్లు సూపి వెబ్రితి౹ గానియుదిర
గంబు పొందుగా మిరెంరు గుదున్॥ రానీసునీపయి నిమ౹ త్తైని
౧౧౪ కులను వెరవకాయితము గమ్మ నవ్వారు॥ కు॥ తలవర్గమ్ము
డవి (కాని) ద్రింగి దలవడ బంధించి పౌరిరపురి నిలుపని౹ వలసె
నయు ష్టదయిచ్చెద౹ నలమ్ము శిరస్త్రాగానంకగాదులనెమ్మిన్॥
౧౧౫ వ॥ మరియు నెక్క తెరంగున నీమనంబు మెచ్చు నుపయ్యెరవు ను
౧౧౬ నెలకొన్న బలితెద నాకసేనంపువుం॥ తే॥ పరికాను మెుకని నే
పుమాంతే పురందు౹ వాడు నీతో డలగవౌరు వాడువానిౘుం
పి పుపాంతేలు ము తనిచేటు చిత్రదివ౹ సాక్షివెలుందుము చేసి
౧ తిసమయమ్ము చేసను॥ వ॥ అనిపలికెయు ట్టివలవి విద్రవర్తంబు
౧౧౭ లతనిముందరన్ బెట్టించి సు॥ కు॥ వినుబలీవము తెలాని నన్ను౹ బు
నని ఘ్టుటయెుతడుదర్శ సఖరము గకంగా౹ రి నయుది నీ మెసగద
యుం౹ తనె చెడింరునెయుకటయు స్నదమ్ముల మూర్ఖ్యోన్॥ వ॥ అ
నుపుంరుని నీ తనయులుండగట్లకాకంయు నినీ పునాకవిగెదవేయు
స్సైనత బి (త్రి) తంబుల గుశిరస్త్రాణాకంకటంబులు స్సైకా నిధ
రింయుంచి కాంచనాచలంబున నుకరింబుమ్మ గదచే నమ
౧౧౮ ర్చి పొండవా (గ్ర) జున్ గనుంగొని॥ సీ॥ కవలలో నెకడొండె గాం
డీవియొండె నవ్వెకోదరుండొండె నీవుండెచేత౹ గదగా నియన్న
టుకయిరునంబు నకు బూనింపుమ్ పడనిశిబిన నీక్కుగాంబు
సముయంగబూచెదన్న వమమ నబూరెల్లనెుకడొక్కరే
తెర (ప్ర) కటబాహు౹ దర్పంబుచెంగడొందధరగూలవేయు

శల్యపర్వము శ్రీ

౨౦ మపస్త్రైదపరియుండి వారిలోన౹౹ తే౹౹ నలిగిరాలభీడదావి వన పు
డునాడుం౹ గదరు నెరచేసి పుత్తునేప్పునగదార౹ నాంబునాతో
డ ఖోంలు పున్నభవారలం డు౹ గడగలేభుమీరెండువై గలరు
౨౧ నెడు౹౹ వ౹౹ ఖిలంబు నదురొాఎధనుం డుజ్జరుంద్రై వరిరయున్నె
డురెలుం గురనె బలు కరు బుండి నతండు వినతుండ న బద్ధనా
౨౨ భుండు పాండవా గ్రజుం నకెట్టనిరెంు౹౹ వు౹౹ ఇతడు గదారకాం
బునకు నీకాలదిన్నిసు చిత్రినన్ వరు౹ ళ్ళతి సంతు గౌరి నన్ బి
రు తతమ్ములలూనెంకనిక్ వరించినన్౹ మతిచెడిరాశ్చ వీరల
ను మూపతుపాత్రి వుగావె సావా సం౹ బు తరిరెంవేదిన
౨౩ శంలు ఉబుజ్జీదారంగతివాగ్ర హంబునన్౹౹ వు౹౹ ఇతరులని బుం
వితనిసకలభయు స్త్రైరెుసుపుండుని వు వున్౹ శతుని [illegible]మా
లరుఖాదవుగసంపదవెజ్ఞత్రరెవొందరా జ్ఞనా౹ గవ
భ్రతి నవుద్ధిరెయుక్త నయుల్లైనవి వందె పురళాల్ని మురెబ్బుర౹ త్రి కు
లమునెజ్జిదురః ఖపడితం ఖుప్పుతంది పందె వరాయునే౹౹
౨౪ వు౹౹ నరవరయెక్క టెక్క ఖు వెనంగజీమునిస్నైనబంపరా౹ డ
రయుగజీముకంటెగదయుందతికేశలవెఖుడ మ్మవిశాళ్ ఖురుగకు
జీవుషేనబలసంపదమిత్రిదాన మొాపునే౹ వెరవునగూలు
షాడెబు బవీరన్ ముకయున్ ములందు జూడమే౹౹ వ౹౹ అని నవి
నియుమ్మవికిబలనందనుండు వసుదేవనందను నకిట్లనియె
౨౫ ము౹౹ గదనాం వేతికివచ్చిన ప్పుడు మరెూశ్రప్రైడ మైలో వ
ముల్ వదునాల్గునే నమయింతు పొంవ్య నుసవు ల్లాసం
బునన్ బాంధవు౹ శ్రద సంరంభవి వర్ర నుండయినకౌరవ్యా
ధముండెట్టనా౹ నెదురై ప్రాణ ముతొాడ ఘొంవున్ పుడిట్టే
౨౬ లొతె దిమ్యూత్రి నుక్౹౹ తే౹౹ నాని గద భ్రా రవు నమొంల్ల
వత్తు నాదూ ప మణి గదాదండవిస్ఫుర వావా దపన్ లీల
౨౭ విలసిల్లనేయుదు నేలగూలనంతసముపొంద మెప్పు
పుష్టింతునే వు౹౹ వ౹౹ అను పయిన నచ్చుతుండు బి

యుంచె సంగనా వి మ్మ్యార వందన్ వు వెుగంబు నన్ బూండ్రని వి పి౹౹
వు౹౹ బతవిధవ్సననమూవరించిపిుడి౦బ ప్రాణమున్ గొంటుకే౹
చతని రుమ్మలనత్తి సప్లితి జరాసంధ్రాంగ తస్సైర జం౹
బుకవీలన్ విలసిల్లి తే వనిపు నుషన్ సుప్తరిపూత్రంబు
తే౹ యొుతపు తున్నంఢదురె జ్జున్నవు దినే నూ వి౦ ప కి
౨౮ ఖ్యా డితిక౹౹ తే౹౹ తాళంగాదిష్ఠ్యానీ౹ పాలురసు స్త్రదవు
హాద్భిపప్రకరవులన్౹ నేలనిడితాల బుపరితి౹ వా
వినకురునవపకువూరవర్గ పుతెూడన్౹౹ వ౹౹
అనిహాగడికురుపతిదేసర టూ షివిష్ణాంబునిసు
౨౯ డెండియు౹౹ తే౹౹ ప్రాదిదుష్ణాసనునిరెుమ్మ ప్రరయన్
జరి౹ నే వు నె త్తరు ప్రాఖంగ నిస్సనతడు౹ మూబు
ముండి రయు నెరజాజి స్రస్రైగా తకవియ జూ వె నెన్
౩౦ పయుపవనత నరయు౹౹ వ౹౹ ఆగపడకప్పు వెట్టియితడా
డెడుమూతలకెప్పబల్లిదుం౹ డు గాని [illegible] యేు నుపల్కు
రుగడుర్ వడినీతని చంప నేుండనె౹ మ్మిగసమయంబునే నె
తదిమేలకయుంయునవాలుతెూడనే౹ ముగయువిందదమ్ము
౩౧ దలవిమూరుతనందనయూ రడెల్లితిక౹౹ వ౹౹ తులువత
నంబునన్ సన్నకు ప్రాపదిముందల పు ఖు ఆవట్టియూడ్చియు౹
ట్టలపగబూచినేవుదగనాడినరెండుదెరంగులందు బో౹
పాలయుగదుస్సనేనుపనియొుక్కయుద్విచితితే భుమింక
చూ౹ పాలకసెమొాక వనిపనియున్ ఖురితన్రమవిక్ర
౩౨ ముంబునన్౹౹ తే౹౹ పరమఖులయుమెుందికట్టుముపజ్జమఖి
లధరణిరాజున్ముననకు ధర్మతనయు ప్రీతి౹ బంధు
లతునెజ్జిగన్నలపండువగుచు౹ నే వుద మ్ము లు సుభుల్
౩౩ త్రి నెలుకెను పు౹౹ వ౹౹ అనిమరియును౹౹ వు౹౹ బరవసమెుప్ప
నెవ్వగదపండువు నేయుతలంచితాకినన్౹ గురుపతినిశ్చీ
తుండగుపమున్ బవనాత్మ జు యేు నుపూ ప మొాపు

శల్యపర్వము

ఆ

రిం నమెల్ల భూపుష్కరదంగుము నీవనిమేలి వాంఛమై నరవ

౧౩౪ ధర్మసూనుడు వినన్ వినయంబాసగెన్ మరందికిన్ ॥వ॥

ఇట్లు ధంబున నవ్వేంద్రరు నకుముసోభయప్రదంబులగు

మాపలాడి దుర్యోధనుండు దండిముగండుత్రపుంబునన్

భావనగలందు నీవతిప్రయత్నంబునన్ జెనంగవలె భూమి=

భావనగలందు నీవతి ప్రయత్నంబునన్ జెనంగవలె నందసునన్నిం

౧౩౫ యనిపలికెనపుడు సాత్యకియాస మిందనందసునన్నిం

చె బాంచాలురునున్ దక్షునగలు గుధరణీశులు నప్పలుమ

౧౩౬ గని ప్రశంసించిరతండగ్రబునానసం చాలోకించి ॥చ॥

వినుము నరేంద్రయే సుబలవిక్రమముల్ పొగడొందనక్కల

ఘ్నునిపయినామనంబుపడుటోపము పాడ్డుడు భాండవం

బునన్ దనలవు పట్టజేసినటులగ్గలికన్ నిగుడించెదన్ గ

దన్ గానియొందప్రాణముల్ వుపానకుంఠితసుస్థితినేలు

౧౩౭ మంతరయున్ ॥ఆ॥ మహాత్త్రిపుష్పమాలికపూన్తైద

నీకు జేకురాబునేడు వసరు గాకశకునిబుద్ధికతమున

౧౩౮ దమువెంత బుట్టెననితనూబుపాలింపుజోరిగి ॥వ॥ ఆని

పలికి సన్నాహంబు శోభిల్లుచుండగదాదండంబు కేల

నమర్చి వర్ణునకతభిముఖుండైనవాసవుండు సున్ జెలె

దుర్యోధనునిదిక్కు ముగంబైనిరూఢుంబైయున్నకుం

౧౩౯ డాలంబుబందంబునసున్నించున్నరపతిన్ గనుంగొని

తనయున్నంతయున్ దమ్ములనునెమ్మనంబులన్ సంతసిల్లి

దానుసమరోల్లాసభాసితుండగుటనతనికెట్టు

౧౪౦ నిరెము ॥ఆ॥ ఇట్టిది స్మారకర్మమనియించుకరోయుక

లంతయుంటబి। ఘొట్టత్రిమాయబూదమునను త్తు

మధర్మముదూలపుచ్చితా। బుష్పలుతమ్ములున్ జాలు
పెద

లుఘూడగధర్మబుచెంగపెట్టితి। ట్టుష్టనవెంత

౧౪౧ తప్పులముల్ విన్నడు బాంధుముచేరి తాస్త్రమై ॥నే॥గాంవే

యుతుంఛబుకర్ణశల్యాదులతినీకుంగాచైనగియునేతబంధు

మిత్రులుమడిసిరిద్రాత్రీపతులులెపొండువచ్చినవారంతబుచ్చి

రంతవట్టువారు నల్దోడప్పుప్పు వెళ్ళిసు.

౧౪౨ ॥తే॥ గదకునెరసినయులోకంబుకల్యపంబు। వెల్లవాపెద

నీరజ్జుకేలనేడు। బుద్ధి నైరమ్ము ముదల్పు బూస్సంభ్రశుంభ

౧౪౩ దుగ్రకేళికిపాత్రవగుమెటదక్షి ॥చ॥ ఆనుడునెదిరిన్

నీతనయుడాతనినాజ్ఞనునేలరిత్త గ। జ్ఞనములుగాన

చేపటుభుజ్జాకళితోగ్రగదాసముచ్చయున్। నసునియరమ్ము

సూపుమురణంబుననీదుబలంబుజేవయున్। వునమియ

౧౪౪ చేరినిచ్చివెడమాటలేయాడుచునున్నాయెంచుమనే ॥క॥

వినుముగదారణముసగను। జానయుగవాసమునకైనజా

ల్లదునీవే। యునిపాడిదప్పకుండగ। వెనగియుప్రాణంబులొ

౧౪౫ డ్రిదివెదె జేమా ॥వ॥ ఆనుపయువినిపాంచాలురున్ దక్షి

యుబునపాలురునతనిన్ ప్రశంసించిరిమత్తమాతంగం

బుతాళశబ్దంబునుబ్రుంజేయునెటబుడారాభున్ బ్రు

మాష్టంబునెంచించిరిగబబ్బింపాతంబులుపా

౧౪౬ యపాషితంబులు కెలంగెనాయుద్ధంబుకెక్కుడుమె

రుంగులన్ బావిచెతదనంతరంబుయెల్లవారునునె

డగలసికూర్చుండిరప్పుడవీరులతన్ దలపడుకెలా

ప్రేతంబునన్ జేసియుతిరోషంబైనయువష్టంభం

బునవిజృంభించియెటుండారులనవలోకించి

౧౪౭ రష్టసమయంబున ॥సీ॥ యదుకులదీపకుండైన

రామడువార్ష్ణేయుంతకుమునువినియుక్కమా

రులాత్మకీర్తులుగానయమావచిదింప

దీప్తయానమునవెంతెంచిదృష్టి। గోచరంబగుటయు
తగనె

తురునాకతమిల్లినారెదుర్కొనిరియుగారవమున

వారు సునె మక్కాని యని యుంటే
వారె మక్కాని యని వ్రాయుడ
వలయు నది

ప్రణమిల్లిన నతండు ప్రత్యభివందనమాచరించి యంత యుద్ధ
౧౬౫ శ్రాంత్యభుండు॥ తే॥ సంభ్రమంబున పరిరంభగా మున్నె
నె। నరపుంగవులు సుప్రాప్తవందనులును। వందనం
బాచరించిరి వారినాతండు వార్షభంగిభాషణములనాద
౧౬౬ రించె॥ క॥ వారియు నుసాంతర్వినవినయ। భరితాం
తఃకరణాంత్రిలగుచు ప్రణమిల్లినన। యిన్వరుపురను
౧౬౭ (గు)ప్తిచెరయగ। పరిరంభణమాచరించె పరమప్రీతిన్॥
వ॥ ఇత్తెరంగున నెల్ల వారును బలదేవున్ గాం
చిరుశలంబడిగి రయ్యాదవపుంగవుండు సదుత్త
రంబిచ్చిరెను పోయి పెక్కుదినంబులయ్యెనని యు
గ్రడించి విష్ణుం దరన ఋషులంబుటవునా ప్రియసఖున్
౧౬౮ లగదాయుద్ధంబను సంధించుట విను నువచ్చితి నని
యెనసత్తురతున తుండును భవతున తుండు నుగద
లుసేతులనయ్యుండనతనిర్ణ శౌరి భక్తిన్ (బ్ర)ణామం
బులాచరించిననతండాదరించెనప్పుడు కాంతేయా
౧౬౯ (గ) ఖుండు రావాన్నే యుతోంశనన్న దమ్ములయిరువు
రయొత్త(జ)పారుసూడు మనిపలికె వారట్లు గదా
యుద్ధంబు నకు సన్నద్ధులైన తెరంగునేరింగిం
చిననతండు వెస్సరాకయ్యనియను మతిసేసె నని
౧౭౦ యుట్లు సంబంధియుండు ధీవితరా (ప్రు)ని కెరాము
నియూంగమునంబుసెప్పె ననవినితదీయ (ప్ర)వర్త
నశ్రవణాకుతూహలాంయత్త చిత్తుండై జన
మేజయుండు వైశంపాయనునకనట్లనిరెయు॥

౧౭౧ తే॥ అభయవానిని సంగరలోవెలుగ సమయ। మున వా
లాయుద్ధు దేలించి మరవారలుండు। పాండురాజ
సూనులరాంద పత్స్పాతి। యని విర్గాటూది బంధుల
౧౭౨ వినగ బలికె॥ క॥ వారిరౌరు గని చక్ర — లుంయుమను।
పురుషర్షభుమునాంతెరుంగ బోంలునెయ్యానిప్రర
రతవిన బూంశటూంలక। సరస్వతీతీరమునరు
౧౭౩ ఋనిరెండు బుద్ధిన్॥ వ॥ వీంతెరుంగించి పోయి తన్నె
దననిచెప్పి వాసుదేవధర్మపు(త్ర)లాండంబరయింత నుపన్
బనిరెంన నిచెంటనా బలదేవుండు తీర్థయా(త్ర)నిర్ప
ర్తించిన తెరంగు నంచి మసుయోంధనులకు। గదాయు
౧౭౪ ద్ధంబగుటయెరింగిన భంగియు నతనికినాంతోనన
చ్చటినరుగుదేరసమరూరిన విధంబుసువివరిం
చెపుమనునటయువినివైశంపాయనుండుజనమే
౧౭౫ భయుండుయనశెల్పనియెను॥ సీ॥ వినుముననేం(ద్ర)యుపైధము
నబునియమ్మ ప(విత్ర)ంశుగ్రోసువస్తానదుత్తైన।దా
నావార్ణ బవమపదాంత్యమ్ములునుదనయిత్తా వెహా
(త్ర)ంబుదెచ్చులపకుబితబునులు। బుద్ధైననేనవి(ప్ర)
లనాంత్రసచిపులవలయురధాద్య్శపాంర్శ్వములగము
లుంరావించితండులప్రముఖ శైంబునసాంధనములు
౧౭౬ సంపన్నమాదవములుగాంగ॥ తే॥ దేరబనిచెనిట్లు తీర్థ
యూ(త్ర)ాసంవి।ధానమాచరించెమాంగనియె।మునుగున
రస్వతీమసాంబోధి సంగమ।స్నానమునకునుబని
౧౭౭ యెసప్తదమున॥ వ॥ అదిప్రభాసంబనుపేరన్ బ
రగునట్టిండుచనితీర్థసేవనాంబాచరించియుం
తనుండియుతతిపయప్రయాంణంబుల సరస్వ
తిచేరువన డచిత దేయునకలతీర్థంబులాంశను

నన్నపానంబుల నాసనశయన సంవాహనంబుల నుతనకర
త్నాంబరాభరణాదిద్రవ్యంబుల నవిప్రుల నతిప్రీతు
ల్ జేయుచు బాలవృద్ధవనితా వికలాంగులు ముఖ్యల్
లప్రాంయులను పరిశ్రాంతులైనవారిం దలదడమికానియు
లప్రాయులను పరిశ్రాంతులు నడపింపఁ దగు
౧౬౫ భేషప్రకారంబున ననుకరిరక్షితులు నడపింపఁదగు
వారి నిరోగింపఁజేయుచు నన్నోదకంబులొసఁగి
బుధులు తురుష్కతంబున రుచిపదార్థము లుండునవెంబు
బుధులు విశేషంబులు వివరించి చెప్పు
యుండాతీర్థంబుల విశేషంబులు వివరించి చెప్పు
౧౬౬ మునిన శైశంపాయనుం డిట్లని చెప్పెను వలనిశవని
రాజప్రభాసమునకుం జని చెప్పితిన తని నదివశాంత్తి
రతీర్థంబున శంద్రుం డుమహా(త్రి)దుఁ డనంతతృప్తుఁడు
౧౬౭ ర్దేశ్యుకానిగత వరదప్రదర్శనము వ॥ ఆత్రేయుడంతరంగింప
దద్దున్ని నకలశ్చనాదులగుసప్తవింశతిసంఖ్యల
చంద్రుండువివాహంబయ్యెనందు రోహిణిని పొత్తి
వలనుండి యొసఁగుటఁ జేసి తదాసక్తుండై సకదక్షు
౧౬౮ నవారు నుపగన్ బొంది తండ్రికడకుఁ జని చం
ద్రునిం దాన్యయం బెరింగించి నాదప్పు త్రిబా
పతి చంద్రు నితోను సద్దించియు దిబాల నద్రవ్యంబు
చేనితింకని ట్లు జేసి తేనిం దయుకపింతు ముమ్మాయు
౧౬౯ ఇరిస ముండవైవరింపు ము నుంయు నద్యాయదె
సనానాదరంబు చేసెయుత డుపెండియు దాం
యుయుష్టపరిం చినరని యుమ్ము పరత్తుం డుకోపిం
చియుర దేవులున్ గోను మునికపింపి సనరోగాన్ కు
౧౭౦ న్మీనాథుండు నానాయుశిశలకుం డయ్యెను నిట్టు తె
వులు చేతనా తండు బోడిమిఖాలు యునుయు సొం పు
ద్దులు పసచెడ రౌదాన ప్రజలుడయుయుం శాంకి

౧౭౧ ననదినం ప్రకార్యమాత్రం బగుటయు నుసంద్రించి॥ క॥ దేవత
లమృతాంశునితోనీనేమి కేల్ శుదవై త్రినిక్ష్మ మునెపుమా
నావుడు తననెరఁగేరు డఁగా వారికి నతఁడు నెప్పె కారణము ఖ్యాఁ॥
౧౭౨ క॥ వినివారాతని తోఁ జ్ఞానీ దని ప్రార్థింపు చుయుఁడుదగ ప్రస
న్నం బై యిట్లను దక్షుఁ డఖిలభార్యాల్ బునులయుండను నదవవ
౧౭౩ లయుశశి సమవృత్తిన్ ॥ వ॥ ఇట్లు నడుపు ము సరస్వతీ బు లని
థిసంగమురవితం బైన తీర్థంబు ఖులంబుల నిష్ఠతోని
మగ్నుండై వల్లి బాంధుయుక్ బదిరోజు నుదినంబులు వరుసఁ జ్ఞ
యుంబునున్ ప్రవర్ధనంబు నున్ బొందంగల వాఁడని చెం
౧౭౪ డియుటయు॥ క॥ ఆ వదననవనసానాంతీర్థము నవతస్థానుఁడై
సుధాకరుడు ప్రవృద్ధిఁ బొందెఁ దగు ననియుఁదడవురుల
౧౭౫ శిజ్ఞావిపియును మ్ముగానాంను నితోందక్ ॥ వ॥ వనితలకు
విప్రులమనమానంబాచరింపకు మిరాయు నిపవితీని
జ్ఞావిపెనట్లు రాంపమోక్షంబుగనిచంద్రుండాతీ
ర్థంబునకుం జనితదీయుబుల సాన్నసంబున నవాప్
ర్థంబున తుర్ జని తదీయబలస్నానంబున నవాప్త
పాంతశరీరుండై లోకప్రభాసమానుండయ్యెన దితా
౧౭౬ రాస్యం బుగానాంతీర్థంబు ప్రభాసంబనప్రసిద్ధంబు నెం
దెనందుండియూరోహిణిరమున్నుండరిగి సెరమా
త్రవసించియుదరపానంబునతున్ సెరాయుదానివి
౧౭౭ శేషంబాచరించింపు ము॥ క॥ త్రిఫుదనగాబుదుదన్నే॥ కలు
దనగతపస్విసంతులు కలరావి ప్రత్రిఁతయుముఖా
పాలురతుర్ గ్రతుదీప్యులానన్నిద్దే నుగనాకుల బడసెం॥
౧౭౮ వ॥ పదసి రామొత్త పత్తస్తు నెదనయోనిరక్షితులు నిబుస్త్రా
రయుగుత్రితునివంచించితారాజో వులక్ దాలం గనదచికొ
నిపోవువారుగాపాపబుద్ధి సుతునివంచిరాంసమంయం
బున జోరువునెసెక్క పోరంబుననన్ దప్పయంబున దాలం
గనబోయి ప్రమాదంబునత్రితుండునూతను బడినయ్యు
రువురు నతని మరపెట్టుం బిద్దేను వులగానిపోయిరక్కు

ఇక్కడ గ్రంథపాఠము లేదు

తులసీపర్వము ౫౨

కుమారుండు నిష్కలంకైయున్నయునదమానంబునందు
దిస్సోపమానంబుజేసి నన్గాం నియోదురితంబువాంతు
నిలంచియుక్ష్మసాధనంబులకున్ ప్రతివిధులు సంకల్పరూ
పంబునసంపాదించుకొని తనువానరించిన దేవతలు స
సరిసర స్వతీ విలంబు
... సివాం విఘ్నాంగంబులుగా
... పంబునసుద్దతంబు వైయూ సవనపతి నుద్ధరిం
వెనంతున్ సురవరులు వరంబడు గువు నువయి
న వ్యర్థంబుండుటే వినుడుపస్వ శనమిందుచే
సినరితంతండు వదయు వాడువుపాంత సోవుపానవ
లవు వరవు నాంకదియు నుటయి వారలష్టు లవు
సంప్రీతిత్వైనిష్ప్రదివితి బునిరి వ వ అష్టయి యున్
దర్శనంబుసేవించివిశనసంబునకున్ బునితొ నతీర్థం
బువిన బాతులకున్ బాడవూ పతనశింబుగాం వున
విశశంబనన్ బరగె వురియు సుభ్యామిశంబునకున్
రొనదియు పురొ గతశతన్ విశాలభూమియు గుల
భూమిశంబనా ప్రసిద్ధంబరొప్పి పదం పడిగం ధర్మ
తీర్థంబునకరిగెనదివిశల్యవసు ప్రభతి గంధర్వ
పక్షిద్ధస్థానంబందుండె గర్గస్త్రోతంబు నకరిగెన విగ
ర్షుండుగస్వ్య నిసేవి తుండై బిరవాలంబువసియుం
నగ్నోటు గదవియా నీలాంబరుండు ...

విశసనము — విశల్యరము యోను	గదాపర్వము ...
తీర్థయాత్రలనుగూరించిసం	స్వతంత్రముం ...
సూతవుకుయాడవశేన	నళనసం — ఆని
	స్వది — ౧౦ — ఆ
	తరవు — —

నిసుము శంబు తీర్థనము నకు నైస బునతంబునకున
గధసివి ము నవువరల సు బునిరొనాంగ ధర్మ ము నునది
వానురె స్థానము మవ ద్వాక్షి సకల సురులు ... న
కందు ఫలంబు శవాసుకె నభిషేకంబి రందుండెయు
బురుండు నైమిశారణ్యంబు నకరిగెన రొనదద్వాక్షి
నరసు తిరుమనస్సు దూరం త్రైరుయుండెనైమిశార

ణ్యనివాసులగురులు సుల ఇష్ట గ్రుతుపు సేయన్ దాడం గిగనాస
రస్వతి వారల సంభావించు చు ప్రత్యేకములంగి పొరి నరతంబు
నసంద పనవివ్షం బరొప్పి సభ్యష్టం బువిని విస్త్రి తుండ
గువు పాలాంతు ద్వ్యం ధాత్రిద్ధం బుగొనినియూండి సత్వ
సారస్వతంబుసరుంబెరాంరొంనస్న మవుంకర్యాం దసుప
మునివ సెయుంపదాక్షి నవినసంభవుడు సత్రుంబున
నైమిశారణ్యము సులంయాగంబున గయు నిత్రతుపున సాధ్వ
లకునధవరంబుగవసిష్ఠునిస ప్తతంతుపునగురు నిసవనం
బునము వెంతి యుసైక్యమరియూ పర మేష్ఠియాగంబున ప్ర
మవత్సు స్థరాదుకై న

... నిసంభావనవ
సారి వేషంయు స్వతైవ రసవతిచని దేవము ...
ద సెనష్ఠు సప్తాకారంబులనా సంయుమియాం క్రమంబు సర్వప్ర
వర్ణింబుయునది సప్తసారస్వతంబనన్ బరగెనమ్మంతను
నిశరితంబులు మరియు నున్ గల వాక్షరసకరంబులాంత
సర్గింపుము సేయుతమునరసవతినవగాం వానముసేయుయుం
దనవేయు సొరుద్ర దడపు గజిరనీళ్లం దగా బూడదన ము
శుక్లము నిగరమించిన పల్లవ సరద్యుత్తమునేయునది సప్త
దముల లందింతుదిసప్త వారు మరుధనంబు నకు సంఘ
నసస్వారణ్యం బైనవిను మొక్క నాంశత్తి పసివేల్కాయం ద
... లుగంటిరూరరసవు గారి సనత్రింబియ తడు తప
పము సిద్ధరాత్మాపాంగ ఇగముఠెళదా నసంఖ్యాపమొం
... బురులు భీతి బునిరిశంబు గానువచనియుం త
యునెరింగించినగ్దేవుండా బూడేమొంతముపొవిక
రిగియుదియొంత యివిశేష్యంబు తపంబునసిద్ధియుష్టిదియో
నతిసం మట మూసుకు నిపరితె తనయుంగులుంబు ప్రే లన్గెల్చి
నసంబు ధన్యంబు గారి ననాసంయమిసి స్వవదితం దపు
సెనాం మంబు సేసి ... త్రైవమునుదలపడివసపస్తగం బుల

తుసు నేడు గదయును నేవం కర్మ షలదుదవు సకర్మ ప్రదుండవు నేవకరు
నా నస్న గావుము భవ. వ॥ అని వెంయు నసేకప్ర హారంబులన్ బ్రశంసిం
చినన్ ప్రసన్నుండై పశుపతియుత నిటిలపతి ప్రభావంబక్షీణం
బుగా వరంబిచ్చి చనియె నమ్మహాముని నల్ తనంబు మానిన
బుగంబుల సంత్రాణంబు శాంతంబయ్యెన్ నష్టి మహాత్ముని
బుగంబు కుండియా సీరపాణి
వాసంబైనయా సప్తసారస్వతంబు కుండియా సీరపాణి
మోచనంబు నరున్ బునిరెపె విసువు తొల్లి రప్తు రాము
చే బుచ్చినవు పోదరుండ సుంయుసురతలపు నుకయెుక్తత పస్వి
నెల్లన్ దగిలిన నది పుష్కరాకు న్నతండు వేదనన్ బాందుచు సప్త
నియా రుచు లు సరస్వతి తీర్థంబున శుక్రుండు తపంబువే
సినచో వరదు బాష్మ్య నిదురితంబు వాంయుననిన నమ్మహా
సుదరనామధేయుండగు నాసంయు విలయ చటులెన్ బునిన
నక్ర పాలంబు ముక్త్రంబయెన్ దానన్ జేసి కపాలమోచ
నంబున్ బరగు నప్పుడు గదలి పద్మాదకంబున కరిగె త బి
శేషంబు వినుము గాదిర్య సుమహా రాంబు నాడుకు విశ్వా
కుమారుం
మిత్రుండగు నాతండు ఆ॥ తం త్రియెుక్క సకలద్యా త్రిశుద్ధైయుం
డ, దనబుమున నమునకుదండు వెష లి, యురుగునె తపసిత్రునా
శ్రమంబు నపొంత, విడిలురు పరిజునములు వినయమెడలి. వ॥ ఆ
జదుదుర్గయంబులాచరింపుచున్నా ము నిపోషించి నిఖ
వెయామధ్యే సు పు నాలాత్రింవాయాబలంబు బుదు పు మునిని
నది మాహాత్మ్యంబున నచున్నా వవాళ్ళినప్పోరా రా
రులగు వీరులన్ బసు పవారలారా బుదరూధి నిమడియుం
బినశేషించినజు నంబులు పలు గదలన్ బారె నల్లుడురవష్ట
బాంధవులనాత్మ్యసైన్యంబు బూబియుగ్రాధి నందనుండు
దపక్షత్రియెుల్ల శత్రులవండెసు నెత్తుగుటె రింగియలా ప్ర
ధూదవంబున న దపంబు సేయుచుండదానికి దేవప
తివిష్ణుంబు సేంసు దురియును నియమని త్రుంత్రై
ప్రపేత ప్రావ్యాంక్ష్ణంబు వదసె నత్రి క్షంబున సుండా

యాంబలశ్ర త్రుండు బదరిశాస్త్రఖంబు నకరిగె నందు తాఙ్ఞి
బతుండ గసు మునింద్రుడు॥ కు॥ ద్రవ తరాష్ట్రుండ సు వరణీప
తి దగన్న నదుంకరించి పలికె నగ్ర పా, న్యితుకై వెబావు
మెు నవెన్ సు, శుల తనరవూంస ములకతనికెన్ కేశాం
తర్ణ॥ వ॥ దానన్ జేసి॥ ఆ॥ నరత బడిన యుడ వితెరగు
నవతనిరా, త్రుంబు సకలబుంతు సమలదయము
లు॥ సు లింరు విన్న నరెపెనగల గియాబ్రూపతి, యత్రపస్వి
పావితరు గు దెంబి॥ వ॥ దండప్రసావంబులాచరించి
పెక్క భంగుల వినయంబుల శ్రీతన్ దేవ్ము మున్నద్దేసుని మత్తం
బగదుర్గాదగాంబుల నింత పుట్టిటన్ జేసియా సంయ
మి తెగనేకద్దేసువులసె సంగదురితాపశాంతి రెపె నట్టి
నష్టబతాత్రమంబున సుండరేవతీరమణుండుయు
యాతంబునను బుడియె నందుయయాతి యిజ్ఞంబు
నష్టాబునసముంయుంబు నపుల్త దుస్థా దులందెంచునది
యె విప్రుండుగారె నదిరెప సు సరస్వతి సం పూర్ణ
మ నోహారంబుగానె సంగుచు వచ్చె నయెున్ దనగ
కదలి వసిష్ఠాపగా వాంబు నకుస్ బునిరెపె దప్ర దేశం
బుననడాల్లి విశ్వామిత్రు గాత్రమంబుతండు వసిష్ఠు నెడన్
దపో విష్ణయత మత్సరంబు నన్ గుపితుండై॥ సీ॥ అత
ని వద్దింయుటకై సరస్వతి పదిదలచిననా నది తప్పగాం
బ, సో మృవేషంబున బుసుదెంచి నిష్ఠల తరొప్పైపనితపు
మందు నిననమ్మునివసిష్ఠు, గా నిరమ్మునాంకడకెనిపం
పెబంచిన వారలికు పుతపోవైభవం బు, నను భయ
ముందుచు నరసాత్రుంయరిగి వసిష్ఠున కప్పునిచ్చెప్పె తెలియ
నీ॥ తే॥ నాతడవా వ్వానికి నిట్టలనిరెపెనన్ను, నీవుగాంపో
కతక్షీ నసకుకాపు, మిప్పుననగ్రాంధి సు తుడు తదిప్పస
లుపు, మింయుకేనియు సుకాంతకయిఘుడైనదు॥ వ॥ అని
యరుసు జ్ఞాయిచ్చినసరస్వతియత్రపస్విదనవేరుడనె
కషుడు బపంయుపత్తంత్రయుండగూలాపహార-

కాంబుచేసి నప్పుడత్యున్నతగానిపోవనతంతాతరంగ
౨౦ గళ్లన్ బ్రకాశించిననదియును సంప్రీతయగుచు నప్పుడం
బ్రవిశాలమతుఁ డగు సన్నిహితున్ జేసి సనతనివసించియుం పన
గ్రాదిసుతుండు సాంబనంబన్వేషించు నాలోనవంబించి
యాప్రవాహంబునస్తునిన్ బాలంగించిననఠిగవిశాల
యూప్రవాహంబున నిశాపించునటయును
౨౧ మతుండు శైలాంతవాహిని వగుచు నివసించునటయును
శైవతసరంబాతటనిజైతన్ సేవితరత్నయుండై సంతసత్తే
ధనంబు నఘున్ గాంచరు ముసుమేశంబియజ్ఞరవ్యయా
౨౨ లూరించితేం అప్పుడానదినడగివారతీరంగులు తెలిసిని
బుయులుబలవాంనదేవుబెం నజ్జుదురవ్యవారలు నా
౨౩ త్రభ్రతియానసలిపెరిపావనసాన్నవిద్యులు అప్పు
డుకొందరు బ్రహ్మరాక్షసులప్పుసులకున్ బ్రాణమిచ్చిత
మపేసిన విప్రశ్రేష్ఠులకు బునాపమానదుష్టాత్మ
నాదులగుపాతకంబులువేరవేరయుపన్సించియే
మిరుపుడవసియుంబియున్నారము మాతునిష్పత్తియను
౨౪ గ్రహింపవలయునసుటయువారలాపనినెసరస్వతిన్ బ్రా
ర్థించినమ్మనదియరుగానదవలననజ్జతెరంగుపు
రుంగున్ గావుననిగూఢంబుగానరుగాదనలోనివిక్రె
పూతానిదీనమజ్జనంబు సేయుండనియునుమతిచేసి
౨౫ అట్టిలములఘటించియా బ్రహ్మరాక్షసుల్ తనుపుల
రపవిడిచిదుర్భరులగతికి బోయిరప్పులతిగా
ఢమైయుండున్నయరుణాతెరనెరింగించిరుమరపతియును
౨౬ విని తానుసర్వసంబుచేసి నవ్వించినముచిన్ బంపినపా
తకంబుతొలియస్నానంబు నన్ బాపికొనిరాఘునపు
పుణ్యతీర్థంబునపుండిపరంతాలధవళుండుసోమ
తీర్థంబునకున్ బునిరాజనదిజోముండురాజు
౨౭ సూయంబుచేసి నమోంటలచేదననిమిత్తులుపుష్య

బునకునిబుసేనాధిపత్యంబునకునభిషేకంబుసేసిరతండు
తారకాసురుపైనయగురులన్ దెగటార్చినప్పటి బుగనాది
వృత్తాంతంబుకారవవంశజుండవగునీకువినందగు
౨౮ గుజ్ఞపుదనాకర్ణింపుమట ఆ. వారుడుతగదుభీరము
గ్నియండిదినవ. హిరంబుకాలకుమనతెరుగజాలునర
డువనుపదానిసగ్నిగంగాగర్భ(సూతముగనెనప్పుడు
౨౯ పవరన॥తేజోవంయంబైనయాంగర్భంబుగంగవాలు
వన్నగంబుమీదసముతనఘ్నంబుచేసిననతనమ
యంబైరశస్త్రంబుంబునవగ్ని సన్నిభుండైనకుమారుం
డనగెఖ్యనయొనదమెలంగునపుత్తికలక్ష్మూర్తి గనిపు
త్రార్థినులైయుండరునొక్కవిదుమాకాడుకనిపలుకు
౩౦ చుర్కరతలంబులనెత్తిరఖుడయాన్పరు వస్త్రలుచేసి
ననస్తాలకుండువం దునిమ్మంబునైనయాననంబులారు
దాల్చిసకలమాతలస్తన్యపానంబాచరించుటయునుపు
విస్మయప్రమోదభరితులైవారలాశిశువునేప్పుడునొ
౩౧ దనునిభరఖుంచరిచియుండుగాంగేయుండు సురలకు
స్కందుండు కార్తికేయుండు నురరాజుశరవణభవు
స్తుతిమునుదెంచికాంతలక్ష్మాదనసురగణంబులు
నిర్వర్తించికొనియొద్దకు ఖుదేశంబునదినమునా
౩౨ ఖ్యానంబునకాంతరంపమంయంబైయయుండుము
వినుముక్కుమారుడుత్తమమునదగియెడుదపమందివారకుగా
వర్ధనముండె సుధాత్రపయిన్ ధనురాగమములుసుత్రంతులు
౩౩ దనుకాలువంగర్భ. వం. శక్తినాదక్షమూరున్ కూమము
వేశ్యనిర్వతుండుమైలకస్పకయున్బాసుసుప్రహ్మప్ర
బలపరాత్రవంబులునానాప్రకారవదనశరీరంబు
లున్ గలుగుప్రమథగణంబులుగాలువనయొనడమున్
బునుగంవెనపుడుబ్రహ్మవిష్ణులునింద్రాదిదిశాపాలకు

లు నరుద్రాదిత్యవసు వృసుప్రభృతి సకల సురులను గరు
డగంధర్వ కిన్నర కింపురుష సిద్ధ విద్యాధర యక్షాది దివ్యులు
ను మునులును పితృదేవతలును నప్సరస్సులు తత్తేజోతంచి
తరిమూర్తి వంతంబులైయోషధీ సరిత్సముద్రంబులు నరగు
దెంచెనట్టి నిజు దర్శన కౌతుకంబున ... యమ్మహా
సమూహంబున తన నభి ముఖుండై యోగవిలాస ...
డగు నబ్జాలయుం డురాననన్న లక్ష్మీ పుండు వీక్షించియంతగ్గ
బున నతని యమ యు గంగయు నగ్నియు నుండ నన్ను
బున నధికుండు గాదలంచి ... నక్షత్ర ...
సంభృతన్నెవా ... ప్రవంబు ... అనుమండగ
నమ్ముఖు రుద్రునలత్తముని నిట్టు దలప గన దియు
జునవుని ... గాని యుష్మాలుండుయో
గకుశలత మెరయ ... మూర్తి చతుష్టయంబుదాల్చియ
మ్ములు పరియె ... నిజా
రునునట్టి తపస్విమానసు లైరక్క — మారుండును ప
దంపడియొక్క రుండై పొలిచిన విభవ నప్పుడు ...
చగంగయునేకశి ఖియునంబిక యు ... వత
స్తరవినయంబు ... మారు
రుచిర ... మూర్తి ... గురుత్వవిఖ్యాతికె నెడు గాంగ
నిమ్మరసియుదాత్తమైనపదమన్నన తండ్రియంబెలవు
గగ ... దేవ ... శగుటచేసె చిత్రంబున నదిలపొ
సెవిడు చేవసేనను బతిం ... కంచు నిశ్చయించివా
రలవీక్షించియు ఖిద్ధం ... నవిన దేవి యను బవి
శత్ర వరుణాదుల గుమే ... ఖునకుం
బూపిన ... యుల నియమించిన నయ్యు
మర వరులు నక్క — మారునకు నభిషేకంబు సేయు
దమని వారి బాసనుం బురస్కరించుకొనియెజవా రు

ను దోడనయరుగుదేర సరస్వతీ సమీపంబునకుం జని సకల
రత్నమయంబగు దివ్యభద్ర పీఠంబు వెట్టి సంధానస్థాపతి
పుణ్ణసునిబిడ ... సాంకారవంబు నిర్వర్తింపనే
... విధి కౌశికులుల్లనుగా నయనెమరి ముఖ్యవ
లభిషేక ద్రవ్యంబులు సారస్వతజలపూర్ణ ... నవ
కలశంబులు సుధరియించి గంధర్వాప్సరో గణంబు
లు సంగీతమంగళంబాచరింప మవహావము నిప్ర ...
వామ్నాయంబులు సెలంగ నమ్మాట్ర సరస్వతీ ... ప్రపుఖ
పుణ్యాంగనలు దేవనలతో సేసలాలు ... ఖికేంచిస
పుణ్యాంగనలు దేవనలతోడ సేనాధిపత్యంబునకుం బట్టంబు
వెట్టాదంబున దేవతలు సేనాధిపత్యంబునకుం ...
గట్టి రితాద్భి తల ... దేశంబునందు దేవతలు జలాధిపతి
గట్టిరి ... సెరభురుణాభిషేకం
బునకు వరుణునభిషేకంబాప్తెన ... భవ
బుకంజెను ... కాభిషేకంబాప్తే ... వంశ ...
నమున గావుదవానరముల ఖువశా ...
ఖ ప్రభృతులగు సకల ప్రభృతులు సుఖద ... మయును
... రులరుందు రూపగుణ బలవిక్రమాధికులైన వారి
శరులలరుందు రూపగుణ ... దండధర సమాను
నెరింగి శ్రీ ... సంక్రందన దండధర సమాను
లగు ... వీరుల ... నొసంగి వారలు బెరసివర్తింపుము ...
దగిన సేనాంగ సముదయంబుల నప్పుడు ...
మూలబలంబుగా నప్పరి ... లంబుననుబ్రాహ్మణ
... యుద్ధ ధరులు నవివిధ ప్రకారాయుద్ధ ధరులు గు
న గుంగ ... నిరంతరం ... ముదాయుతులై సైనికులు
న గుంగ ... శతం ... శత్రుభయంకరుల గు
మెరసింయుల్లసిల్లిర ... కలతో శత్రుభయంకరుల ... పుర
సమూహ ... పురసురులైపొలిచిరట్టి
భూతలగణంబులు ప్రభా
... కరుండు ... సవరని ... ఖుదుమునువా
కరుండు ... పరిగా ... యు ... వారి
సపుండ సుర విధ్వంస కరణాపరిగాత ... యు ...
ఖలవర్ణనేయ గువ నవ్వుల యును గ ఖుయపుడు ... మా

మాయని వెలిపట్టు దోయని గంగయు జ్యోత్స్నల సద్దామమలరు
కమండలువు గురుడు, దీప్తదండము వైనతేయుండు మహి
౨౯౭ తమయూరంబు వరుణుడు దారరూప, తేజమైన తాప్రయుక్త
భుజము సనత్కుమారుడు, దర్పితో తాపమును శతదళవిష్ఠ
డు, ననిత త్వష్ట ఖనంబును నసముసమరు, జయవలు
౨౯౮ మేసగిరి ప్రీతి నాపృష్ఠస్నాఘ్ర నరుడు, ఇట్లు సిద్ధస్వరూప
దీపితుండైన యతని నా పావకమూఖుబునాశంకరుం
డువినిరివిభవంబున కునా యూసంబున సమరవిరో
ధినాశంబు కావించుటకును వలయుననితలంచి భూల
భయుంకరంబగు మహాసైన్యంబు సమర్పించె నప్పుడిం
౨౯౯ ద్రాదిప్రముఖ బలందారకులు నిజబల సందోహంబు
లతోనాబహార్లరబ్ధమానున్ బరివేష్టించిరి కంఖ్య
నావచ్చేరేపు మత్ప్రముఖ తూర్యంబులు ప్రస్ఫుల్
బిక్కటిల్లన్ ఘోరతూర్యంబుల్ చెలంగె నప్పుడు
మహాసేనరున్ — — — —బతి అత్తెష్మ — — —పాసే — —
౩౦౦ నుండు సుర— — — —ములు జ్వాలలన్ బుటాంచి పింతే
వరిసెనియు బం — — — పసపు చెరుపను వలసియున్నయ
ష్టేబలితంపు . . . . . పగరన్ బరిమాశ్రైద ననివరంతి
బినవార . . . . లుబమాలు ప్రమోదంబు
౩౦౧ నెందిరి — — — — — — — యూదేవసేనయూచిన్
వన్ శ్రీలోకం — — — బులు నునాదమయుంబు
లయైసని వృద్ధం బునవిశాఖుని నుత్తమప
దస్థుని గావించవిరించి వైకుంఠ త్రినేత్రాదులు నిజే
చ్ఛన్ బునిరిపదంపడి యుత్సవంబుండు దేవతలు తార
కాసురునివలన్ గలంగియు నిరోధింగిరి కుబల

యుతముగ నదబినగస్త్రవింయుండు నమరకద్వైతన్ బలములతో
నగ్గలికనెదురు నడరెను దనుజులంతయు గమున నర్క కుంపుబ్రండగ
౩౦౨ మయొప్పెను గ్రౌంచ్చ ... తన దారలు తాను తారక, దనుజేం
ద్రుడు తారకేయుదాశిన సమర్థ తాశ నగ సమ్మద సంపాదను
౩౦౩ ద్గుణు నతండు శక్తి ధరియించెనలపాతు, ఘత్తాపృ వానేయు
సాధనంబున ననేకశత్రులు ద్యవించినానా దానవ ప్రతరం
బులన్ బడలుపడన్ జేసిన నుల్కా సమాస్త్రంబులన్ ఖేడ
గులమైప్రాతబంధంబున వీరారావంబునాంవపాంల్గి
నది ప్రయోగించి యప్పవార్థుండు మహాంత
దరులగు దనుజసేనాపతులన్ బాలి
౩౦౪ యుండ నని లింప సైన్యంబు సంరంభంబున నద్వైతన్
బలంబులన్ దెగటార్చిన నట్టి మారుండు ప్రతాపం
గంపనా శక్తి పగతురన్ బిలుకు మూర్తి ప్రస్ఫురన్ గర
౩౦౫ తలంబున నకు వక్షుపుచుండ నత్తారకుండట్లు తమవా
రుసముసిన్ సప్రాజ్ఞుండై యుగ్రవాలు నిన్ గిట్టి బెట్టే
దంబగు నతని శస్త్రాస్త్రంబుల తాకున్ బడియె నిట్లు
ఘంటంబు మోకానియా కార్తికేయుండు వెలుంగె విబు
ధులు ప్రమోదంబునొందిరి పదంపడి, తుంబవి హాదు
౩౦౬ ధులు ప్రమోదంబు నొందిరి బలవదసుర వధ్యుండు బా
కుబానుదనిరెడు, బలవదసురవల్లి ఖర్చుండు బా
ధింబున నము, తుర్వేలు క్రౌంచపక్షితాత్రము, బలి గ్రుకై
౩౦౭ బుగము వెళ్ళి భయము మందంగన్, ఉవ, దాని వినియమ్మ
మహాసేనుండు, ముడిగి మిన్ బాయుమ మహోగ్రశక్తినిమా
త్రిన్ క్రౌంచంబు ఛేదించెను, కృష్ణుడు గర్వంబు వచ్చి మూర్ఖ
నినరక్తైనా ధుదత్తైన్యమున్, గడువేగంబున రూపుమా
పిము నిసంఘుంబున్ ప్రశంసింపబె, ల్లిడరెన్ని ఖురర
౩౦౮ దుందుభిధ్వనులు పుష్పసారము పారగన్, ఉవ
శ్రీ జ్యవనానందకరుండై విబుధయు భాసితయు
శంబున నెసపైనట్టి ఖిలలోకసంభావనీయుం

...ష్ణుఁ బునిచరితంబాతనిశంబి కృతార్థుండవైతివి క్రౌర
వాన్వయపాలన యీ బలదేవుని వృత్తాంతంబు వినుము తండ్రా
తీర్థంబునఁ బ్రతిష్ఠితుండై నకుమారునకు ప్రదక్షిణంబు ప్రణా
మంబులాచరించియందరి పెద్దలు కుమారాభిషేక ప్రశా
[illegible] రంబుసెప్పఁ బూవుల వందువునె సిఁ(?) అగ్నితీర్థము నకు న
రిగి నయ్యెడ దాక్షిణ్య గ్నిదాగియున్నయ పురులవధ్యుతే
గుడెంబికాంచి రిద్ధర మాగభ్రష్టసుత్రైనంబునత్తనిమూనవేంద్ర
[illegible] స్థలికుశాపంబునఁ బ్రాపింకు సర్వభక్షకత్వంబున నతుఁ
బాలకతాలంగి నయ్గ్నిదేవు నట్లుగ నితరి సి బ్రహ్మాది
దేవతలు నతని నెవ్వయి యత్లు నుసిచితారు నిబుసరా నం
[illegible] బునకు బునునష్టుదత్తీర్థంబు పరిమాపావ నంబని
తత్సలంబులఁ గలతన్నాసుత్తైచనిరంబునందియర్ర్కామప
లుండునారవతీర్థంబునకుఁ జనియెనందు కువేరు
డుతపంబు చేసి ధనాధిపత్యంబు మొదలైన వరంబులు
[illegible] పడసె నచ్చోటయయెప్పడగదలియతండు సీంబదరీపాపా
చనపరమతీర్థము నకుఁ జనియె బదరపాచితనయుధాక్షి
[illegible] వతిరయసునదియింద్రుండు పతిగాఁగ ఘోరతపంబు
నేమున తడువసిష్ఠునింటూకలితివచ్చి నయినంతయ
ష్టు పండాదులిచ్చి బ్రహ్మతో చేరి మత్రాప నీకిస్తునని ప్పుడు
[illegible] ననష్ఠూనిచివాసగాన్గబలచుపనిపంపుడనినన మైలయ
నప్పగద్దూదధియుప్పురయగుగారవంటుతివనీవు పవ్వములునే
యిబ్బుమునిరొన్నిబదరిపలములలానితంబిసిసెన్నెయి
[illegible] తుల నుండెఁ ... ఆదియుసుర [illegible] తస్నానయుకఁ గలిత
షభిదానంబు నైపోయియు [illegible] ంచెట్టుయాపలం
బులు బలంబుల తూగూడ నెట్లంబి చవందు మర్త్యన్వి
పావంబు నకుఁ రావంవడవెందకియుఁ ననవరించి

నవతీర్థంబున నెట్లిన్గ్రవంబు నని డుబునవలంబు ప్రబ
లంబు సేంకుఁ జేయుతీర్థంబులు సమసెఁగాని యూరే
గుబ్బ్లు రింయు వయెన్ తీర్థంబులు గలయెడకున్ బోయి
తత్సనంతకు నగ్నిందూరినదు ష్టూతంబగునని యుమ్మగువ
తాక్షింధనంబులుగాని దిపాకంబు సేయఁగనుంగాని
[illegible] పాకశాసనుండచ్చెరువంది ప్రత్యక్షంబై శుభాగినీదు
నిష్ఠాతిశయంబునకు మెచ్చితిభవదభిమతంబు నిచ్చి
తినీతనువు విడిచి త్రిదివంబునకురమ్ము సర్వపాపహా
రంబ తీర్థంబు లోకత్రయ ప్రఖ్యాతంబవుందమని
యెనప్పవొభాగరయునాసుపు నోంవి బదనపువు
నొండారయ్య వెలసె నట్టి బదరీపాచనంబు నను
[illegible] ఇంద్రతీర్థము నకు నేగె నాం బలభద్రుండచ
టనూరు క్రతువులాచరించియనిమిషేశ్వరుండు
గనియె శతక్రతుండను ప్రసిద్ధి తూండనతులతప
[illegible] రామతీర్థంబు గదలి వాలాంరయుధుండురామతీ
ర్థంబు నకుఁ బోయె పలుమారురాజుల నెల్లఁ బరిగాని ప
రశురాముండచటఁ బ్రతిష్ఠైప్రాయుస్యే త్రంబుగానయ్యే డకశే
పునుపదశనంబయి నవాజిపేయంబులు నశ్వమేధం
బులు చేశంబులాచలియమ్మనింద్రునకు దక్షిణాసమస్త
[illegible] మైనింయమునెసంగెనందుండి

జనియె నదివరుణుండురాజసూయంబు చేసి
నపట్టి ధ్వరంబవసానంబునదేవాసురులకు సకలన్నా
[illegible] తసంప్యయుతరంబగు సంగరంబు ప్రవర్తించె ఆ ఆ
చటగదలియాతడాది త్యతీర్థంబు సేవనము న
కరిగెనా విశాలయుండుశ్రుతుపాసనజేయునిడు
డు జవలసాంఖ్యాతిరాప్రిపతని సుత్ర జియుయుండె

వ॥ వట వ్యాసపాయనుండు ను శుకుండు ను తపస్సుం జేసి జైమిని
యు దేవతలకైగి షడానదులకు నైత్రికుల నేకులయొద్ద న
ప్పుడు తపోయోగ సిద్ధిం బొందిరి యట నుండి సారస్వతంబను
విశిష్ట తీర్థంబున కేగె నా బలదేవుండు ను నందు దధీచిక్షా
క॥ అతిశయంబునైనియమంబులాచరించె నన్నిందు మూపరసా
బున తపశ్శక్తుండు శరంబిత దివిష్టు కరణంబున కనలంబ
నయును పున రొనవనిత ఖుత్తెంచి నదద వీయ దర్శనం
బున నమున్నివీర్యంబు ప్రస్ఖలించి నదాని సరస్వతి గర్భం
బుగా ధరించి యంచి పుత్త్రుగాంచి తపస్వికిన గొప్పసున్న
యంతన త్రపోధను కడకుం జను దెంచి వీడు నీకొడు
కు భవత్త్రీయంబు వలి దృష్టుం జేసి పాంచి తాం
కు భక్తి యంబు వల్ల దృపుం డు నేను వహించితా
చివి నిర్గై కాను మునిసన తండు వాని నెత్తుకొన
చివి చేర్చె కొని నున్న తనయుం డా నేను
క॥ సంతానంగనంబును మూర్ధాఘ్రాణంబు నుం జేసియా
సరస్వతి నాలోకించి నీవు బ్రహ్మ సరసున నాకు నియించి
తి నీవు పుణ్యనదులయందు మేలు వని సంస్తుతించి నీకు
లంబుల దక్షిణాం బు జేసిన విప్రదేవతలును పితరు
లును గంధర్వులు నుదల్లు లుకా గలవార నీయు
సు ప్రసిద్ధి యుం జి మూరుండు నీ పేర సారస్వతుండనం
బరగు పదంపడి పదంపడి పండ్రెండేండ్లనావృష్టియైన నయ్యా
పదం బొందకుండ వేదంబు మునుల రక్షించి వేదా ధ్య
యనంబు సేయించు నని చెప్పి యట్టుంచి న సరస్వతి ప్రీత
క॥ యై తనయునికా ని చని యున్న కాలంబు నకు దాన
వులకు సురులకుం గలవాడు గలి గిన బలవిరోధియా
యుధ నిమిత్తంబు మునుపరించుమ పెరో దెరాని క
ను నప్రవర్తించె వర తా తు కమలరం వచ్చె

చేసి — పదము లేక చెప్పించెను — రక్షించియు నే ప్రత్యే కదము
వధించయుం ప్రకా సం శ్రీలఋషు మాడపలా —

వ॥ కొని గంబించి యాగవులెతోడ మున్న వడుయమాలత తండు
దధీచి నష్టులు కదగతుడ నా యుద్ధం బులకగ దత్తు తర్క
బుని వేడు దాత దధీచి గురుతరాస్థి యౌనోఖృవిల యుమై భరి
తుండని యింపగణ ఋమౌ మోయి వేడిన సవిపాలకయుజైన తండు
క॥ ప్రీతి తో నిజ్జ ను మనుఇ ప్టి మైయుత దవస్థిలోకంబున వరిగ
సమరవరుండు సుర దదస్థులవ క్రాయుధంబున విరచె
నా నా సారస్వతుండు ను దాపరశనా శనకంబగున
నా వృష్టి సుదుర్ఘటముచరితంబునం దస్త్రీ నేని సిద్ధయన
వ॥ వేయ తులవిద్యా విశేష కలితంబైన గౌరవంబున శిష్యుల
బుధించియుంచి నయరుపడి వేవురు మునులు సరస్వతీ ప్రభా
వుని తం బగు నమ్మంబున రక్షించుచు వేదంబు చదివించె
నా రసవతి తీర్థంబున నుండి యా సం కమలు నాండు పడిఋ
కన్యాశ్రమంబున కుం జో యె నయ్యేడ గగనవంశవరుండు
క॥ గురుతియు గుతపోధనుండు తేశ పరమతపమును నను త
కన్యబడసి పెంచి దివమున కనునేగ సద్ధితపశ్చరత బూని
పతివరింపంగ నొల్లక బ్రహ్మచర్యముచు నెవ్వెంగి యయ్యా
వ॥ శ్రమమున వసించె నప్పుడు పదంపడియు శావంత వృద్ధస్రాము పర
లోకగమనంబు గోరె నప్పుడు తుంబుదల్లా సన్నివా
క॥ తుంబురు నారదుండా వనవిమునిస్తు నియోజించి వి నుపా
శి ప్రపాణా మునేరు నివనితకు బున్ను లోకము ప్రాప్తి
మునా పున నెంరుని పాంయు ముననైనసదు గియెతు
వ॥ వరువరింపు నవి నదకాష్ణి అవి నవి బుతపముల
నృపసంబులం దంబుగా గని ప్రియుదిరయుగాలవాంత
బుని వరించె నతడుసుదతి తోసమయింబు పవిని
పా నిరాధరణి పాలవచ్చి ఆనమయంబు నసేం

కరాంత్రిసహంహాసంయుయాదసప్త తినఘ్లు హంసి గ్రహం వతిర్యా
యాపభక్తనకతై వయోగంబు ననారాంత్రిమనో హారయా
వనయున పరమాను లేపనము మాలిభంబరావరణాయు నరాశ్వ
నమ్మినియునున్ శ్రీతుండయొప్పి నన్నాతి సంగతిసన్నిరి గతప్ప
ఆప్రభాతంబు నసన్నతంబి నియాతనిశీఘ్ర నియిగుతేతుకల్ప
రేయినేపాలగాంయునికిగాగబ వితెమె న్నార మదిపె ఘె
నలఘుచరిత (పోయివస్త్ర వగనిదివంబు నతుమావ (సు
ఆ తపహింపెనమ్ము నిమది సుప్తాంతపు వు ఇష్టు తపహింపి
యాంతర్ధసంబు నదేవపితల తపనగాపరుం క్రియొత్పన్నాడు
వసియుంచి నవాడు పంద్రెండువత్సరంబులు పురాణియం
బగునై స్రిపప్రవృత్తాపరసి ఫలంబు వడయువాడనివిన
ఆహంసుపు విడిచిదివంబు నకరిగెమరు వంశోత్తమయిబెథ
నారకపతిపతికలుగిండు పాండవులచేతఁ ణాంబు నవా
తుండగుపవినిమగమ్మనస్ఫుటతేజోవయుగుకవంత
పంచకంబు నతున్ గునియంథవిముసులన్ గురుష్యేత్రంబు
విశేషంబులడు సుయుయపారలత నికెజనిరియుబి
ఆగ ప్రభావతియు త్తర వేదియనియు నసమస్త దేవతలు
సంచుపరిపేష్టించి సత్రంబులాచరించిరనియు గుహా
నిమురుండసరాబుడుస్కంధ ఖసేనానికిం
రుక్షేత్రంబు సనావంబయ్యెననియెరింగించినసయేవేర
ముండలుండాభ్రావిరాజిరుండేమప్రయోగ సంబున
ఆ శ్రుతునదు సెనసుటయిసనా తపోధనంతిష్టి నిరిగసే ఇం
దు బుష్టుగళ్లనువెష్ట సుదువిద్రి దివంబు నరుగంగవల
యునని పుణ్యంబు నగారియన్నరపతిదుస్క సోనిం ద్రాం
పునసుదేంబితపెలయి వటు దునియెదవని నస్నా మనుభా
ఢిపతి దనతోర్చె చెపినగెచిగాసుమబనియెబలు మారు

[illegible] నడేవపతి వజ్రవెండియు సుల్లుమపావు సుండు నత నిఁ అను
నతపనిష్ఠ వదలి తనికంబు దుర్భసంగవర పము శ్రీ తినె సహవా
డుంగాగఁ నమరువెరిగ నిక్కంయ పచుచే సెంయాశత్రుడతబతికే గు
ఆరదెంచిరుతనితోడ వదుపు గుప్పేత్రంబు నదిరాపరారు
వైదేహంబు విడిచిన వారలకునిందు సమరంబుసేసిన
మన ప్రకారంబు నమృతికాందిన సమస్తభుజంతుపులను
రలోకప్రాప్తి గల్లెడు మనిపరిపేని జుస్నానంబు న తీన్ ఋనియె
నిష్టుప నసుమండియాశతపుఋండుసంభావనాతిశ
ఆహ్నయంబునకుగా విత్రుష్టేత్రంబు ధూతిత సుపునెం
యదుష్కృత్యములన్ దోవియుత నిత్యరిత్రిన్ దూతి
దినరునిదుష్కృత్యములన్ దోవియు తనివెర్దరిత్రిన్ దూతి
ఆ దయుమరపలస్తైయ తులగతినె సగున్ వు అని నిదేశిం
బినన్ గురునపాలవరుండుసున్ గృతకల్తుసుంచె సం
తోషింపెన నిచేప్పుటయునా ప్రలంబవైరి ప్రమోద
భరితుండగుచు మెలంగియుచే ప్పా మధూకాళ్లు బి
లాపిదధూరుహంసాంచితంబైన నిజపూర్వాశ్రమం
ఆగబు గసుంగొనియదియాచరించియాశ్రమంబనియడిగా
నయుప్పు సుపియెనిర్ దాల్చి విష్ణు దేవుండుతపంబు
నేసినచో యమరియు శాండిల్య ప్రభృతియోగుని
దసిట్టు బొందిరనివిని యుయాశ్రమంబున్ గాని
ఆప యూరితత్త్వదేశంబు నబహుపరివారంబునెల్లను
దెప్పాపి పెరమెత్త పుణ్యాప్సలం చె[illegible]దానితపంబు
నందుసప్తపలంబు నం ఋముని ఋనసవాతంబుగా
నాసేసుండరయ్యెనాంసమయంబున నప్పటి బెనో బుబా
కమండలుధరితుండునుకనకతాంబరసుజ్ఞానయాసుం
దరుండుసకలలోకసంచారిమున్ గలహప్రియుం

డుసునగు నారదుండు హేమదండంబున సుశీతపుండరీ
వు సుకనక పుష్పగాంధుల్ బాలు పుమెరయునేతెంచిన నెల్లి
వారును బ్రత్యుత్థాన ప్రణామంబులాచరించి సుఖో
పవిష్టుల్ శ్రీసుపరివేష్టించి రష్టి దేవమునిన్ గాంచియుం
—గాంక్షియా బలదేవుండు కుమురు వృత్తాంతంబడిగిన గరవే
వుదశయైన తదుగాంగేయుండుర్ గురుడుసుగణుల్ డు
—నెలునదు వరుసనన్నిదె గుప్త కౌరవ పృథ్వీనాథా వచుపరి
యుసు మూత్తులైన నల్పత్తి నల్పతు మారాదియోధ
వరుల సుల్ జెప్పి పడునెనిమిది దివసంబుల సంగ్రా
ళ్లిన సంగరంబు ససంతృప్త పరూపంబున నేడింక
—నెబలి నెదుర్యోధనుసైన్యంబంతయు సమయుటయు
నందు కృపాశ్వత్థామ కృతవర్మలు బ్రతికిపోవుటయు
నన్న రహాలుండా డిపారి ద్వైపాయన హ్రదంబున
సాత్త్వికులంబుల సంస్తంభించిడాగియుండుటయు పా
డవులెఱింగి సపరివారంబుగా నచటికేగి యవ్వుడు
—వ్వుబుజ్జి ముట్టి చెప్పి దంపువాటలాడుటయు వా
నన్నదనవియువ్వసు జువరుండు వెడలిపచ్చుటయు నిరుదు
వంగలగుపగతురు పెన్నిం ద్రుపాదివికానియుండ నక్కురుప
తియుశ్రు దన్నకున్నవాడ తనిపండిత సంఘుసరాచిన మెత్తు
—గావనియుగ్గడించి బలుతనికి భీమసేనునకునా వాద
మయొప్పెడు నెంతయు నైపుణ్యముల ద్రుత బలశౌర్యవిద్యలు
నపోల్లు భవత్సురు శిష్యులన్ సెరి దృతులగసుంగాన
దలపుచిత్తమునన్ మొలతెంచు నేని పొమ్ము తలలగదా
కలితూ శిష్యుల విహారము దారకనిరూఢి నెప్పుడుని
—గా వర అనిన విని యుష్మనద్రునిన్ దక్షుటువు సుల్ విడుకొని
యువలంబు డిక్కింయు ననంతర పరిబనులన్ని బుష్పరంబు

నకు బలావనింయమించి నీలాంబరుండు రథంబు సమీపంబున
—నిత్తున్ బుని సరస్వతి నాలోకించి బ అరయగ వేయుపుణ్యన
దులందు సరస్వతి సాటి సంపద లేనరుల కుగల్గుని జ్ఞాగము
నన్ బరలోకమునందు నే సరి దీర నెరనాడు నేరిన నువా
సవము బునొసమప్రదేవతా వరులు సునిందు మేల్వేశయువ
—త్తరు సంస్తుతి సాలు సిద్ధి నిర్ణీత అసుచుబలుమారు బూబు
బునద్వితపృత్తి మోదుపగెలు శిరంబున మోపె కాసుమూవు
శ్వేతసు నిబుమూర్తి విస్ఫూర్తి మెరయు నమ్మురారాతి
—పూర్వజుండురదమెక్కె వి విక్రియతి త్వరితగమనంబు
నద్వైపాయన హ్రదంబు నకుఁ జనుదెంచె నయ్యెడ తే
ధర్మపుత్రాదులు నసుయోధనుడు నతని గన్నతెరగా
బికేయుండు విస్మయం యుద్విపదులు నుశైప్పెనా తరుష్టి
—నన్నరేంద్ర కుంబురుడు వినియుష్టిను సంబుయు నవలు వు
బలభద్రుడు చనుదెంచిన నలఘుగదా స్ఫురితభుజు బున
హాయ త్వీసము జ్యేషులుదగు వంతు త్యనకున్ దెవివి
౩౦౦ గులకుస్తరణా షులుతార వర్లి రాబట్టి త అనుటయు నత
డిక్షిసున జ్ఞానపతికి వాలా యుద్ధుండు చనుదెంచిన నెమ్మ
నవు దెలిచెందె మూపులు దనరె మొగంబుల రెన్న
౩౦౧ దుతనయియు నత్వద్విపాద ఇట్లు బ్రతుండై యాతండు
ధర్మనందనుల్ బూచి శమంతపంచకంబు ప్రబూప
తియుత్తర వేదియనన్ ప్రసిద్ధంబైన పుణ్యక్షేత్రంబయ్యె
దప్రధనంబున నిధనంబునొందిన వారికి సద్గతియగు డద్ధా
౩౦౨ వంబని విందు మెప్పు పాలిగలని కెన్ జోయె దవసుటయు
నతండు ద్వైపాయన హ్రదంబాశ్రమలో నిదిగాబయెరయు
గుర్తగా వునన నమ్మ పతియుచకాని తదభిముఖుండై పోవ
దుర్యోధనుండు గదాకలనంబున పీఠంబున బాలు

పారమ త్త్రిగతేంద్రయూనంబు న సమర ప్రస్తుతంబయ వూ
నుండ గుమురు బు సునకుడు శంబు చేరి త్రము బు తూరవ్
స్త్రీనంబులు సెలంగ నట్టుపాండవపరివృతుండైయున్న
౩౦౪ యుదె నీ కొడుకు సడచియు మశ్న సమలి ఝాలుండై ॥ క॥
నిలిచి నసకలబునులు నెడ, గలసి మెలసి నిలిచిర పుడు
గదయు పసిడిక, త్తులము మెరయు నతని యెదురఖి, జాలు
౩౦౫ పాండవ కౌరివో మశిలిరియు జో వెద్॥ చ॥ కమగాని దర్ప
ముద్ధురముగా నతడిల్లు నుబాండవాగ్రణి, స్యనకు వదస్ చె
నంగగనఘున్ బవనాత్మ బుబూచు వేధ్ — సభ జన పతియంతకం
తకేయు సందడిగాడ నయి క్షణ్ముదెం చు సుని ఝ లైతని క్షల
౩౦౬ తబూచిన మేలబిల ప్రియంబుగ స్॥ వ॥ అనినభూపాలుర నెలు
నాలోకించి పాంచాలాదులగు నందు నందర సుధర్మ నంద
నుండు గూర్చుండ నియోగించి బలదేవ వాసుదే
వ సహితంబు గాదానున నాసేనుండయ్యె నష్ట
పి నాథ మండలంబులో నసి తదేహంబైనయున్నలాం
౩౦౭ బరుండుతారకామధ్యవర్తియై మెరయు ముఖగాం
నను తరించె నట్టియెడనా భీమసేనుండును దుర్యో
౩౦౮ ధనుండును ॥ సీ॥ అద్రిల గరిక తళోంబి తదేవము లైంపు
ష్టుట వపషములయు షుదాత్రి, యొషవ హా టా వన్షే
షగావదసు లైసం దోరగంబుల పందమొందె, మదస
ము జ్జులంభగా మండి తాంకారులై బద్ధపంబుల
పగిది బాలిచి, బారు గదాకలం గసంద్ర ప్ర ముూం
౩౦౯ ద్రుత్రై మిహా తపర్వతముల మాంద్రి — మెరసి॥ ఆ॥ వా
సుదేవయుగము వరు నాద్భుయుంబు క్షేత్ర వ నాయుగంబును
రామయుగము, బొవెదశనియు లేలవహించియుంభ్రొ భియు
౩౧౦ గళము నగబాంగు మిగిలి॥ చం డొరులన్ బురమర్ భ

ముకుపరస్పరహోర్దందంబులగు ఖాణంబులై సంగళుంభద
వష్టుంభంబు నని లిబిపొలిచిరనన విని యూంబకేయుండు॥
౩౧౧ క॥ తన పదకొండక్షౌహిణులనూన విభవమున గాలుప్పుబు (సఖులనవ్వులు)
చినపని సేయనెగడునా, తనయుండే కొంతేయులను బదాతి
౩౧౨ యయునయొల్లన్॥ తే॥ సకలధరణి నాథులై సంపదలతు, నెల్ల
బ్రాబు నవుగుకౌరవేంద్రుడనద, తనముదాపం గగదనేతగా
నివినిక్ష, యుమున బోరి నమరెనెయర్క — యత్తు॥ వ॥ మనగల
దుసంబునయా ద్వైవంబు నే మంగన్ గాంతయు నివలితెయూరతుం
౩౧౩ డె నట్టు న్నయు మ్మా నవపతితి సూతతనయుండట్టు నియె॥ క॥
నేసుతుడు సమరవిబుధాల్లా సంబునను గతంబుల
సుబాంగారత, గాను సపరము ననాశుం, తేసూసుని బి
౩౧౪ లివె సుధృతి నీరగాము నకుర్॥ వ॥ అసముయంబు సుక్షు
ల్పైవలయు మువగా కెను, (పర్వ) ముగా తయు సూరావ
భ్రాగుని గపెన్, బర్వతములురి వెవరశులు, సర్వదిక
౩౧౫ లనరచెనభ మలశకరగురి సెన్॥ వ॥ మరియు నిష్టుర
తప్రభాతిమహోత్పాతంబులు కవిగెవా నినెల్లవాని
నెల్లిన నుసంధించి గంధవాహనందనుండు గాంధా
రినందనున్ బూవిధర్మనందనునకిట్లనియె॥ సీ॥ అశ్వ
మంబున నఖూలా గెలిచి నగునాకు బూపరగానియా
దబూరాడి గూత్రి తొడలు॥ పా డిచేసియున్నను వా వియుం
తుమద్దదా దండసముద్దండతా విభూతి, యెట వధ్రు
రింపుము వీనియాయువు దెగటార్చియుక్కలుపాంసుని
నిట్టు నేను, గదిసియు త్రుమ్మర తరి పురంబు నకుపోని
౩౧౬ తృనేదుల తరాష్ట్రుడింకెవగలయపాగులు వాడుగాక పోడి

శల్యపర్వము ఆ—౨

మితోఁ సుండు వాడె వీఁడు మనలపాయవీఁడు పరుషంబొప్పి పడిన
పాటు వెల్లవేలారింతు । నధిపనీకు న వల న వాంఛన మసగు॥ వ॥
౩౧౭ ఆని పలికె దుర్యోధనాం బి ముఖుండై॥ తే॥ నెరి తూవి నీవు
మ్ముఁగ బరచిన పాట్లు తుసుద గి నవ్వలవు గున నిం యెత్తరగున
తు శ్రీయంకాని చూ । పరవాగడగని స్పని పుడపడ వైముయుకుండు
౩౧౮ తే॥ ఆమరింయున్నాఁడనా బారిరగ్గ మైతి । పడం దుగాంతెం వనీ
పు నెక్క డి కె బొంవ । వచ్చిన నపుడు నిదిరంయెలపెచ్చు పెరిగి
యాల మెరపె సింయు నిల బిత్రె వెదిపుడు॥ వ॥ అని తురు వివ్వం
౩౧౯ డు వెండియు నిప్పు నియొతం॥ తే॥ పలు తులవెర పింవెదు వాం॥ క
లదిరెడు దుర్యోధనుండ తుంతి తనార వారి । బలు డె
దెంతు వశీలని నూక । బా విరియుం బుణ్ బలుతులు శిగి ఖోర
౩౨౦ దుర్భేదోగ్రా॥ మహావర్షావము సూరిసన్న సడుగా
నూవింపెదోం భీమ ముద్గావర చండిమ సౌరదు దనమ
గదాదండంబు దోశ్చిప్రవి । ద్దెవెశోల్లాసము నెఱ్ఱు డీన
దశతుణ దేనె ర్షు నూంచూం దుమా । రూంవో పుష్టెడులా
౩౨౧ తిచూపరకు వారవార పుట్టు మోంవారికి॥ ఆ॥ నాంతెదురై
పినాకింయు పినాకము వప్పు ప్ప గంయుష్ట తిన గదాం।
జీతరవత్తి చూపు పుకు జక్కినన నెక్కుడు పేచిన వరికి ద్రై
తా నతే పడంచి ఋ బు గర్వ సమున్నతి నిర్వాహింతునే।
౩౨౨ తేర తవేగ వచ్చుం గద నేననిసేంయు యుతుణ గదం గినన॥ తు॥
గద తంయున్మెస్స డొశా ఛౌరయుడు భీముని తూఁడన నుబు
సున్నిబున సౌరుడు నెప్పుడు నిష్ఠయునాం । తదివా
౩౨౩ దవెన విచిత్రలతిన తవ్రతాంధున ధన్నైత్తి॥ వ॥ నీవిపచరా నై
రమ్ము॥ చ॥ ఆనుటయు నెల్లవారు ఖవదాత్రబుమె
చ్చి నుతించిరయుని శౌరాంధసుడతి వీరు సఖు ప్రధితం

బుగదన్ బాగదన్ ప్రమోంవిలత్తై । వినుచు ప్రవర్ధితంబయిన వీర
గుణంబుల నుల్లసిల్లినాం । యున వుయి భీముడు దనేత గదాస్థు
రణాన వెలిగెల్లి న దశాన నరేశ్వరా॥ వ॥ అప్పుడుతుం బురబల్మంవాతం
బులు నవాంరువాంషితంబులు గుణ చెలంగెనల్లుదనవిరా
దనదచు వడపు డిన బులా చింతేంచి నీ కాడు వదల్చు చుణ
గదాసవుల్లాసభ్రాస వూనంబు గాం వీక నెదుకౌన ని
౩౨౪ తారు తుంయునుు॥ సీ॥ చండ గదా పరస్పర ప్పు ష్టనంబులమిం
చు పెల్లి ఉరెడు మంటుగములు । పరవు ఘోరముల్లైగపద తాడ
నంబుల నులంయు వసుంధరా చలనముల నుం । నుప్పుటత్రా
ధసముద్రేక ములచూ ఢ్యులందు ల్లసిల్లెడు నరుగా రుచు
లు । దారుణాధ్వనులగుతబున నవేలల బరగు పర్వతగువా
౩౨౫ ప్రతిరవముల॥ తే॥ ననిమిషుల దల్లిష్టు విరుమిల్లు తానగబు
బు గ । పతింయు తూర్ణంబు సంతల పడగ తరగి । తెరగాము
లు పెలు తబారదిక్కరులు చెదర । నొప్పె నత్తొలు తాకు వలపో
౩౨౬ గ్రముగనుు॥ వ॥ ఇట్లు దల పడి మండల ప్రచార వివిధ ప్రతా
రంబులన బుడవించెన బిత్రగదా సారణాబహు లభంగు
లనిం గితెన గ్రొత్తరెటుప్పాలంరుణ దమలా గునే పున నల
దపరంబు నుణ బూ పరతు వెరపు బుట్టింప నంతతంత
తు నెక్కడు మదంబులన బాదవెడు బాహు దండంబుల
బలనైపుణంబగ్గింపనంతతం తరు నెక్కడై పేచిన బీరం
బులనెందొరుల సంరంభంబులు సరకుగానరయు
౩౨౭ త్కురు పాండవ పుంగవులు జుంభవాసపుల చందం
బునన్ జెనంగిరన బలుతెరంగులయిన గదా ప్రహారం
బుల దునియలుణ బరింయులుణ దుముల్లునునైసె సవం
బులు గత్ర ళంబులు నుధిరాతలంబునన దొరిగ గల్లో
లంబుల॥ మ॥ ఇతది క్కు క్షతి బూచియొందుదె సప్రే యుణ

మేను వంచించి క్రేళ్ళుఱుకుదపున వడిఁ ద్రెంయ నుక్షణము నక్కఁ దప్పించి వేగ
ము గుంఁ దరనొప్పించు బలం బొలయన్ గదాదండంబు ద్రిప్పించు
బాం(డుతనయా రుండును నష్టకౌరవవిభుండును గెలిసల్పున్ ద
330 గన్. వ. మరియు శిక్షావిశేషంబులు వెలయ నుల్లసిల్లు ముష్టి గద
తెరాఁడన్ దగ నుల్లరాతిరుగుమట గండా ప్పులం బ్రొంచి వారలు
దెసన్ గ్రైతాననుమట్ గ్రైతాను మటన్ గడంగి పలువారున్ దాకు
చున్ బాంరునున్ బదబాహాతయు మధ్యవర్తులు సం
హ్లావ భారాన్విత తూఁ స్పృదనాసాగతి రేఖలన్ మెరయ
331 జీవు తపస్సుర నుల్లరథ్వై తప్పినయ పృవేయు రముదాత్తినయ
పు దనేకభంగులయై గప్పుదలి మర్ లోపముల గ్రత్తుడు ర
త్రములన్ సురప్రముఖంబు పుయితప్పనింతయు గుదన్నరువాం
332 దగ మెరరిరే పున్. వ. ఆ సమయంబున సీ. వితత వీరాగ్ర
హావేశాతిదర్పితబిత్తులైరయుం డారును త్రురింఘును త్ర
మ వెయాగ్నతి నుఘ్రయాటోప తీవ్రములగు సమర విఘ్రము
ములనగ సంగతంబులుగాగ బుయివాంఛనాత్ర రక్షణా
ములవలని నైపుణము వెడలు టయు ననగ నిరూఢ
333 ప్రహారంబులన్ దండవెఱ్ఱురు వురుసందు సూడ. తే. పడగ
దాంతి నశోణిత ప్రసరణములు నిరతిశయము మైనయొ
డఁజూవి నిలిచి గదలు వామకరముల నూదియువారలు
సుడఁ బారితెలయు టనిష్ఠురాప్పుతము జేసెను. వ. ఇట్లు క్షైఁత్రబ
334 ధురెబ్బితాన వాంబునన్ బాదవి. శా. రాత్రోల్లాసముమూ
ర్తిసంతలనపైరం బైఖారిన్ జెబిన వా నుద్రిత్తంబగునూ
త్నరత్నము నమస్నెన్న గ్నతన్ బెంప్పిరు దవ్వ ప్రప్రొక్రగదా
ఱయుగంబు విహారతసంధాబ బ్బుం బుదధ్వంద్విబ్బా స్పద్రే
335 ఖాలవితంబు వెన్నవడంయున్ వారిద్దరున్ బోరి లోన్. చం.
సురలన్నెరువు నుమెచ్చు నుబిరిగాను బిత్రములతోడ వె
యుత్రద
ద్దస్య్నరువుర గెలుపొటమి తెరగరసి నిరూపింపనేర

336 రైరి నరేంద్రా. తే. అప్పుడక్కుడతలపడినట్టి లక్షు చేరివిలనిఖ్య
మేనులంతుత్రీలు పు గలయు బరాచి నడమోదుపుల దలంప బట్టు
337 గాం నెప్పనభిపనేపట్టి దోయు. వ. ఇవ్విధంబున నెండొరులమర్
బట్టు వడకంయుమ్మే యుమగలు సాంటోపసంరంభంబునన్ ఘనం
బరం బుగాంధారీనందనుండు వెలపలించి చుట్టుకొనిరా
నదిసరతు సేయుతబత వైరిదాపలించి తిరిగినన్ జెరిగినయా
రసంబున నుల్లసితుండైయా భీమవల్లభుండు నిలతన
యుబరియుమత బగులత్రేసిన నప్పరుండ కౌరవపతి త
రంబుతోడ నగ్గదబీరుమోవత్రేంయన్ బాయక ముగుడ్
బూమ్నిసారించి నన్ దోరంపు మెరంగు వెనగ జోలంగు శ
బంబులు నింగిముట్ట చెట్టు దంబగుటా వెరపునన్ దిరిగియు
ద్ధరణేశ్వరుండు సిరస్త్రాణసంబు నేసెన్ జేసి నగాంతేయు
డు గంపింప విలిచినక్క బుం బ్రైయుండెనంత నగ్గలంబలారగున
లుకనడమడిపుడ మిరేని వెడదయురంబు పలట్రించి లా
ఘవప్రారంబుగా గదాదండంబు ద్రిప్పి వైచిన నతండమ్మే
దినీశులుద్దు ప్పింప నదియుల చరింపన్ బడిననన్నులు సుతెర
పెనురికొంయుద్ధుత వేగుండగు వాయుపుత్రుండు గద ప్పుచ్చుకొ
నితిరుగుసందు నదురొన్నద్ధు సుండుతదీయవక్షఃస్థలంబు
దారుణ ప్రహారణంబున నెప్పించిన నప్పుడు పాండవ
పాంచాలాదులు చిత్రంబులుదూలి ప్రోలియు నాలోన
నతెరివాందిబల విక్రమంబుల మెరయునమ్మేదినీపతి
పార్శ్వభాగంబు వెప్పడచి నప్పొంతరిలన్ బడియు సువీతమె
దకరొగనియు బెగతెకుండు తన్ను నగుమనామున పగతు
రుసెగ్గు పడనగ్గలితసాంపు బాంపెరి మొంవపవనత
నంయుప్రాలతగ్గమధ్య ప్రదేశంబు పయి ప్రహతిన్ బగ
వైననతండొల్లన్ మొంయుకొ స్త్రంబు తేరింయుష్మపాబ

లనందనుండు గండశైలంబునన్ దారుగునెత్తురు మదంబుగా
మత్తకరి ననుకరింపుచు దొండంబు చండంబున జెలువొందన్
గదవెల్లాడి పేర్చి వేయుగా నిననే స్మృతు మెడ కేలనున్ దాఁకె నీవెం
డుకు మహావాత పతితంబగు సాలంబు పై వ్రాలన్
గూలినన్ గని ధర్మసుత ప్రముఖులు ప్రమోదంబునొంది
రిరయంత ప్రకృన వేచి కాలాకారుండైన ధాత్రీనాథుండు
చిత్రప్రమాణంబుల వేగ దుపరచి పలు ప్రేష్ఠనె ఖండించినన్
గిట్టార వైరి వసుంధరన్ ద్రెళ్లి యుండుయు నది చూపు దాఁగ
నిరయుక్తారు సింహుండు సింహనాదంబు సేయ నావా
౩౪౬ యుసూనుండు సాదనుంతెరింగిలయు నాఘ్రాపతిపెనంగ
భంగి రయుర్ గనుంగాని మెచ్చి సురప్రవరంబులు పుష్పనికరం
బులు గురిరయన్ బరులకు భయంబెలసె నంతన్ దె
లిసి భీమసేనుండు పవిత్రాలోచనుండై వీరావష్టంభంబు
౩౪౭ గనన్ నిలిచె నంతసాత్యకి ధృష్టద్యుమ్న నకుల సహదేవు
లేమి పుంయుని సుయోధను సంగ్రామంబు నరునే బిలిచిన
విని రయూపమోదరుండు వారలవారించి విగత ఖేదుండం
దగుదునాకే ఖీరుండు నవంబు చిన్ దాకు తెరంగు నరారా
జున్ దల పడి బవాబు చిత్ర గతులన్ జరింపు చుండఁగన్ జూ
౩౪౮ చి సవ్యసాచి జనార్దనున కెట్లనియె ఘృకు భీముని సు
యోధుని సంగ్రామంబు తెరంగు గూడఁగా నెవ్వ
రియందు అధికత దోచెను నీ మదినున్నట్లు చె
౩౪౯ ప్పు నీరజనాభ అనవినిశౌరి యిట్లనియెన
సంఖ్యనిత
బ్బునుతె యోధన గురుపదేశ సముల్లాలంబు సదభ్యాసం
బుతలంపగని ధురంధు పాండవ నిమెయి లావున పెద్దు

రువల్ల బ్దీ దారుణ నైపుణ్యంబున నధికుండు తత్పరతఁ బూ
౩౫౦ నిశ్రమంబధికంబు సేయుటన్ అత్తెలావు గలిగి మెలకువ లంబు
లన చున్న
నకేవ కాలారాతి సార్వభౌమ రాష్ట్ర వెరపు మెలఁకువ న్నవాడు
గావున ధర్మసంగరము నగరి దివ్వి బయము గాను
అనార్యంబునన్ జంపవాడింతియు మాయలు గలపగాను
అనామయంబున బరిమాషదగు నింద్రు నివల్ల త్ర
రమాయరూ ప్రకారంబునన్ బరిమాషదగు నింద్రు నివల్ల
వధాదివనీవహారంబులు వినమె జూదంబున పుడు సుయో
ధనుండు భీమసేనుతొడలు విరుగ నడచువాడనని ప్రతిన
పట్టినవాఁడది యుట్లుండె గదా యుద్ధంబున నాభి క్రింది గు
వర్తైన శరీర భాగంబు నెపుంచుట ధర్మంబుగాదు యెయ్యెం
డుమ్మై గండడంచి వరిపరిభవరూపంబుగా నూరు భంగం
బు సేసి ప్రతిజ్ఞ నెరపువాఁడది తలంపెట్టు తలంపున పెనం
గనే నియుధర్మనందనునకు దైన్యంబు దెచ్చునట్లు గుటన్ బూ
నికనెరప నూరు భగ్నంబు సేసి వధియించుట దప్పనెండు
పాయంబు వేదు ధర్మనందనుల నమనతు బయుంబు వా
౩౫౧ టున్నై నెట్లనినకృష్ణుద్రోణాత్ర ముఖ బలవదరాతి వీరు
లన్ మట్టి బా వియించుటం జేసె జయంబు నుంయుక్తంబును
షేత్తూరియున్నదెడ నసందిగ్ధంబగు నట్లు నెకని బుయిం
చిసాంప్రాప్తంబు గాను మనిదురెచ్చిదను తొడన్ బవి
౩౫౨ యిరుతని తోడిగదా సమరంబు నకు భీమసేనున్ జూపి
పెనంతదుబున్ ద్విరయు గునెహాత బంధువు మిత్ర పరివారుం
డైరాజ్యం బుసా సవిడిచి మడువు సొచ్చిన వానివెదకి
తెలంచ్చిరయు కృతయుంబు నతున్ బిలుతురె పదమూఁడు
౩౫౩ వత్సరంబులు మతసరాధికుండగు గాంధారేయుండు
భీము బుయించుట కైగదా పరిశ్రమంబాచరించుట నూ
భువన తిరవి గతి సముల్లాసంబుల మెరయుచున్నవాఁడు
భీమసేను నతున్ జెడగాలం బే నిశ్రమంబు వేడిమ్ము వానుబ్బా

శల్యపర్వము

వుండు [illegible] ధర్మంబు
దారం గిరొత్తైన నీకులపాంసనుఁ బిలుకుమాఁర్పుకుష్ణ నిం
కనిం చుకసేపు నకు దానుఁ దెగునతం డుండెగినమీాఁకె
ల్జనిష్టాపాత్యం డురాబు గుడుకు నెూర్పవష్య నేంయు నుట
౩౫౮ యుబు॥ కు॥ వినిస్త్రీ శియు పుడ మాఁరుత॥ తనంయు దుదను బూఁ
డ నూఁరు తలమునకరతలం॥ బున నప్పళించె నతడున్॥ గా
౩౫౯ ను గానింతెను సన్నంయతాఁటు కౌరవనాథాఁ॥ వు॥ క నుంగాని
యు ధర్మంబైన నూఁరు ఘృష్టంబు సేయుమని కవీష్యాను మతి
బుష్టుండుపని చెనాకు నెుండుమెయి నెుల్లనుఁ బగతు నత
గపాటు వేక తప్పైన నభిధం బాచరింతు సుతాకంయు ని [illegible]
[illegible] మునంబున నిశ్చయించి వివిధగ
౩౬౦ ంతులఁ బురియుంపకురుపతియును బహుబిత్రప్రకాఁరం
బులను ల్జసెల్జతతనంగ్రామం బామిషాధిగరుడధ్వంయ
సమరంబు చందంబునదర్శనీయంబైయుండెనట్టియెడ
౩౬౧ ఉ॥ తే॥ పాండురాబు సలతుడుపటుతరెూల్జాసెస్యె॥ వైచు
టయునుధరగివల్లభుండు॥ దాలగదాటురయమదలకాన
౩౬౨ గాబుష్టి॥ తెలనింతెనాబకాంతముండు నురికెఁ॥ కం॥ అలానన్
గురుధరణీ॥ పాలుడుగదప్రేయుటయు [illegible] నపవ
నసుతుని వై॥ జో వెనదిగానడాపతి॥ తేళివిప్రమము
౩౬౩ దో॥ పగెల్జురితెన ప్రాఁ॥ చ॥ బరికి నదేరుపైనురికె యు
గ్రతబేవమునిడుప్రేయునబ్భిబ్బుం॥ డురవమవార్ధ్యతస్పు
రణానూర్ధ్వపరిక్రమణాంబు చేసినన్॥ దెరపింయతండుగాం
చి సమందిగాఁ కరయుం బునపైచెచెందొడల్॥ విరిగినగాత్రము
౩౬౪ ధృటపవిప్రహాతిఁ బడు చాఘునఁ బడెన్॥ వ॥ అప్పుడు మహో
ల్కాపాతంబులును పాంసువర్షంబులును రక్తవర్షంబులునున్
వికల్తంబులగు కరితురగబలంపాతహేషాఘోషం
బులును మరియును నేకెూత్పాతంబులు నుఁ గలిగినన్

గౌరవపతిపడుటకు న్నబ్బునఁ బొదలిన పాండవపాంచాలురును
భిగ్గనిత్తు శైరివింయుత్తలంబం తయుసుర్స ప్రాంతగాఁ నసభా
యుద్దవిశేషంబు లక్షించుచు సురగరుడఖేచరులు నునిబ
స్థానంబులకుఁ జనిరిట్లు దన గదఘాతమునఁ దొడలు విరిగి సెం
గంబు చేతఁగూఁలి నగంధశంఁడాలంబు చందంబునఁ బ
౩౬౫ డియున్న నీకొడుకును జేరఁ జని భీమసేనుండు॥ తే॥ ప
శవస్త్రపాంచాలినట్టి దైతే చ్చి రా॥ బనిచి సభలోన బరచి నవా
టుపలము॥ ననుభవింపుము దుష్టాత్మయనుచు వాఁటు॥
వరగామునఁ బెట్టె దంబు గశిరము దన్నె॥ వ॥ తన్నియులు
౩౬౬ కేవలంకములుగ కయుతనింయూననంబాలోకించు॥ తే॥
పసులనియార్జుగుమవును॥ ల్జసమాఁశిన ధర్మవానుల
గుసల్పధర్మం॥ బెసగగనేమి చప్పుడు నిదే॥ పసులనియాఁ చెనద
౩౬౭ మలుమగుడబంధుప్రోవె॥ క॥ వినుమే ముకల్జనూఁరెలు॥ గా
నిశపటపునెత్తమాఁడకులశలతగాఁదా॥ పునివారియే పడం
చుటు॥ ష్మునబాపము స్పుర కైకేతిగాఁ నిదురాత్మా॥ వుత్ర
నిపవితె పెలుచన ఖుచుధర్మనందన గోవింద పాంచాల
౩౬౮ పురంధరపార్థసాత్వకినకులసహదేవులనాలోకించి॥ ఆ॥
శంకవేకతడగిన భలానపాంచాలి॥ నంటరాని దాని
యెుంటిచీర॥ తొఁనినసన్నసాదివవేనలిబట్టియీాడ్చి
చెనతని బూఁడుశంబు బాదలి॥ వ॥ పాంచాలిచేసిన శ
పంబు సొంపున నీశైలాఖ్యంబు సమతూఁరెనని
నవినవారుమిక్కిలి సంతసంబునఁ దేవిరమ్మురు ము స్స
రుండు నతనిం చుచెన్న దో॥ పజాలంగుము నిట్టని యెయు॥
౩౬౯ ములను మముగాఁ క్షుపోయిరని ముష్టేరతఁ జెడనా
డనాఁడు నట్టి దు॥ బుఁన నుల్ల నననీ గడం గి ధృతరాష్ట్రతనూజుల
బంధుమిత్రపుత్రనికర మైన వైకెూటి సహితంబుగ గెలు

శ్రీ

శల్య పర్వము

నాగింపగం బు మింక నపరలోక వైరి నిరతంబయి నన్ సరివా
౩౮౩ మనారయున్ ॥ వ ॥ అనిగదసేనాని నల్ప నీ తనయుని మొదలు
ష్టియుద వింతల ప్రస్మరదు న్న నగనిమును ద స్నప నై మ్మనము
౩౮౪ రియుదద గ్రఖుం డుపాం డున్ ముతెలా డన్ ॥ వ ॥ పాంచాల వేళ
ల ప్పంచరి త్రుండైన యుపమ్మా రుత పుత్రునకిష్టనియెబు ॥
తలయి బు వేల దన్నెద వ భృత్యము పొందు ప [illegible] రెూ
యుగా వల వదెరా బురా బ సు బు వర్గ ముద [illegible] నబంధు
కెరా బు యున్ గల పరివారముననె దెగి నగౌరవ మూరత
గారిసంగర త్రుల మున బడ్డ నేతులు వచంద ము చేతబుగ
౩౮౫ బుమెన్ను నే ॥ వ ॥ మును లో త పుద్రత్న పరుండ న బరగి నవా
డవిట్టులను చి తకల్త్నంబు న వు బు నద గు నె వీ నన్ గని
రామెడు ఫలమే మిదూ షున్ గ రించెలా ॥ వ ॥ అనియూరిదురెూ
ధనున్ బూచి బా పుబ తులలో చ సుండై ॥ సీ ॥ విధి ప్రతి కూలుబైవి
రసంబు పుష్పించి పూవు నే వు న్నే మునివిగ యి త
రేతర ప్రోవు పతి దెవి యింతలు స్నేయు యకౌ వింపనేయ
ధర్మ పరతంత్రుం వు ద ము లో భం బు క్రోధం బు ను నిన్ను నిం
త కు దెప్పె నీ క తం బు న నునా ము బాంధవ బు న వాం న వా
౩౮౬ బుమై ధ్వత రాష్ట్రుకోడం ద్రుదీ ప్రశోక ॥ వ ॥ తే ॥ కౌరు లై వైభవం
బు కౌరగా ముగ నన్ను నిందించి తురను వచనములు వెంద
లు ॥ గాగబవు విలాపం బులు వేరుగాం యూవ ॥ వా ఖదుర
బు ఖైను ఖం బు ద ఖడిల గ ॥ వ ॥ అను వంయు విని ధృత రాష్ట్రుం
౩౮౭ డుసలం బు యు న తి క్షినియెబ ॥ ఆనిలసుతుండ ధర్మమున
న మ్మెయి కౌరవ మేదినీ శ్వరున్ ద న రెమ దురన్ వధించ పగ
గదా సమరా ఖిల ధృత్య వేదినా బు ని నవా లాయ యుద్ధం
డుగనిసం బురియె వు నిపై నంత వా ద ను బులతాన్
౩౮౮ మరంధులను న ష్టు రెమెడన్ మొగమోప నేమున నే ॥ వ ॥
అనుపంయు నాతడ ప్పు లను న న్ను సుయోధను నిలో శరవాన్

త నంయుడు గాప వే కృష్ణ సదా ప్రాముఖుండంయి వేచి చేతు వె త్రి నవ్
వ తులారబూచితిరె తెల్ల వుంగా బవ వైరి విక్రమం బు నతెర
౩౮౯ గిష్టదాయుర గాఙ్గా ములకం బు మెయి నన్న డే నియుర్ ॥ వ ॥ గదా
యు ద్ధంబు న నా ఖిత దిగు వై న శరీరంబు నె ళుంపుట ధర్మం
బుగాదనుశా స్త్రి విన వే వేదువిప్రులవి డన్ దెం పు చే సె న
నిపలువు న మ్మపా త్మ ని మ నం బు నరెూ షాన లం బు సము
౩౯౦ ష్నాతం బ గు టం యు న తం డు ॥ శ ॥ నిబరధు ము మీది వాల మును
భు ఖు శిఖరం బు న న ము చిన బ్రూమియు దుర్వవా యుఖు
దెసకు న ధరె సున్ను ॥ ఉ ॥ గ బురి పుచంత్ర మగ రేఖ్య గతియెల
౩౯౧ యుంగన్ ॥ వ ॥ దానిత పవనూ న సూనుండు సోదర భు బూబ
లం బులయొ తవు బ తవం బు న నెప్పుడున్ గలుగు మనో బలం
బువలన నున్ బలియుం ప రుం డె న ట్టుంటెడ వేగంబు వినయాం
౩౯౨ వనలుండ గు బు నబు తుండ డ్డం బు నొచ్చి ధీ షున్ వృత్తి పే
నంబుల గు చాకు వుల వాలాయ దున్ బ ఖు కైలాస శైలం
బుగదిసి న యుంబు న వు వీ ధరం బు మూర్ధి నె ళుయు
౩౯౩ ను నయు వాతవం బుల నత నిదెట్టనియె ॥ శ ॥ త న వృద్ధియు మి
త్రుని వర్ధనము ను ద త నబ్బసమా ద్రిప్ర బలు టంయు ను శ
త్రుని దెస నన్నియు ఖ డు పయు న ను ప్రద్ధి వుల ను త
౩౯౪ న్న నతి శుభ మొందున్ ॥ వ ॥ వంపెత త్రుకౌరంబు విపరీతంబగు
టంయు నె వుదట్లు గాక పున మిత్రు న ను చేదు వా [illegible]
నెడ నేర్పు గవిగె నే నియు ను ఖై త్రి పరుం డైన వా రు షుకా
౩౯౫ శియు ది శవిం ప జే యు స తన పరాక్రము లై న వాం డు
తనయులు మునను పరమమిత్రులు విశ్లేషింబవె నత్తా వాడు
౩౯౬ తత్తిష్టు నీతి పరులు పరుల చేతన్ బరిభవింపన్ బడి న వారు
వీరల త భ్రదయంబు గ వినిం ము టంయు నే తెగ ర్తు వనంబు ॥
౩౯౭ తే ॥ ప్రతి న నెర పుట నలపులకు పర మ ధర్మ ము గుటమనము

శల్య పర్వము శ్రీ

నబుధిం పుమనిల సంతుడు। గద నుంచెూ ధనుతెుడలు భగ్నము
౩౮౯ లు సేంయు। వాడు గాస భపూం ననవాడుగాడె॥ వ॥ త్రదియు నున్
గాత మైత్రేయు వహా ముని శాపం బున ఘోముసే... దురాబ్
ధనుతాడలు భీమసేను గదా భగ్నం బులు గా గలయు వింత్రైయ్యె.
డెనిష్టు డిల్లులౌఫ్నిగాం పునని దిదెరూష్యం షై తోంపదు శ్రోధంబు
పసంహారింపుము తుంతీనంద నులయు బిత్తీ ద్రిమనతున్ జై
౩౯౦ యునని ననతనికె హంలాంయులుధ్రుంశిల్లు నియుు॥ తే॥ బెపిధర్మా
త్మ్రన్తాం పుంబులాతలుసెుతటు। నాశ వెలుంధింపతుండంగ
నడపవలయు। గాత ధర్మంబు సేత నధన్తాం పుములనూ
౩౯౧ తోరు పురుషుండు నింధవలనుదురుగాడె॥ వ॥ ముని శాపం
బును బ్రతినంయు। నని చెప్పితివలు గుగాంతయు దివ్యి సౌధర్మం।
బునవాహనై నెరపతయు। ష్టనిల సంతుడు గెలిచెగాదెయు
బు నెన్నరియొుల్లన్॥ వ॥ అనుయంయు తల్ల ష్టుడెల్లుల నునాతనికి
నినునిట్లు గంబు ధ॥ర్మ నిరత మాంనసుండు ముద్రుత పానిరూం
ఢుడు రెూష విూనుడం। చనిత ము సంస్తుతింబు మహాత్మ
యుడంపు ముతెూం పవూతడున్। దనదు ప్రతిజ్ఞ తైరి పుగదా
౩౯౪ హాతుజే సనధర్మ వేలలగన్॥ వ॥ అదియు సున్గాతనిరి
వూరు తాన్న పుడు సనడ మెడసున్ బాఢ వెగసి పై నురి
౩ి నన్ధ న్నన్గాం చి తాను యయు నున్ బ్రతిన నెరపుయు
నైద్రారతానిననారా బ్రిత్రది గువగదాంయు నియు డిగి వావ
వష్ఠునే గదనూరు భగ్నం బుసేంయుందు ననుభీమసేను
౩౯౫ పూనికె పదమూండు వత్సరంబులేనియున్ గాంచినయు
దియుత్క్రల పాంస నుండేలతలం పతయుండ్ర మరవనే
నియున్ బడున్ గాత వనతే మి తవియు గంబు చేరువ
యూం సన్నంబలెల్లని ఖిధంబులు ధర్మంబునై వెళ్లరాం
డునేయుట్టు గాతపుట్లునంతనుండిం యున్తపయం బు

ననపకారంబు సేంయుబున్నవేనిన్ గపట ప్రకారం బునన్ బడ
౩౯౬ నైమిప ధర్మహానిర్మాత్రాపడు వీడు పాండవంయూం దవయుశో
వర్ధనుండ గుసుభద్రానందనున్ డెగటూ పెన్ నతెరంగె యుంగ
వేంయు నుపంయునాం బలదేవుండు బలువెలుగం బుతెూంసు
రగెం ప్రభ్రంగికెూం బుమనిలు పుగె విచి భీమసేనుండు పా
గడు వడంయున్ గాంతరనా ధర్మంబుద ఫుత వెనంగి ధర్మాత్ముం
౩౯౭ డై నడురెూచి ధను నవు నత్తు మలోకం బతెూచి డుమనుము
తద్వారూడ్రుంశైంయు తనికెన్ ఇచ్చి పాండవ పాంచాలంయు
డు ప్రవరులు చినచెూం వని బు పురం బున వలన్ బునియు
తదనంతరం బవాసుదేవుండు ధర్మ పుత్రు నాలోకింబునెడ
నతండు దీనాననంబు తెూం మూనసంబు విషాదంబునెం
౩౯౮ ద నూరతు నన్న నన్నరాంయు గాంచిం డిష్టనియుు॥ ఆ॥ బంధునా
శతుండు పాషాండుజేసుంయెూ। ధర్మసుని వినిస మరధరణిగూ
త్రి। శిరము దన్నభీము డరయుంగ నిదియుధ॥ర్మం బె నే
౩౯౯ కు నేలమరుగ జెప్పుము॥ వ॥ తలదన్నవాడన ను ప్రతిజ్ఞ
యున్గే వతారాంతికెన్ గలదుగా దెయు నుంయుయు వి ని
యుత్కంతీనందనుండు దేవతేసందను నకిష్టనియుు
౪౦౦ క॥ కురుతుల ముపావియుటకు మది। నెరియుంగానున్న
నాతని తడేరా బున్। శిరము రత మన్నని ప్పెయు। పరిఖవ
౪౦౧ మెలుంధింపవగ పుహాయిలతున్న॥ తే॥ ఇతడు పరచి సహా
యులు హాల దంతుశెలి। తంబుతైభీమసేనుండుతగ పుహావె
నే మసేంయుంగ వష్టుహానిప్పు పుగ్నె। పాప బింతయుంశేయు
౪౦౨ తిపద్మనాప్పె॥ వ॥ అనుయంయు నదియుష్టరా తదీని నింత
గా నింయూ డనేలయు నియు తండు భీమసేను పక్షపాతం
బున నతనిచింతగీయ నన్ బుచ్చైవి చెలుండు నెరయున్

శల్యపర్వము

త్రయంబకుండని డెందంబు తోడఁ గేడించె లౌడకయౌరకుం
ఛ సప్యారుతి మోదంబె సంగమో ద్భుంగెలుప్పాలంబు నమో
పితాసుమును భుజింబు నైనల్ప నంబుతానెంజ్రి నిబాంద్ర
౪౦౩ బుశేరఁ బు వెంయిభ్ను నియొ॥ బు॥ పరిభవకారియైన తులపొం
సనుఢాం వాంవబ్రాంమి గూంవెత. త్పురవంతి వైరవుల్ వె
నచిపాం పవినిశ్రుంయుకారిచాత్తి త. తపి ని. ప్లురుల గుడుస్ప సేసుజు
నుసూంతసుతుండుసుశాంబలుండు ద్రుం. గిరితనితంటె
ముంస్న.ము పాంతెఁ బతిదీవభరిం పు ముస్నతిఁ॥ వ॥ అనిన
౪౦౪ వినిధ్రర్మ్య తనయుండతని కెట్లనియొ॥ క॥ వారి తలపుగూ
డకురుపతి బరి మూర్ద్రితి ప్రతిన తోడఁ బగబిమనత్తి నీత
రయుంగ దైవబలవి. స్ఫురిత బ్రభూబల ములవింతచె
పుడియున్న॥ వ॥ అని సంభావించె ననుపయునాంచికె
౪౦౫ యుండు సంబుంయునుద్దేశించి॥ తే॥ అల్లుపడియున్న
యుశక్రరవాంధ్రినాం ధుం. బురాబిపాండుతనాం బులు
సోంధరులునలనేమి జేసిరి నాంతదియొరుఁగ జెపు.
౪౦౬ మునలిడునత డిల్లుల నియొను మునుబుపత్తికి॥ వ॥ దే
వాంరెంవెవె పుడుపాండపులుపాంచాలురు నుఁదత్సైం
భ్రాపతులు నుతల్స్షసహాంతంబుగాను ల్లునఁ బొంగిచి
రలు వీచువారును విండ్లు విసరువారును గుణాధ్వనులు
సేయువారును. శంఖంబులొత్తువారును చేరిప॥
వాదితూర్యంబులు మెరయుంచు వారును పెలుచనాం ముఖ
వారును నైపే బిఁనఁ జూవికెప్రేగగు నల్లుండా నిత్తెరంగు
౪౦౭ గఁ జాలుగి మారుతిసూరెలఁ బురించుచు నిట్లనిరి॥ ము
గదనే బెమ్మడు గల్లుదభి షు సుడ్డె తెంరవనిరాం బున్న
డున్నదతిలఁ బయింక్లు బెట్టు డరెనఁ వంచించిబోరల్లు నే. యుదనేవా
టునపెంపాడవే విరిగివే శుభ్భఁ బడఁ మాంపునె. ప్పు దలిపఁనఁ
బులు తాంతురంబు వైస గెఁ బొంరి షుడుఁ ఖయాడు మా॥ ఆం
౪౦౮ పరులచేతగానిపనిం యైన వల్త్రవ. ధంబు బొంనియురి
వధంబు నిర్భ. పాంబించుచున్నాని న్ననిం ద్రుని గొనియాడు
౪౦౯ నమురులల్లు దొడెగ దవులు సెలంగి॥ క॥ అవమానంబులు
సేసినయుప నీతులు ఛదుస్ససేనుడాదిగగలవాం. రివధిం
చియుండు గుపగతులని. యుపదలని డితింత వారలపనిఁ
౪౧౦ గలరే॥ వ॥ అని మురియునసేక ప్రకారంబుల ప్రశంసించిరి
శ్రీ ముండుచేసిన గదాసమర ధర్మవిరోధంబులాడిరాబు
లమనంబుతెయుండు నోయునిశంకెంచి కెప్పుండె జిరా
౪౧౧ బులఁ గలయుఁగ నుంగానియిట్లనయొ॥ ఉ॥ ఖర్మ ఊవే
నియూలమున బంపెనఁ వలదిజరాత్మ కుం. డర్మ ఉం
తంబు తేతసభ నంతలు సేసెకొపాంవిపో నతఁ. దత్సత
తంత్రిపాలడుగ ధర్మబునిఁ నెరి సేయుడయొ్వవే. డుంర్కి
పుడిట్లుబా పునకుంయుత్తు డగుఁదిలబొసి చూడగఁ॥
౪౧౨ క॥ విదురాదులు సెప్పగ నున్నదుర్థైయాండయెవితగినమా
త్రయు బ్రాసం. పదవీడుపాండవుల కెవి. యుదియునుబెక
౪౧౩ రిప్రతినవర్గంబైనఁ॥ వ॥ అని మురియును॥ ఆ॥ నేలగూరి
మానుమోవెయు
నట్లున్నయు. ప్రాపవర్య గురిబిపాడితెరగు. తేపపడగమా
పతెళ్లమిట్టాండ మీం. రెవుదరదములును పొగులారు
౪౧౪ వ॥ అనియిట్లుపుండరీకాక్షుండుదన్నదానొత్తపెంచు ప
యూరతగినించి కారవేశ్వరుండుకొపాంయత్తబత్తరాత్తె
పిరుందమానవతేచిచేతులుభూతలంబునంధూంది
బొమముడితెరా చూకిరాంతని పయింబరపె నప్పు

కలన్ పెట్టినది   శ్రీ

పరభాగంబు తిరుగ ద్రెళ్ళి పడి తిరిగి యరిగి తలయెత్తి చూచి
పవమానాంగంబునన్ బెదిరి వెనిష్టు ప్రాగాంతరంబైన వేదనాభ
రంబున్ దలంపకయుండి మున్నాకర్ణ స్థానంబున్ ఖిన్నుతో
కాదని భ్రాంతింపుచుండు నతండూరులతలంబు తెరపుటంబు
నన పులింపుచుండు వెడవెడన్ గనుటన్ జేసె భీముడేటు
నన్ డాడలు విరిగిన పుడు బుడిబుడి వాడలు గా నా
సన్నయుండి నిదెన్ గానో పునని యుండు వాంచి వేయు నది
లేకయు పుడు గరమున్నవాండగు లనఘో పాలదేవుతో
[illegible] సదాసుని పుత్రకావరంబున సర్వ
బారంబు తలపయుల క్షుయు నులేక ప్రేలెడు నీ పుడె
పునపాత్ముచేసిన సన్నద్ధైతెని గదా సంగరంబు పా
డెడురంగియుపాయ పర్యుడవై బెగాంత చక్రయుతో
యకరయు వెల్లెన వెల విష్ణుందర నేలపాలు గజేయు
రచనేకి ఖండితడంగి యేసెన నగుతేన బున్ సుడుకాం
తనవు గూల్చు నప్పుడే సెత్తి శస్త్ర గలయ బావునవుపాం
డవా గ్రబుస్థ బాంతుల వనిపంచితిరథంబు పుడమి
[illegible] గం గత గర్వ ఖంపెంచితేమ నగల దుని స్థ [illegible]
రిత్ర పుత్రైకెనితోరా బోరగ సేయించి తల్లో బాడచేర
యనం వాడారపా తుసైంధవుని నరుడు బారపరచి తల్లో
తంనే వుపలు కులు సను నేడు విను శ్రేష్ఠ గురుని నసూం తసు
తుని బ్రారిత్రపు బుంయద్రుపున్ బుద్ధియుతో నని గో లు
పుత్రగా వచ్చునె నీతుర్ గప పడకూర సుచరిత దూరా
[illegible] వల అనుపయు నయువతుండ తని నవలోకించి నీ పుత్ర
ముని పాముల గరపెంచు పయు విషాస్త్రంబు వె
ట్టించు పయుని ప్రత్రోపెంచుపయు బలుమారు సుస్ప

బంపన్ దెగిత గాంతియున్ గాడు కువేపురుసునిద్రింపగ
మయంబున బలత్కారంబు దపాంచితి ధర్మాత్మ
[illegible] రచరి తుండగున బూతకస్త్రుని సంపదలు తపట
బూదంబున నపహరించి తంతటన్ దని పోవ క-
రయా జ్ఞ సేని నేత వస్త్రం బు సభలన్ గాలు పులాప
ల భంగ పెట్టి తప్పు డునిన్ని ప్పుడురవస్థ తర్నీ దేరన్ దగి
[illegible] యుండె నప్పు పోయి సమరంబున దపినే సేసిన సఫల
దుష్కృతంబులు సపాంచి యుండ పాగ్ర బుండు వ
నంప నే నపుడ వపాల డుగవచ్చిన నీ నేరమని యుత్తై
తి బ్రదవ దేయు లోకంబున్ బాపని శ్చయంబు నకాంత
[illegible] లగుకాంత నవ ద్రోణుల తు ప్రాణ హాని వాటు
లై వి సువు ద్రుపదుని తపోయజ్ఞ ప్రభావంబున నదియు
పనిగా బని యుంచి శిఖండి ధృష్టద్యుమ్నులా శ్రేష్ఠు
రుల మరణంబుల కున్ గారణంబు గాక తద్దుర
పెత్రంద్రరా జులతోడ కొంతవికన్ బుంపువాడైయె
[illegible] చిన బ్రూరిత్రపున్ బంప కుండుదు వెుయునేక ప్రాణయో
ధవరులా శ్రారు బాలు కొంత ద్రుని బాధివిచంపన్
బూని నపూని కసు చితోపాయంబులు నెర
కత పుణ్యాత్ములగు పాంచాలి నరకాబంబునన్
[illegible] బరి భ్రమించిన పాపాత్ము ని సైంధవుని ప్రతికి పోవ
డచియుబున్ నుండ గృహప్రవేశంబు సేయనేయున్న
తీపరుని చరిత్రంబుల నిర్మలత్వంబు పైా షయా
త్రయ ప్పుడు నిమ్న గాంధ కర్మంబుప ట్టు పోని విడిపించు

శల్యపర్వము

జయాభిరుంగవేగాంగేయకుంభజకర్ణశల్యప్రముఖులను జా
వుసమగ్రసైన్యంబులతోఁ నడవనడచినే పువిరాయపను
లన్బట్టుకానిపోపుమోమీరందరుదనసప్రోవానా
స్త్రంబున వలాచెన్నినసపయంబున మిచ్చుగాచుప
శ్రీ రాముంగవేనేవాచరించినపాపంబులతెల్లవయాలం
నైనకర్ణునరదంబుపుడమిగ్రుంగినన్గప్పశావానినే
రయకుండనేనిరయుబ్రాసురశాపంబుననష్టైనయుర
దంబునకునిష్కృతిగలుగునేతాపుననన్నచుసవు
క్షాలయంచుపసముచితంబయధర్మరుండుశల్యునందెగట
ట్టినతెరంగాపుదనియుష్కడింపకమేలుచేసితిపాం
డుసందనులుపుష్టునంతసూండింయునేకుతుదిగా
నెయున్దధర్మవితెరాంధ్రబులాచరింపరుకురుకులం
క. బునతులగలద్వతిగాని దుదురాన్నతంబుదాడంగితెదా
ననింతపుష్టైన్బవనతనయుపట్టునప్రతిజ్ఞయునె
రుంగవేగదసూరుభగ్నంబుసేయు దునపిప
తిక్రిపిడతెల్పన్బాదుబునేంయవిరాయ్యివద్రా
ఖుళ్లుంబులలూరుతుండువునట్టయునజ్ఞునవా
క. ధుండుబునాదన్సునతిష్ఠనిరతు॥ద॥బదివితస్నే
నుపేదవులలుఖున్నములాష్ఠగజేసితిన్క్రమా।స్ప
దముగుశ్రుత్రిబెరాచ్చిఖునపాలురనెల్లనుగల్చి
గాంయదుర్యధరిపుగాజుదపన్పరివుదన్నతైశయ
నచిన్తన్దగన్దుదినని మిత్ర బాంధవులతో త్రి
దివంబు నతెగుటోష్టదే॥ వ॥వీకున్ఘూడనేనెష్టం

వాడనైననునాతేమివిచారింతపశ్చాత్తాపదుఃఖితులగుయుం
డుదురుగాతయునింటునపుండతనిపైపుష్పవర్షంబులు
క. గురిసెదేవదుందుభులుమొరసెదెసలందెలివెందెవృదం
సవిచారణంబుసంగంధిర్మాల్యితెంబెనంతయునసునం
ధించిక్రాంతేయులుధర్మంబుదారంగిగాంగేయద్రో
ణకర్ణదుర్యోధనులవధియించయుతవిన్గ్రా
క్షాత్రంబైంతోచెచిత్రంబులవగయులజ్జెయుమిగులన్
వెండవిమెగంబులన్దోపవిగ్నైనయున్నన్బూచివె
నుండుతతనపాపంబునకున్బునివారలకెట్లని
క. యెం॥ సీ॥ గాంగేయతురుకర్ణకౌరవపతులబుద్ధి
నియనిబరివారుపగానమైతి।మనివిచారువగవకుం
డందురుశ్రుతిస్మృతివేదులుప్రస్ఫుటవిక్రమమున।నడ
రివారలగెల్చుటరిదిగాపుననేనుబహువిధో
పాయముల్ప్రకన్నపగలయూ।తోత్తరిగాకయుత్త
క. మపరాక్రమములలతులబొందురెయుట్లుగాక।తే॥వా
రివధియించిధర్మమునభూవంగజేసె।దైవస్ఫుటనలుద
ర్పింపమావశంబె।సురలుదనుజులనెరిచినమేపు
క. ష్టి।సంతసంబుననంతయునింతరయేల॥వ॥కలితత్త
తువలచైంతిమిప్రాప్తుసున్భూలప్రాతెనెనయుసైనిక
వరులనువిశ్రమింపవలయుపోదముటెండనిపాం
డవులున్దెవిచెందపాంచాలురున్దత్తఖుబ్రూపా
లురుసున్ప్రమోదంబుననెందిరపుండుద్రిష్టం
డుపాంచజన్యంబుపూరించుటయునబునసుం
డదేవదత్తంబుసుధర్మనందనుండనంతవిఖయుం

శల్యపర్వము

మును భీమసేనుండు పౌండ్రకంబును నకుల సహదేవు
లు సుఘోష మణిపుష్పకంబులం బూరించిరి సత
౨౫౮ లరథికోత్తములును దమ తమ శంఖంబు లొత్తి రి
భేరీపణవాదితూర్యంబులం బెంటరసె నానా సము
చితనినాదంబులు నింగి ముట్టెన ఖిల భువనంబులు
పాండవేయుల కిట్టి గుణ సంపద్విద్యలన్ దేయు తెని
యని బ్బుబ్బున నంటలం గుబు వారందరు నష్టైయు
౨౫౯ గదలిరక్తాంతంబులన్ దార పవిత్రంబున కున్ జున
సాతన్విన్వారల తెరా నసుగపు నరంబు సేసె భోష్ట
పున్నమ్మ (పు) ముఖాల్లైన (పు) పదసంతులు నుద్రాప దేయు
౨౬౦ లున్ దత్తి యరథి తెరోత్తముంలున్ దమ తము విడదలన
తానివిశ్రామంబు నరు వెర పుగాద నితలంబితారం
దు పోయి నారయురా (తి) నివి విరేప పడతరి పురత్ర
యారాణాంబు నతాదవన్ బు సుదెంబు వారుగారవి
రత్నవించి ధర్మతనయులు నను పతి పశసె సైన సమ్మ
తులై పోయిరి ల్లువారలు పావనప్పాండు నందనులు
వనిసంగీత ప్రవర్తన సంఘంబు విరిసి వని నబాడరి
యుస్నరంగస్థలంబు బంధంబున నను స్నింపూరి బిరం
౨౬౧ బు ప్రవేశించిన నందను నగరు జూచిన నచ్చట సన్నపరి
చారకులు నుపవాసులు నుమనిత సత్వాది వస్త్ర
సంబంధరాకృనిష్టులు నుననయుని బి ష్టి రున్ గాంచియా
దరనాంబుచడ సెరస్కంతే పుత్రులు రథంబులం డిగ్గు నవ
సరంబున వాసుదేవుం డువాస వినాలో రెంచి ॥

౨౬౨ కంతవడానలున గాండీవమునన వులని డన్ బనుపు వయుందర
రదము డిగు చెన్ను వెసుత డిగి రాముదళు భ్రతరవు పునవ్వీరు
౨౬౩ ష్టి సేయు మనుడు సతండున్ ఉతే ఉ ధసువుతూ నీరయుగ
కంబుగాను బురధ్వము డిగు డుకారి యయుప సమ్మోన్ను
గల ముడిచి డిగి రాముకేతనకపెంటు పూతగాంయుత ము
౨౬౪ గాదాలం గనత్తే రుత ప్పూను ముండెఉ కు తురగంబులతో
గూడగ నరదముసకలంబు నజ్జీలానలసి ఖల
సురసు బోయి నగని యుస్నరు దక్షైరు వందితలేష్ణ
౨౬౫ సను సభి ము ఖప్రెస్తై ఉ వవినయంబు తెరాడ మోప్పు
గేలు ప్రాలంబున గదియించి వినతుండై దేవా యిల్లు
యూస్థరవ్యంబు నన్ గలచెయి యారథంబు దష్టంబగుయ
కున్ గారణంబేమి నాకు వినన్ దగునే నియూనతిష్ఠ
౨౬౬ న నవ్వురారా తియుతని వెఉ నిఁవె ఉ క ఉ గురుతజ
లయుస్త్రాగ్నులచెరసినయది ము స్నదిని నియుగాతుండ
ఛరపడి రత్నించితి సంగర ముడిగిన దారగియు పుడు
౨౬౭ తాలవిడచితిన్ ॥ వ॥ అని చెప్పిన నిష్టజ్ఞతాక్షరవిమ
॥ గ్నలగు బున్నతత్త్వయుపాండవులసున్ గలయున్
గసుంగొనియులరు వెలుగంబు ననలంతి నగవుతాం
తిదళు కాత్రున్ గాంతేయాగ్రజున్ గాంగితించిరవు
౨౬౮ ను పస్తావనంబు నరు వచ్చి నిస్సన్ గనిననీ మునాకు
మద్రపతరంబిచ్చి వివేచున్ బుంపెవిడుని నురష్ట
నీయుండు సుమిత్రాయుని యుష్పగించి తేను బునిష్ఠ
౨౬౯ హాంయునిష్టతానాసఖుండును రత్నితుండై వేరష్ట

శల్యపర్వము   శ్రీ

యుదరంబగు మహాసంగరంబున నభవక్షేమ నతుల సహా
దేవసహితంబుగా నిస్తరింపఁ జయంబుఁ బ్రక్రాంతము వి
ఖ్యాతదర్పోదయంగలవారలంబున దీపమానులయి
నతండ చూచితుం నరేష్టునింతెం॥ తే॥ ద్రోణకర్ణాదివారి
స్త్రముల్ శస్త్రధారలం గినియఁ నప్పుడు మహానీవు
గావున నన్ను బ్రతుకు వెడలింత దభివిశ్వాసములు తలఁగ
భవత్ప్రసాదంబె నిధిగా దేవా సుదేవ॥ వ॥ అనిపిం
చిడియుటకు॥ నుంని పతి శల్యమ్మ దైవపాయుఁ నడుప్రబో
ధించెనన్నసమున్నతుఁడేది కృష్ణ నసుండనే నినాది
కృష్ణ నకు జయము వలుగలుగున నియుకుండి తరు
స్త్రాన్॥ వ॥ అనినవిని మాద్రపుండు కృష్ణ సుశోండ్రగరి
ష్ఠునిరౌ॥ క॥ మనలకు గౌరవులకు బదునెనిమిది
యక్షౌహిణులు మహోర్వరలవిశ్చెసు నెయినవి
న్నియులోనన బయనుసరుసాయియ రయునిరౌయి కృ
రునిచేకోనసుమూయు॥ తే॥ ఈశవరుడు ప్రేదిత స్త్రం
బుఁ జిత్తుబొందు మతన ముండవు గన్ని నివలసి లక్ష్మి
గౌరవంబున బత్తి నిత్యము గనంత వాడుగా
ర్రదైనతమ్ముడు వసుమతీశ॥ వ॥ తరుణాఖునింపి
కాంత్రపులగాండీవిచం పగనెల్లదంరౌల్సే బరు
వడిదెల్పిరి నవి పరిభావ వయరూధ్వముగాఁగఁ జే
సినన దిరవయిపోరితేన్ గలితవంతిన్ మరిసాక్షి స
రి తనువాం చులన్ వెరపున గెలిపించెదనని రాను
ర్లు వెండుప్రసిద్ధిశ్చే॥ గ॥ తు॥ అశ్వరువృంపుట

దన యుద్ధభారతకేళి సలిపెనిన్నాళ్లు సువి ప్రష్టుడు వా
తమెఱిఁ గి వెంచు పులోకంతరం గవుల ననిల్పు దగఁ
తు॥ ప్రసుపదేశించితి నని గానెంత పెంపిచ్చి నాఁడుగాని
తలంపన్ మూనవనాథ సురేశవర సురాసుడున్నాయి
ష్టువాడు సుప్తైపని శిక్॥ క॥ నివిషాదనంబున హాల
కవి మునుసురాసురంరులతంబుగా నే చుఁ సౌ
పవిమ్ము వెడవిన గఢకుంరుల ముననుఁ రుఖలంబు
లు చుట్టిరిదిరౌ తలపన్॥ వ॥ అని పరితైనిఖ్యసల్లాపసా
ఖ్యంబులను భజించి హాహా న మోచనంబాచరించితద
నంతరంబక్రాంతేయులు లుకము నీయాభరణంబులున్ గ
నకరాసులు సురత్నసంచయుంబులును మొదలుగా
గలమహానీయ వివిధవస్తువులు విస్తారంబున సప్రస్తుతి
పాత్రంబులైన భండాగారంబులు సేమెని శౌరి కలనికేసిం
పనున్నర థరథ్వమాతంగ తురంగంబులన్ ఖూంచి హాని
దాసదాసీ తుజ్ఞ పాపు నగరాంబులన్ గైకొని యుద్ధిత
ప్రముదచేష్టితంబుల నుల్లసిల్లిరి కెంఁ డౌ శసేపు నకు
రౌరి వారలతో నిట్టనిరౌ॥ ఉ॥ వీడు పాండుగా నవిత్రా
తరిరౌల్ల డమనముపసల వలదుమంగళా భరణముగళు
ఆప్రదేశము నకేగి యుష్మాపి సుచితవర్తనము ననుండవల
యు॥ క॥ అని చెప్పి పాండు నందనులసుదనతమ్ముని న
ష్టతవుదంచెసగగడా డ్వానిహోరౌ సువసు దేవునిం త
నయుడుకిచిరంబు వెడలధరణి నాడా॥ వ॥ ఇట్లు కూ
రిబోవ నప్పుడు శౌరిసారధి యెత్రనదారకుండు ముందుపు

ఘువిడదుర్నిదమ తరుసశ్వంబులన్ బరిరక్షించుకొనియుం
డెడు నష్టవాడు బెూంయులు వచ్చినీకొడుతు వడుపునదూరి
ంయునికిజ్ఞ ఖగనరాలన్నిరకం వచ్చు కాంతేయులతోడవ
క౹౹ డెల్లినెంత్రత్రదలగా వెడలివేడుకన్ ఋంకన్ ఋనుదేరవానును
నంయునరదంబు నసైనవ సుగ్రీవమే పుష్పబలాహకంబుల ను
నవ్యవానంబులన్ బూన్చి కానిపచ్చులన్ జేసితానప్పుడు
క౹౹ కారపశ్చిరంబు నరున్ దూనంయురు గుదెంచెనగా వున
సుకఫి స్యందనుం శ్రైయుడా మోదరుదలక్షిపక్షంబు
ననివెవర్యనందనుండునుద మ్మ్రలు సునాత్వకేయు
సముచితవావానంబులుదెచ్చించికొనింయూరోవానాం
బు నేంయునన్నారాయణుం డునిబురధ్రారయూధ్రుంశ్రైయు
క౹౹ త్రైరంగున నెవారాయు॥ శ్రీ॥ ధృవతింయు గవరగి నయిబు —
కృ— పుణ్యతయనిశరువరలిగినదా నితీర। చిత్రాం వుంయిం
దవాశ్వంగు తలంపునవసించి। రవ్యవశేత్రులుచిత్రాం
క౹౹ బులలర నధిపు॥ వ॥ ఆనింయు ట్లుగం బుంయుం డు ధ్రైత
రాష్ట్రునకుపాండవులవిఖ్యంబు తెరంగు జెప్పె
నని చభిశ్రైశంపాంయనుండు॥ కీ॥ జనమేజయున
కుచెప్పెను। వి నుము ఘుడు ధ్రుసుతుడు విష్ణు నివదనం
బునజూాఢ్రినవిపిరరిపుర। ముగతున్ బో వలయు
వినుము పురుషార్థునిభ్రీ॥ వ॥ ఆని ప్రాధించె ననుల
యు నన్నను జుపతింయుర్యవారి సురవరు నకిష్టిని
క౹౹ రౌ॥ చ॥ ఆనిన్రైత రాష్ట్రనందనులనందరగియనాగిం
చివెంటింయూ।యునరశరవ్యతంలం డు బనుచు నంతయ
కారవిశ్చిషమేమిగ। శైనెవు వునినా క్రయూ నల్పతిన్

మదినాథువిసంగవేధ్రు। పు। ష్టునయుదింయు త్రైరంగు ప్రకయింపు
పరిస్ఫుట వాతవ్యసంపదన్॥ వ॥ ఆనవ్వుంధు నాం సంయవు
క౹౹ ఖునవు ఖుంయు నశిష్టినిరాం॥ ఊ॥ కారవవు ఖన్ ధృష్టగ
తికానితెరంగున శ్రీడబంపగా। మారు తిగూంఖ్రి నప్తఖున
వూననచరిత్రుడు ధృష్టసూతిగాం। ధ్రారిశపెంచుజీనివిదితం
బనింయూ త్రుదలంచియి శ్రైయున్। గూరినఖ్రతినభ్రనితమున్
క౹౹ దగుఖ్రంగిశవుంబెనిశ్రుగన్॥ వ॥ పనిచెన్గా నిధృతరా
ష్ట్రసుజ్జేశించితాదయయాచున్నతుండరిగియుష్టుయకెనువి
తంబగువిధంబు నన్గారవంబు నడపె నాకనిం పువు
యుదన్నున్ ప్రార్థించినన పృరుషోత్తము ండుదన్నున్ బ
నిచినతెరంగడిగియుష్టాండవ్రా ఖు। డుసెప్పుయయునెరిం
క౹౹ గిరథ్రారూఢుండైయు తిరయుంబు నన్గరి నగరంబున ర
రిగవెలుగసాంలనిలచియూంచితేంయునతున్దనరాకయె
రింగించిపుచ్చితగన్ జొచ్చియుంతశుము న్నగాంధారిధృత
యుండైకొడుకులడెసవగలన్ బొగలునమ్మవారాం
క౹౹ తునివలనికారుణ్యంబు ననతనికడకున్ ఋనుదెం
చియున్న తల్లష్టదైవపాంయు నవువారు నిన్గనివినయు
సంభ్రమంబులు దళుకొత్తతత్పాదంబులమున్ బ్రణామి
ల్లియుత్య— రురాఖు నమున్గాంధారికిరాఖు నందన
తున వుస్త— రించియుత్యలపతి సన్నిధింయుగుయనిలాంత
లంబు నన్ గూర్చున్నయిట్లనా ధ్రుసమీపంబు ననా
క౹౹ సినుండై॥ ఆ॥ ఆస్నశేంద్రువానియుల్లనదనరాం। ఖ్రివునన్గె
లుకావిపిబవాంలబాష్పు। తలితవదనుడగుచు గళమున

నలుగురిం రాజవరగవింరు వచ్చురాం తరుండు॥ వ॥ తత్ప్రదేశం
బున నున్న సకలకంబు ఋలంబులవు ఇ ప్రష్టాళనా
బాచరించిరాలు అంగనూలుకానం జేసియుప్టని
కం॥ యా॥ వ॥ అతటతంలం బతారణా వుయుంతయునాక
వుచెందెనిప్పుడానికి జూర నెల్లరైరిమువానీయు
చరిత్రులం నాడు పాండవుల్ సకలమునీవరుం
గుడుచలంబు సనీసు గుదక్షినస్యసంధికి నియరా
నుగముగతవు విదలపోయుయుం తెరిరాంతిరారా॥ వ॥
కం॥ ఆని మరియు నంతనిలువక॥ గలుపరె బూదవునెందును
గలదేతలివప్పుపునాకాంత కాలువులో పవేశేతెచ్చి
వలువయు లాలుచుటయొమ నగవప్పునర్పినాథా॥ వ॥
కం॥ దానికినెచ్చి నమనములు తాను దవిత్తిపోయు వ
పాలుళదుఃఖంబుల నిట్లు నివిరాయ తడుపు పుత్రు బద్దాని
కం॥ బడుములబిడింరు పారుకనలరు గంటే॥ ఆ॥ పపురమున
డనెంకౌ తటయు వచ్చినియూ శ్లులు వెడితానకైరిపలకె
ననితాడుకు చెప్పెయు వూనిరెలోనగరి ముల్ నీవు
నుగత్తతాకపువానీంరు మతు లేవిదురాదివాంచ్చ
పుల్ వేపురు జెప్పరోంరు ద్రిపవింయ తగన్ బలుకాక్షి
కం॥ నియున్॥ కం॥ కాలోపవాతపునస్కులు మేలితెరవుక
ఝనప్పు వేంకాగరదియుం తేలతలకోంపునుడుపన్ బా
కం॥ లుదురె నరులు దైవసంపాదితమున్॥ వ॥ అనిశాండియు
నిట్లు సుబాండవులు గతకల్మషా రయుతు చిత్తులు దా
మిందు విదాతు నెరిశేషిందయున్ విచారింపుమె నుమ్రొక్కి
వేడుకొని యెదవ్వారలదేసకోపింపకుండవలయును

ట్లుగాతమరాంతంనుగాం ధారకాని నీవలంయుపరలోకక్రియా
కం॥ కలాపంబులు వారించుండని శెంగాపునవారికెళుచ్చం
బకెరారుయుయు వేస్తునిమిత్తంబు నెప్పించితి నయి
ష్టాపన్ దురయుక్లైదునెర ధర్మనందనుని తెరంగెరుంగు
కం॥ ధుదురుగాదెంయని పలికెగాంధారరాజనందన నున్ద్వేరించి॥
ఆ॥ నీకైనవప్పురాజురవంటి పుగిదెందునగంయవేస్త్రీ
పాం నీకపువింపునుండుసుంతు నిన్దగబల్కుటనంత-
యుపుదే నాకవిచిత్రైచిత్తముంననాయప్రంరుంబగుయుం
డునెపుడున్ లోకవిరుద్ధప్రవృత్తిచపలుండతడైయ్యెరు
కం॥ గంధరయెమ్యెంయుకఙ॥ తు॥ నీవుంటదుదురోనధనుండా
చెయిదాంద్రుల్లిపడతంయువుగాకనినాం దేమియునికా
తంరుకృష్ణ॥ వూ వింతెంసగగనినయింతపుట్టదు
నువిహ్వా॥ వ॥ కీడుపుట్టుననినీవు చెప్పితి నీచెప్పిన
కం॥ రావూంటతలకూడెపాండవులవలననందపుత్రేమియా
రుంగుదుగాదెవారలతలుగకుండునది నీవరిగిన
చతుదనకపువనంబులంబ సృష్టితంబులగున
ట్లు తపఃప్రభావంబు ననప్రసిద్ధుని వునిన్ను
ప్రార్థించెదనని పలికెన నద్దేవియుంతయు నీ చెప్పిన
కం॥ ట్టు దంనునివెండెంయు॥ చ॥ విపులవిషాదభావము
నవేదనబాందువుచెంపుబుద్ధిపు నన్నపగతపురున్న
నెదుకవనాపృతసేవనజేసియుట్టు చెరాంనవరిమి
తప్రభావవినుమంధుజూడుదినుదువువద్దైనయా
వపునరంపుంగపాండవులు నీవునుంయుత్రులుగారెయె

ఆశ్రమవాసపర్వము

శ్రీ

తే॥ మ్మెయిన్॥ వ॥ అని చిరకాలంగు మెంగంబున ని డుక్తౌ నిమే
షీనన్ గౌష్టుండు వివిధవాతనంబులను నస్త్రాంప శమ
నంబుగా బలికి ధృతరాష్ట్రుసూరడింబు నష్టు రెండ
క॥ ననభ ష్టామంరులు తనాంవాం బప్పుకార్తృ సరు వ్యాదంయ
ఘోచరంబగుటంరయు దిక్క నవేచి పారాశర్యుచరణాం
బులకు వినతుండైంరు వచ్చు ననుక్ ప్రణా వింజ్ఞింయుత
వ॥ నితూ నిష్టునిండె॥ తే॥ గురుసుతుడు పాండవుల
కున్ గరవులంగు నువారి చెండు వగాన తడేపా
ష్టురువడిగ వంరయె నుశ్లో రెండు దంర యుల్లి తు వంయ్యు
క॥ మదివిద్యూ తతలంకా॥ చ॥ శ్రీ నవి నిరా జయడే
వింరయు వయుర రెయ్యు నిల్చు నిరెంత రంరయుక్ రంరయుంబున
బునువుంరున్ పాండునృప పుత్రులనె మ్మెంయి నైన రా
చితో॥ భనుతిగదంరున్ నీకు వినుమేంయు విధుంమ
లనాంశ్రయింయుచుటెల్లినను ఫలపుండ శెంరలగడలం
బు టపెంపుగదంరున్ కేశవాం॥ సావ్యుపు నదర్శన
క॥ శం బంతెన్ డుమను చు జీవించి వే ఉగ్రిపిసనవాసు
దేవుండువెడలె తదనంతరంబ వేదవ్యాస మునీం
ద్రుండు వారలతో డ మీం తుశోంతో పశమనం
బుగాని పుండుకారిచెప్పిన వచనంబులాదరణ
క॥ సంబులుసుండీంయునింరయు పదేశించి వెండియు
వలంరయు వాత్స్యం బులవారికి నాంశ్రాసంబుగా విం
చింయుం తద్ధాననుండైవె లువడింరయురదం బెర్రింయ తి
ఫురితగతి నెంతా ప్పువ తీతీరంబునకుక్ బనిపాం
డవులక్ గనిత్యాన్ను ధృతరాష్ట్రు సన్నిధి సగాంధా
రరాం బునస్థిందనక్ గనుఉంయు వారల తుడారెను

ధనుండు దెగింతెననిని. నెష్టన జెప్పుక చెరసు పలుకులు
కులుగానరంరయాన్ం బికేంరయుంనియుంపేక్షయిన్ గా
డుకులకేడు నున్ దత్తులంబు నకు సంక్షయంబువాంచి
ల్లుటయుం గ్రడించుటయు నాసందునన్ బాండవులదెస పా
పంబుచెమిదెలు పుటంరయుం వచనాంశ్రనంబులచందంబు
నవారలాం వల్లులకు నస్త్రారతులని పలుకుటంయు వశే
క్షించి గాంధారికెను బితృవ్యాపూంబుల నతంరంతాంప
శ్లించి గాంధారికి నుపకరంచుటంరయు నుసప్పులుతులన్నాయను దుదినయ్యు
శాంతికలిగించుటంరయు ననప్పులుకులన్నాయను దుదినయ్యు
రువురునుక్ దనుజేసి నదిసాంమాంనవంబుగా నసుత్తిం
బినంయాంపతనమంయు సమాంగమంబుగాంగానిన
మాం త్రయుతాంనింతెయుండెరుంగకునికి నగాంధా
క॥ రాంబునందగకుమగనినప్పుగించుటంరయు నెరుంగిం
చింరయుం తశమున్నవచ్చింరయాంవిచి త్రవీర్యపుత్రుకథన
పారాశర్యుండున్నవాండవ్యవార్తృంశ్లేనివచ్చిన
క॥ పిదపనాందంపతులకునాంరయె నచన నంయుపదేశం
బుశ్రీకృంబగు నస్త్రమాంటలాం దనోంపుగనియు
నుక్ బలికెంయు ళ్లుగోవిందుండు దనపాయు నపనిస
ఫలంబగుటంరయు నకన్యాంతంరయులకున్ దలిపెననిచెప్పి న
క॥ వైశంపాయనుండు జనమేజయుంరయు నకెప్పెనిందెం॥ తే॥ వి
నుమోంప్రువతీతీరంబునకు వ్యెంయి
పాండురాంబుపుత్రులు ప్రీతిని బునిగతెరగున సం
బంరయుచె వినిధృతరాష్ట్రుండు మాంతవిహ్వలుడగు
క॥ చుకున్॥ వ॥ అతనికిష్టనాంయు॥ ఆ॥ తాదలు వరిగినేలప

శల్య పర్వము

డింయుకన్న తలదన్ని యుజ్జ భీమసేను డగ్రముంజుంచిన సంఖ
చంయుపటుదానగు సరిగి నపిష్యటు నెష్టుల రావ్వి వాణ వ
~~శౌవాం~~ శ్వేరుండుం॥ వ॥ అనింతం డిగినన పూర్ణ నవపత్తికినా
సంతసుంనుండెట్లు నలసేన పొదలేని సుండతియు
ద్విక్షిరుండు యుద్ధ సపలిరుం బున నివ్వంలించియు
నివారిగలనికినప్పుడు వెడలి పాండవపరిజనంబులన్ గలసి
100 వారున నన్నదా సినదల్షి గనుంగానన ర్పి రుపతికిన్
బెడసూపత గదారగాంబనుసంధించియు నిరేన్ షి
సింయుపెక్టెంతేయులరిగి నయుసంతరంబయుమ్మవి
కాంతునికడమున్ బాగలుబన్ బెలాంయు ననతోడు
101 దూరి వెడిచిన వదనంబుపై నెరసిన వెంట్రుకలు
పాంయున్ ద్రోచికొనినా తెలంగంబు బూచి ధర్మనందను ని
నిందింపు బునపుడు తరబితన్నీరు ద్రవ్య నిష్టూరునిగు
102 డించి॥ తే॥ నేలనాలు గుమెరగులు నేలశిష్యు॥ గురుర్వ్
పాదులపై శారన భరము నిలిపి యున్నవానికి నిక్కులు
103 నుండవలసె గాలసంప్రాప్తమైరి తెగడవపమ్ము॥ క॥
ననుబదళాండక్షా వాగాలనూనవి ఝపము నగా
లు వన్నులనపుల బంచినపని షేసి మెలగిరు ఝనుకిగ
104 నిననీ పురుషులు నిరించు కంటే॥ ఆ॥ వాంయు నందనుడు
గదాంయుద్ధ దర్మంబు॥ ను జ్ఞగించి నందకెరాచిం యుట్లు
నేసినితెరంగు సెప్పు విలాసంబుంరు॥ మననునిపుడు
105 గలుగు బనులకెట్లు॥ చ॥ అని మహావాని నేతనయు
నస్త్ర తళాంగురుసామదత్తికి నర్త నిరణ దర్మపాన
తమురాంయుతపంపిన భంగులుకేమురుత్తినంయు
డునేడు నేసి నవిధంబును లోకులు పొంగ్గురాంబు
నం దనతతి బుచిట్టిరవెర్థావిబుయంబదిరెరెంత
రాయెడ్డ దుర్యో॥ క॥ అనిలజుడుపోరతపపు తను

పునబగవారిమెంచివా ఫలంబున దే॥ లు నెదలు లోనిమగ
106 చమి॥ దనకుగలుగు నస్ట కీర్తి తప్పురెండునే॥ చ॥ మరియు
నెకండు వింపెప వహూనతనూభునిచేత నెండాడన్ విరి
గిధరిత్రిపై బడుడు వేగమె వచ్చి శిరంబుదన్నె నే॥ త్రెరగల
రుప్పశత్రునవద్రేరగాజేసినయుపుంగారయే॥ పరినప
107 రాభవించినబునా వినవ్వదె నెప్పదే మదిన్॥ క॥ మున
రాజులు దేవులు ఝం॥ డనవులు తగవు వేపరింమును తునెర్నూరు
శ్రీ॥ కునిసేసిన రుదిసంబుయు॥ విను పింపు మువారలకు
108 నవిస్తారముగన॥ ము॥ చెలులన్ బుష్పలబ్రోచియుధిక్ఖు
నులన్ శ్రీమంతులన్ జేసి వి॥ ప్రులభువన్ స్థితినుంచియూ
గములవెంపున్ జేరుకొంజెళ్లి నిష్టుల పుంచానిగముదాన
మున్నడపి నిష్ఠున్ చెర్నా సెళ్లించియు॥ ట్టువలతే బం
109 బుననిద్ధ భూతిచిరగర్వస్పూర్తి బెలాబరితన్॥ క॥ ప
గవారి నాశ్రయింపక॥ వుగడమియున్ బ్రాభవంబు
మానమునెందున్ చెలగడాంద నుల్ల సెళ్లితి॥ తెగు
110 నంతములక్ష్మి తెరాబ్రదిప్పుడనైతిన్॥ క॥ సమరము
కవంత పంబత॥ సమాపమునధర్మ వృత్తి సలుపగ
నతప్పిత్రమలోకముస ముండెను॥ విమలాంత్య-దనై
111 ద్రుతి నింత వేంయునునేలాం॥ తే॥ ఎదిరిపెనగంగ బూలకని
దురపొంవ॥ నెంచుతెరగునవిషవు వె ట్టుంబాపగా
ది॥ నింపచచ్చిడుచాపుననిట్టుచేసి పడయుదురుగాక రా
112 జులమ్మాండుసుతులు॥ వ॥ అనియుంతనిలువకుండు
పాపకర్ముడైనపాండుతనూభులు॥ సమరధర్మమెడబు
రుపుముగాంచు॥ గురుసుతుంనకుగలి పునకునుకృతవ

146

శల్యపర్వము

నెరుఁగవలదె పురుషుండన పృ[illegible] వంశా ని వెం డియు నా
రక్షితవరుల నాలోకించి యుసీ పైపంట నెంత తాంపదలు
వచ్చిననైన [illegible]తా వారెవండలకయు ద్రుమరులు చే పుడు
నట్టుగాఁ జేసితి బంధులుం మిత్రులు సోదరులే బుత్రులట్టి
బలసమేతంబుగ భండనంబున దర్పంగనెక్కుండు నిలు
మండ్రాయు పుటెట్టు పుద్ధానా వీరవంబు పవాంత
స్వకారనంబు నుదలవు నస్త్రైన నస్త్ర శస్త్రిత్తు॥ తే॥ సం
గరము సేయు బూంలకు శత్రువులు నెంపనన్మతి వడ
రయు వెం పుగాదె యరు దింయుగాంక [illegible] రిపు
లచే తనా బిబడకయు స్నమము గాం మెలండనె
దవెనా కుబు విను డుము వారసు బ్బా పుడగు విష్ణునె
రింగి యెరింగి రోయు మిమ్ము నీగా నివెర వేదికాదపగకుక్
దలకాంటు బుంరుంబు గూరిమి రుసు బలశా
రసంపదను రూపముగా బెంగ దరాండు భంగులకట
నగలిరె వు సేయుదుర్యోధన [illegible] విభిబుంపబూచినక॥
వమారింత వగవకుండు డనియు కెందలో ననాపోంబయు
స్వది వెయుద త్రైనగదాయుద్ధంబు పొండి విడవిచ దముడి
పుడమిరేని నెండిచి తలద స్న్త వంయుదుర్యోధన సకలత్త్వా
తుంబ పుడారద్రిక వరులకుకద్దెపదన బలిక నవిని
పాండవులదెస నీసు ననారాంషుంబు ననసరత్తినయ
స్గరు నంద నుండరుకారాన నుండు ఘమ నవుడుం తరవితి
నాప్పురతవితంబుగా నత్రరవేశవరు శకెట్టినియె॥
అంపాండవుల ట్టడుట్టు నకు బాప విధినదేగబూ
చినమ పుష్కరంబు పుత్రర ప్రమోపముననవాని పుశో
కమున ట్టుబు [illegible] మొంరారండే గలంపని ప్పునియు

147

కృరుదర్పకయుండవారి సూ దండము వాస్త్రవస్త్ర పడిద ఫ్జల షేంప
కనెట్టులుండుదుక తే॥ వినుము సమస్తంబు పవితెదము నుబు
నాథ యడరియుండదవాంబాలురాంది గా గగలు గుపాం
డవవిం త్రవర్గములతోడ గూడ నందరగర్వ్యం డుబు
దర్పుంతు॥ వపనపురు సుటయుం నట్టుమపతి కృపాం చాయ్య
గనుంగారనియెంకృ కలశంబున బులం బని చిరాన రమ్య
సుటయున వృద్ధ సురవరుండుదవ్యుక బూడకబునదెం
చిరయత్నాట నుత్ర సమోపాత్రము నిరుమూండలక్
ప్రాభవంబి కానికలశంబు పెబుంబిదా నిర్దేశాయపూ
ర్ణానంబుగా వించితెప్పుంటయు సుబ॥ అతనికి నెత్తి ని
ప్పు నియెు నమ్మనత జేంద్రుడునీపువేగ వంబి తమంగ ద్రోణా
పుత్రున బిమ్మని షేంయు వము ప్రీతి నప్పమంపతియుగు
వ్వాసురుండు సౌపు పంపునతయ్యవము సేతలో కవి
చర్మమర్మగు
శ్రుతవంగప బూబియెు నవెకతి నబిస్తేషముకవు
ఆనుపయు నతండు పుత్రుండగురు నస్గురు నందను నరు
నేనాథి పత్రబిషేకం బాచరించిన॥ అ॥ అరవృకూ
త్తముండధికకాషక ము బెందుబున వృ[illegible] చిరున
గారవమొపుప ద్రోవశకా నిటచె చిరయుదాత్తసి
పానాచారవముల సిద్ధగ ప్రియంబు మెయిక గళప
నారధూత్తమకు జేలితె లంకలుకులగబెప్పుర
నేగనుదత ప్రముఖారుర్యోధనము ఇట్టుకవద్దామత ప్రవత
కర్ణులు మువరులాదూగంబున॥ క॥ అరి నిరవశేషు
నిరసన పరమానందరసభరితపాండపపుత్రా
తంరబాంధవ నికరపరిస్ఫురదాద్య నెతదియరబిర
ము నతబిస్మృతై వచనిరనియుట్టుసంబయుండు ధ్రువ

కలశపద్ధతము

తరాప్త్ర నకు నష్టశ్లోకాంతానమ్ములంబు తెరంగెరింగించె
ననివైశంపాయనుండు చెప్పిన విని జనమేజయుండప
[illegible] విరాదిక్షితాంతంబు జెప్పిరావిననింపుగొంటయుం ॥ మ
హితవాంతాన్దమయుప్రభావమునిసంస్తుతాన్
సుభావాశబ్దపతిపుంజాడ్యపరశరస్సనిరమం
బ్రాహ్మైత్రవేదాన్తమహేశానత్తతోతుత్వావీరాబ
మానవరగానవృపదుత్తారకాంసతతాంత్రి
ప్రవిత్రైతపుత్రసులభాసంవిత్రభావజ్ఞభా ॥
[illegible] కశిలనీలాంధితవసొంక్య జనత్తైతల్తదురాం
సేజాన్ధారాంశలతద ళవవసతవితి సంతమాన
[illegible] సకవులమ్మంససుస్థిరరూపాంబాంతిస్నె ॥ భరి [illegible]
తవితసనాంతః పద్మినేత్రనితాంసంబరగా పరిగాతత్త్వా
ఖ్యాపు బాంధవమోందాన్ స్వరదుపగపంలీలా ముద్దన్
పూర్ణేందుబింబా స్ఫురదచ్ఛతవితానసూంతాన
[illegible] సాంసందరూపాం ॥ గద్యము ॥ ఇది శ్రీమదుభయత
విమత్త్రైంపూనాం పూంత్రపుత్రబుధారాధనవిరా
జితకృష్ణనామధేయ పుత్త్ర జీతంబైన కవితావిస్తార
తంబునందు కలశపద్ధతంబునందు సర్వంబును ద్వితీ
యాశ్వాసము — శ్రీ [illegible]

౧ ఆశ్వాసములోను ౧౨౩ పద్యములు ॥ శతానంతయుక్
దెగటం రెంటను ఇరువది మొత్తం ౧౫౦ అని ప్రాయుడ
మయునది — —

150

[illegible] N. A. Ock. 466.

Salya Parvamu. Complete.

Chapters 2. Poems by Tikkana

Somayaji. Character Telugu.

Pages 144. Lines 27. Yerdudu

13,5.

దుర్యోధనుడు అనేకసేనల బొంగాంతుకొని
స్త్రీల్లో స్వపయు తీసికొని కల్పునేనే నాపతిగ
చేసికొందిని ఆయుద్ధము చేసి కల్పుదుతానని
మదియుగ ధృతరా(ష్ట్రు)డు విలపించుట మొదలైనవి-